

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ మే నెల } సంచిక ౨౫
Vol. 17 } శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర చైత్రమాస బహుళ నక్షత్రము } No 25

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పాఝపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకులు భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు. 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

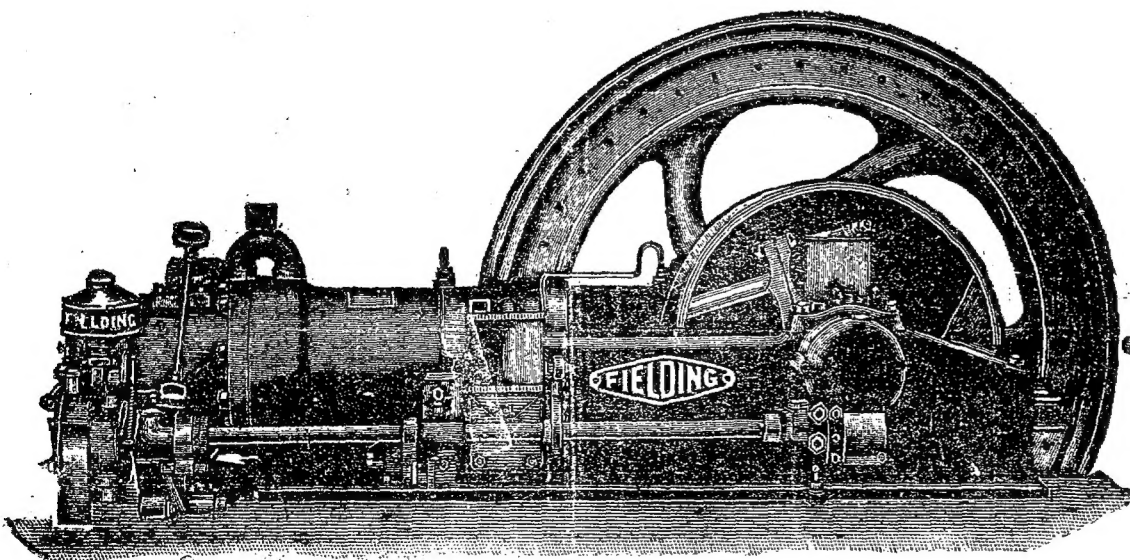
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు చెట్టివీధి, మద్రాసు
తేక

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

వేటెంటు
కోల్డుస్టార్లింగు
క్రాడాయిలు
యింజనులు

“ఫీల్డింగు”

క్విక్ స్టార్లింగు
కమిడిశల్
క్రాడాయిలు
యింజనులు

ఈకోల్డు స్టార్లింగు యింజనులు చాలా టేమకరముగా పనిచేయుటకు క్రొత్తయింప్రూవు మొట్టతొ
టేమకరమైన కంప్రెషనులతో తయారుచేయబడు చున్నవి. ఈకమిడిశల్ యింజనులు సుమారు రెండే
నిమిషములలో యిగ్నీ పనట్యాబు కాల్చిన మాత్రమే పూర్తి అగును.

మెకానిజం బహునులభము—క్రాడాయిలు ఖర్చు బహుతక్కువ. ధరలు అతి సరసము. అన్ని
పార్ట్సును చాలా బలముగలవిగా నున్ను తెంపరుగలవిగానున్ను వుండును. 12½ మొదలు 50 బి.
హెచ్. పి. వరకు అన్ని పైజాలు యెప్పుడున్న స్థానాలోపుంచబడును.

ప్రాంచి:—మెయిన్ రోడ్డు, విజయనగరం } సోల యేజెంట్లు:—డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో,
12, తంబు చెట్టివీధి, మద్రాసు.

బొంబాయి జ్యాయలరిమార్ట్

అనలు సవరం బంగారుకు
అనలు రాళ్లు పెట్టిన నగలకు
ఉత్తరవాద మివ్వబడును.

కేటలాగు ఇవామగా పంపబడును.

2/94 చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

Good chance.

“శిల్పు వంటి మజిలిన్లు”

దొరలు మిక్కిలి ప్రీతిగా వాడుచున్నారు. అక్కరల
విచో డబ్బు వాపసు అంపెదము. ప్రసిద్ధిచెందిన మంజీన్లు
మీకు తెలిపియుండును.

12 జగముల తాను 6 కమిజులను రూ 7-8-0

15 ,, మెడగల పనించును 6 మీజులుగలపై 9-0-0

పట్టువి 8 కమిజులుగలపై 15 ,, మెడగలవి. 9-0-0

పోటీపేరు. క్యాటలాగుయివాం.

గుప్తా ఆండుకో, చికాకోల్. గంబాం జిల్లా,

కామరంజనీ మాత్రలు

ఇంద్రియస్థలనము, హస్తప్రయోగాది దురభ్యాసము
లచే గలిగిన దుర్గుణములు, ఇంద్రియము పలుచబడుట, అధిక
సంసారసౌఖ్యముచే గలిగిన నీస్వత్తున, మతిభ్రమ, అశీర్షము
మొదలగు దోషములను పోనాడి రక్షింపజేసి, వీర్యవృద్ధిని,
సంసారసౌఖ్యమునకు బలమును, కాంతిని గలుగజేయు పరమా
వధము. 80 మాత్రలుగల నీసా తపాలా చార్జీలతో రు. 2-8-0.

ఎస్. కె. దేవర అండుకో

ద్రాక్షరామం. (తూర్పు రోడ్డు)

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(ప్రియిట్ సెటిల్ మెంట్స్ లో (ఇంగ్లాండులో
ఇకాన్వోరేబుల్ చేయబడినది.) రిజిస్టరు చేయబడినది.)

ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగ పోలీస్ పోలీస్ రద్దు
చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండు చేయ
గూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగ నేయున్నది.

ధారాశ్రమైన పద్ధతులపై పనిచేయ ఏజంట్లు కావలెను.

ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజంట్లు,

రివర్ డిజిటల్, వేపేరి, మద్రాసు.

రుక్మాంగదాచార్య,

హోమ్స్ పేట, ప్రొద్దుటూరు.

సుందరరాజన్ అయ్యంగార్,

"గోతావిలాస" రంగనాయకులపేట, నెల్లూరు.

ఆనందభారతి

కథల మాసపత్రిక

ప్రెస్ మాసపు విషయసూచిక

స్వనివయము

సందేహము (పద్యము)

ఖడ్గరితగాయదా (కథ)

ప్రభాతము (పద్యము)

శ్రీమాన్ డాబులరాయుడు (హాస్యరస జీవిత చరిత్ర)

సందేహము (పద్యము)

దేశదిమ్మరి (విమర్శలతో కూడిన హాస్యము)

క్రైమాస్తమయము (కథ)

ప్రదర్శనాంతరము (కథ)

రాజకీయవాతావరణము (విమర్శ)

అరవణులు, నాటకములు (కళావిమర్శ)

ఋషిబంకిమచంద్రుడు (పవిత్రజీవితము)

ప్రపంచపీఠము (సంపాదక అభిప్రాయములు)

సంవత్సర చంచారు 1-4-0 విడిసంచిక 2 అణాలు.

ఆనందభారతి కార్యాలయము,

పోస్టు బాక్స్ నెం॥ 53 మదరాసు.

ముసలి వాండ్రను యౌవన వంతులుగా జేయును
పలుచ బడిన పిర్మమును గట్టి పరచును. ఎక్కువ నేపు
బలమును కలుగజేసి సంసారపాశ్చ్యుతులను అనకాశమిచ్చును,
శరీరమును లేజన్య కలుగ జేయును. ఎటువంటి సుఖసంబంధ
మైన జాడ్యములైనను జేరబాలవు. 1 గంటలో పీటి అడుక్క
శక్తికనపరచి ఆనందమును కలుగజేసి శ్రీ పురుషులను తనివి
నొందించును. ప్రైరాగిచిటికి, రసవిషగంధకాదులు కలియలేదు.
20 మాత్రలు సీసా రు2-0-0. 60 మాత్రలు సీసా రు 5-0-0

ఆర్య వైశ్య అశ్రమం

చికాకోట్ సిటి (గంజాంజిల్లా.)

The Asiatic Government Security
Life Assurance Co. Ltd.,
BANGALORE CITY.

WANTED.

General and District Agents in all important
centres of the Madras Presidency, Travancore
& Cochin. Liberal contracts covering definite
territory with Head Office connection and
with power of appointment of Sub-Agents.
Request details for our Remunerative pro-
position.

V. RANGASAMY Esq.,

B.A.B.L., F.C.I.,

General Secretary, Bangalore City.

Messrs. P. K. RAU & Sons,

Chief Agents, Madras Presidency

33, Mukernallamuthu St., G. T. Madras,

మోహనదాస్ కథంచందు గాంధీమహాత్మునకు
పోతునూరుపారులు సమర్పించు స్వాగతపత్రము
వహాత్మా!

మాత్రానుచరిత్రయందు నీడు పరితపనము. త్యాగమే
మనకిసాహసముగ నెంచి భిక్షాత్మభావమునందై పోకక
భ్యాసమే తరహావిధిగా దాచి పర్యవసానం పోహోహో,
తపోజ్ఞతాత్మకముగ బుద్ధిని సారథిగా గొని శాంతివన భావ
లై అపింసాత్మకముగ దివ్యాత్మము కేబూని మానవతాక
మాన భక్త్యదేశము వట్టాభిషిక్తుజేతు సమరము పలుపుచున్న
నిజములని పొడసీడకుండు స్వల్పకాలమైనను విడిది మిత్ర
సందేశాత్మకావ్యాసములను మావ్యాసయముని నిష్కల్యము
చులై కవిత్వవంతముగనని విశ్రాంతిచుచున్నాడు.

మాత్రానుచరుల కలవుల గతరి సందర్శనములనంది వి
డుక భిక్షువునప్రధానముగా విచించుచున్నాడు. భిక్షు కళిత్ర
మ మాత్రము మాత్రము. మాత్రానుచరుల గత వరతపనమును
60 కలతో పనిచేయుచు బీదజనులకు యాపయోగముగా ను
న్నది. మాత్రానుచరుల గంధాలమును నిడించుచున్నదని
దెలుపుటకు చింతించుచున్నాడు.

మహాత్మా!

వికమత్వము సంపూర్ణముగ తనందున వలయునంత గ్రా
మాభివృద్ధి జరగకున్నది.

కాని నీడు మీ కేఃఖస్థాపనకాబోవు "శ్రీవాణిజకనమం
ర" భజనమే మాత్రానుచరులకు శాంతినిలయమై, కజ్జాన బీజజే
త్రమై, గ్రామపురాభివృద్ధికి మార్గదర్శక మగునటుల ఆశీర్వాదిం
చ గోడచున్నాడు.

లోకపూజ్యులగు మీకు సర్వేశ్వరుడు ఓర్పుయింపు భా
సంగగా!

పోతునూరు పారులు

శ్రీయుత మోహనదాస్, కథంచందు, గ
మహాత్ములవారికి పశ్చిమగోదావరిజిల్లా
తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షు
మెంబర్లు నొసంగు స్వాగతపత్రము.

మహాత్మా! నమస్కారము.

1 తాము విరళాలము సంసియు అహింస,
అను ఆదర్శముల కెండిలినీ క్రియాదూషమున అను
భారతదేశమునకే గాక ప్రపంచమున కెరటికి ఆదర్శ
లైతి.

2. హింసాతత్వముతో రాజ్యములను సంపాదిం
యెలకు అహింసాతత్వముతో శివస్వరాజ్యమును సం
పన్నునని తాము ఆహ్వానించుచు భారతదేశములో
కష్టపరంపరలకు తోనై కృషిని పలుపుచున్నాము.

3. తాము బోధించుచున్న అహింస, సర్వేశ
కండు బోధనలు ప్రాపంచకమంతటితో వ్యాపించి
చున విశ్వమానవ సౌభ్రాతృత్వము మానవకోటికి అభి
యని కోరుచున్నాము.

4. ఆరిక సాంఘిక స్వాతంత్ర్యములను కారణిం
తోటి సోదర స్వతంత్ర దేశములతోపాటు మీ
సత్త్వాగ్రహప్రదీక్ష మూలమునను భిక్షుత్వవై
అస్పృశ్యతావారణ, మద్యపాననీషేధముల మూ
గోసంకల్పం కలనను అభించుగాక యని కోరుచున్నాము.

5. తాము సమకట్టిన దేశభక్తుడయి కార్యక్ర
మిక కొనసాగుటకుగాన తన సాహాయ్య సందర్శి
పూర్ణాయురారోగ్యములను తక్కువకు తమ కొనం
తమబోటి వహాత్యులు మా ఆశీర్వాదము నంగీకరించి
శానంధింక జేసినందుల కెంతయు కృతజ్ఞులము. తి
దర్శనలాభము కొరకు యెదుడచుచున్నాము.

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా బోర్డు

సరి నిలాసము

"పేరూరి"

ది ఈస్టర్న్ కన్వెక్షనరి మాన్యు,

16, ఆదియప్పనాయకపే

జి. టి., మద్రాసు

భిషగరత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు

లోకమయహర కస్తూరి మాత్రలు

ఈమాత్రలలో ఆత్మపరవస్తువు లెవ్వియు చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 ను తాంబూలముతో
విడిగాగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించితివేని ఎటువంటి కఠినతరాహామునైనను జీర్ణీకరించి, గాలి నీళ్ల
వము మారుటలను చెడుపుకానిలాగున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అంద
దము, మలబద్ధము, పడిసెము, దగ్గు, గూరలు, శీతలముచే కాళ్ళలాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి,
యందు నొప్పి, ఆహారజీర్ణ కాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, స్త్రీలు ఇక్ష్మూయంజా ఇంకను
వ్యాధులను గూఢపరచును. శ్రీలు ప్రసవించినవాడు స్నానమునాడు (కస్తూరికి ప్రతిగా) ఈమాత్రలు 4
2-3 తులపాకులలో నమలి మ్రింగవలెను. సాంక్రామికరోగులతో సంబంధపినవారు, దినము 1-2 మా
సేవించిన ఆరోగ్యభృంశం లగుదురు. ఈమాత్రలసీసాతోగల 'అనుపానపత్రమును చూడుడు. 300 వ
గల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిపాపులోపలను దొరకును. పోస్టుమాలకముగా 6 సీసాలు రు
12 సీసాలు రు 2-12-0. 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం

మెదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మెద
లములను గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పరిహరించి నర్తములకు మం
ర కన్పిద్దని కలుగజేయును. సంగీతపాటలకు కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాడను పాడను పుత్రునాము
బలపీసలైన శ్రీలకు నెత్తినడుము (నెత్తినోరు చాలా మెత్తగా వుండుటలను) మాట్లాడను నడుపును కానిపిల్లలకు సంజీవి.
6 టోన్సుల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోస్టుభిక్షులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

మంచితరుణము

మేము తెల్ల సిల్కుతో ఖండాలు నాణ్యముగా తయారు చేయించి విక్రయించుచున్నాము. అశీనర్తకు, వ
పెద్దమునుపులకు వైస వేసుకొనుటకు చాల బాగుగా వుండును. సిల్కు బహు మృదువుగాను మిక్కిలి మెత్తగాను వుండు.

మా ఖండాలు నచ్చునివారికి సామ్యు తిరిగి వాపసు యిచ్చివేయుదుము.

X 3 + 46" వె తెల్లసిల్కు సాదా మామిడంబు ఖండువా

X 2 1/2 + 46" వె

X 3 1/2, 4 లతోను దొరుకును.

వై సిల్కులలో 46" వెర్రింగు గజం 1-కి రు. 2-8-0. సర్కులు అన్నియు వి. పి. పి. గా పంపుదుము.

తెలిగ్రాం అడ్రసు,

'ఓం' పితాపురం.

మాహారి మారయ్య

సిల్కు మాన్యుఫేక్చరీస్, ప్రస్పాడ (తూర్పుగోదావరి జిల్లా)

కొత్తపేట తాలూకా - మహాత్ములవారి రాక
 ర్యాల్, ఏప్రిల్ 29 - మేయి నెల 5 వ తేదీన మహాత్మా ఆలమారునుండి డెల్హీలోనికి ఎచ్చుటకు, గోదారి న తరువాత సుమారు మూడు మైళ్ల ప్రదేశము (కొత్తపేట గోడ్డవరకు) మహాత్మునిమోటారు నడచుటకు తగు ఏర్పాట్లు చేయించున్నారు. ప్రభుత్వమున కొత్తపేట ఫిర్యాదతర ఫలితలలోను, ముంగండ ఫిర్యాదతరపున పుల్లెటికుర్తి సమున శ్రీయుత ప్రభుల చినసుబ్బారావు గారింటివద్దనుండి సాయంకాలము అమాపురం చేరి బహిరంగసభ రాజవోలు కల్గెదరు. ఆరవతేదీ మానవృతము. ఆరోజున గోల్లోనే యుండెదరు. 7 వ తేదీ ఉదయం రాజవోలు బయడే గం 7 ని 30 లకు ర్యాల్ ఫిర్యాదతరపున మాజీ సమగ్ర ర్యాల్చివచ్చి అవట బహిరంగసభ జరిపి బొబ్బర్లంక గా రాజయిందీ గం 10 లకు చేరెదరు.

మా తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘంవారు రు 1116 లు మే సమర్పించ తీర్మానించి యున్నను, ఫిర్యాదప్రజల కృపామునుబట్టి, ముంగండ కొత్తపేట ర్యాల్ఫిర్యాదలవాడోత్పన్నయందును మహాత్మరమగు భక్తిచే చెరి 1116 లు చేయసంకల్పించి తీవ్రముగా కృషిసల్పుచున్నారు. కాలమైనను, పడవలరస్తాలు లేకపోయినను జనులు త్వరితులై ప్రతి సెంటరునకును, ఆచుట్టుపట్లనుండు గ్రామ విశేషముగా వచ్చి తమకు తోచినమట్టుకు విరివిగా కానుప్పించుచున్నారు. ఇంకను అనేకమంది స్వయముగా అనున్నందుల కెంతయు ఆనందము.

(స్వకీయవిలేఖరి)

సిందూరభూషణం,
 గర్భిణీశ్రీమత గలుగు కేరట్ల, చోడ, ఉడుకు, శాత జ్వరము నివర్తింపజేయును. ఇతరులుగూడ నేనింపబ. ఈ 1 & 2 రూ.
చరకాశ్రమం - నూజివీడు (కృష్ణ)

దొంగనోటు నుపయోగించినను నేరము

ముద్దయిపై శిక్ష. రద్దగుట.
 హైకోర్టుఆఫీసులో తీర్పు
 ఏప్రిల్ 30:—విల్లి నెల్లూరునివాసి యగు జయరామయ్యరు అనువారు రు 100 లు చెలగల ఫోర్టరీనోటు నొకదానిని కలిగియుండి సరియైననోటుగ ఇతరులకొసంగెనను నేరముపై నాగపట్నం. సెషన్సు జడ్జిచే 4 సం॥ లు కఠినశిక్ష విధింపబడెను. హైకోర్టుఆఫీసులో నీకేసును విచారించిన న్యాయమూర్తి అనంతకృష్ణయ్యరు, న్యాయాలరుగార్లు ముద్దయియొక్క తప్పిదమునుగూర్చి భద్రాభిప్రాయము లనుటచే న్యాయాలరుగారిచే మరల విచారంపబడెను. న్యాయాలరుగారు నేటి కేసులో తీర్పుజెప్పిరి.

ప్రాసిక్యూషన్ వారి వాదన ఏమనగా ముద్దయి ఫోర్టరీ నోటుని ఎరింగియుండియు, తనతో కుర్చులంనుంచి మాయవరము నకు రైలులో ప్రయాణముచేయుచున్న కుర్చులం స్టేషన్ వద్దకు రు కొసంగెననియు, వారికి వారికి అందజేయబడి కడ కది మాయవరం బుకింగునూస్తాకు జేరగా, అటుపైని పోలీసువారికి తెలుపగా పోలీసువారు ముద్దయిని అరెస్టుజేసిననియు ప్రాసిక్యూషన్ వారి వాదము. నాగపట్నం సెషన్సుజడ్జి పైవిధముగ 4 సం॥ కఠినశిక్ష విధించిరి. హైకోర్టు ఆఫీసులో న్యాయాలరుగారు శిక్షను ఖాయపరచిరి. కాని న్యాయాలరుగారు ముద్దయిని విడుదలగావించిరి.

నేడు న్యాయాలరుగారు తీర్పుజెప్పుచు ముద్దయి ఉపయోగించిన నోటువిషయమై కొంత యనుమాన మున్నటులమాత్రము ప్రాసిక్యూషన్ వారి సాక్ష్యమువలన నిర్ధారణ యాయెననియు, ముద్దయికి తా నుపయోగించెడి నోటు ఫోర్టరీనోటుని తెలుపక, కేవలము అనుమానముగ తెలియజేసినంతమాత్రమున, ముద్దయి కా విషయము తెలిసియుండెననిగాని, నోటు ఫోర్టరీనోటుని నమ్ముటకు కారణముండెననిగాని, తలంచుట కవకాశము లేదుగావున అనంతకృష్ణయ్యరుగారితో నేటిభవించుచు ముద్దయిని నిర్దోషిగ నెంచి శిక్షను రద్దుజేసిరి.

జిల్ల టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యరు, యన్. శ్రీనివాసయ్యరుగార్లు ముద్దయిరపున వాదించిరి.

బ్యాట్ల బోంబ్ హైస్కూలు పూర్వవిద్యార్థిసంఘము విజ్ఞాపన

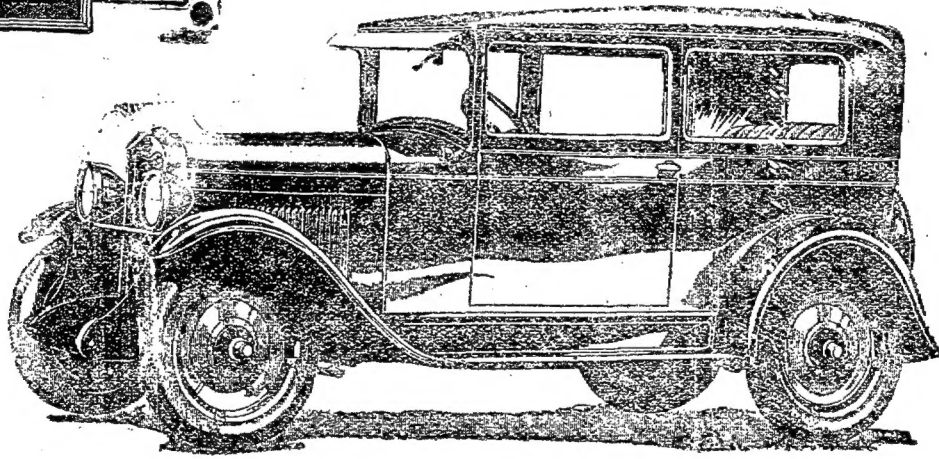
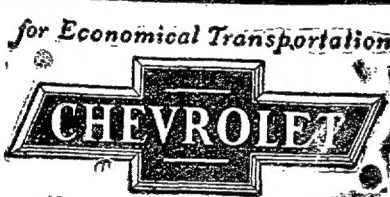
మనపూర్వ విద్యార్థులసంఘము స్థాపితమై రెండు సంవత్సరములు గడచి మాడన సంవత్సరములో ప్రవేశించున్నది. మాడన సమావేశము ఈ సంవత్సరము మే 5-వ తేదీ ఆదివారము సమావేశమయిగా నేర్పరుపబడినవిగాన పూర్వవిద్యార్థులెల్లరును తమ సభ్యత్వరసుమును త్వరలోపని తమకు సంఘము నందుగల సహకారమును జూప గోరుచున్నాము.

కడచిన సమావేశమున బ్రహ్మశ్రీ మంత్రవాది శేంకటశాస్త్రిగారికి శాశ్వతనిధినుండి యిరుచియైచురూపాయలు మించకుండా ఒకశాల్యము సమర్పించు... గాన సామ్యమైరంభత్వరలో చందాల పూర్వకముగా భనము ము... శ్రీశాస్త్రిగారికి నూటపదియారులు సమర్పించుటకును య... యున్న భనమునుండి వాంచాయపటుమును హైస్కూలు ఫ... నములో సంచుటకును, తీర్మానించిన విషయము యెల్లరకువిదితమే! మిత్రులారా! శ్రీపంతులువారు మనగౌరవమునకు అనేకరీతుల పాత్రులయియున్నారు. హైస్కూలు స్థాపనకాలమునుండియు స్వల్పవేతనముపొంది స్థానచలనములేక ఈ హైస్కూలునుండియే జరాభారముచేవీరమించినవారిలో ప్రథములు. వారియందుమనకు గల గురుభావమును చూపుటకు తగినయదను సంఘమువారు కలుగజేసియున్నారుగాన సభ్యత్వరసుముతో శ్రీశాస్త్రిగారినిధికి కూడయాధాశక్తి ప్రత్యేకించి చందాలనంపి సంఘగౌరవమునకా పాడెదరు గాక!.

శింగరాజు నాగభూషణరావు,
 బి. ఏ., యల్. టి.
 చాలపర్తి భావనారాయణ.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE Nai Sarak, Delhi.

ఎక్కువ పొడుగు, ఎత్తు తక్కువ, వైశాల్యము
గలిగి అందమును, సౌఖ్యమును గలిగించుటలో
ఆశ్చర్యమైన మార్పును చేకూర్చునది

107 ఏల్ బేన్ మిద నిర్మాణము గావించబడి యిది వరకు కంటే 4 అం పొడుపు గలిగి, నేలకు అంటిపోవు నట్లు, ఎత్తు తగ్గించబడెను. నూతన వివర్ బాడీలతో నమర్చబడి, ఎక్కువ ధర పెట్టికొను కార్లలో గలుగు సుఖము, సొంపు అన్నియు యిందు గలుగును.

చివర్ లెట్. అందమును సౌఖ్యమును గలిగించుట యందు రహస్య విధానమును బహిరంగపరచినదియే, యని ఎల్లచోట్లను ప్రసక్తి కలదు.

మీరు ఎంతదూరము ప్రమాణ మొనర్చినను సరియే, చివర్ లెట్ యందు అనందము గలుగును. గమనమునందు సౌఖ్యోన్నతి గలిగించును. సులభముగా నడువ వీలగును. కారునందు సామూహకూడ నుంచు కొనుటకు ఎక్కువ వైశాల్యము గలిగి యున్నది. కారును చూచు నిమిత్తం నేడు విచ్చేయుడు. నడపిచూచిన అన్ని సంగతులు తెలియును.

టూరర్, సెడన్ మాదిరీలు పెంటనే యిచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నవి.

సింప్లీస్ అండుకోలిమిటేడ్.,
 మద్రాసు, ఉదకమండలం. తిరిచినాపల్లి.

ప్రథమ రంగూను ఆంధ్ర సంవత్సరాది సమావేశము

కడచిన పదేండ్లనుండియు జరిగిన యభివృద్ధిని
విమర్శించుచు నారాయణరావుగారి సేవను
కొనియాడుట

విశ్వక్ రామకృష్ణరావు నాయకుడు గారికి

"నాట్యకళానికారద" యను బిరుదు ఉపగ్రహించుట.

రంగూను, మే 16:— ఇప్పటి ఇన్నోవేషన్లను
ముందుండి రంగూనులో ఆంధ్రులు నివసించుచున్నను, జాతీయ
చర్యదినములలో సంవత్సరాది బహుప్రాణభ్యుత్థాన వహించిన
దినము నేటివలెనే నివర్తనము సృష్టించబడి యుండలేదు.
అయినను ఆంధ్రులలో ఉదయించిన జాతీయ ప్రబోధమునకు
నిదర్శనముగా, ప్రథమరంగూను ఆంధ్ర సంవత్సరాది సమావేశ
ము యానె 10 వ తేదీ శ్రీమత ఆటలవల్లి నారాయణ
రావు ఎస్ ఏ. గారి యాధిపత్యమునకుండు నునేరాము
చోటలో సా. ఉం. కాలము 8 గంటలనుండి 6 గంటల వరకును
విక్సిలి జయత్రయముగను, ఉత్సాహకరముగను, కోలాహలము
గను జరుగబడినది.

ప్రథమ నూతన 1500 సభకు వచ్చియుండును. సమావేశ
మైన ఆంధ్రవత్సమాన వెల్లడించు చేతాలింపు సెనగలును చెలకు
సానకమును సమృద్ధిగా సభ్యుల కియ్యబడినవి. ఆంధ్రజాతీయ
నాటకసభి కాలర ప్రారంభముతో సభ ప్రారంభమయినది.
విక్సిలి, శ్రీయత సోమరాజు రామానుజరాజు కవి
విక్సిలి రసవంతముగను చుట్టెముగను వ్రాయబడిన గీతములి
క చదివబడినవి. దానినండి యీ భాగములను వివరిం
చెదను —

విక్సిలి "ప్రపంచ నిన్నటితోడ విభవ వర్షంబు

కుభకరింబుగ వచ్చె కుక్షవర్షంబు

యూనుభవవర్షంబు దేమొనర్చెదనో

ఈపొందినాడనా పి యాంధ్ర భుక్తి!"

"ఇది వర్షదినమందు మన ఎందఱోక

చూచుకొనవలెను ప్రాచీనవర్షం బోకటి

గడచె నీతేది కాలములోన

నిర్ణయంబైతి నీమృత్యుదినము

ఒక వర్షము దగ్గుల వచ్చి నీకు

అంతియను నుండివా యా. ప్రభుక్తి!

గీ. ప్రాచీనవర్షముగాన ప్రాచీనవర్షము

కట్టితి నటించు మనమందఁ గార్యమేమి?

ప్రాచీనవర్షముగాను కొంగొత్తలైన

భావములు మనమున నిన్కొనవలయు

యకము గదించు ప్రాచీనవర్షముచేత

జనములకు ప్రాచీనవర్షముతో నలంకరింప

మనమనములకుఁ గ్రాతగా మార్చవలయు

గ్రాతదగు జీవనము రేయె రేవలయు

గ్రాతసంస్కరణములు వాక్రచురయు

నీయెడల గ్రాతవనము గాని సమయము

అప్పుడే గ్రాతవర్షంబు బర్ష మొనయు

అలంకరించు నుండివా ఆంధ్రభుక్తి!!

ప్రాచీనవర్షము వేద్యకళాంక గాదు

ఆర్యభట్టాన బోధక మైన దినము

ప్రాత దుర్వృత్తులను మాని మారవలయు

తీవ్రవర్షములను జేసికొనము

కాంతమును, కాంతి, వికరణ, సదయబుద్ధి

గలిగి కుక్షవర్షమున కాంతినియు

కుక్షవర్షములనుగోరె కోధ గనును

అలంకరించు నుండివా ఆంధ్రభుక్తి!

ఈగీతము పూర్తియగుటతోడనే అమెహోత్సాహము

జయమునెల్ల "ఆంధ్రమాతకుజయ! ఆంధ్రభూమికి జయ!"

అనెడి సంతోషభావములతో సభయంతయుఁ జేరినది.

సభాధ్యక్షుల తీర్మానములు

తనవారకు సభాధ్యక్షులను నారాయణరావుగారు సభ

సత్కరించుచు నిట్లుచెప్పిరి. — మహాశయారా! నేడు మన

మండరము మన జాతీయ చర్యదినమున సంవత్సరాది నాడు

ఒక్క అభిప్రాయముతో ఒక్క ఆలోచనతో సమావేశముగ

టయే మనలో బయలుదేరిన గ్రాతజాతీయతకు నిదర్శనముగా

ఉన్నది. ఇట్టి చరిత్రకవనము మన భూతవర్తమానకీతి గరులకు

విమర్శించుకొని భవిష్యత్కాలకృత్యములను నిర్ణయించుకొని

కుట్ర ప్రయోగముగా నున్నది. కాబట్టి యావధియును దుక

స్వనిండుటై నిర్ణయించబడిన ధాత్యుల రఘునాథం, జి. అప్ప

య్యారాయణుడు, కామలం కంతులు, యమ్. అనిగారాయణ

కార్త వ్యవస్థించుటకై కోరెదను.

ఉపన్యాసములసారము

ఉపన్యాసముల సారమున వానిసారమును
మాత్రమే తెలిపెదను:—

ఇట్టి చరిత్రకవనమున నీ సమావేశము నేర్పబడిన పెద్దల
కు మనమందఱు విశ్వజ్ఞులము. బర్మా ఆంధ్రులు దీనివలె సు
క్రాంతిలక్ష్యము కల్గిన జాతీయచర్యదినముల నవలంబించుటలే
దు. ఏ జాతీయమును, సవర్ణరాజి మహావర్ణమునగా ప్ర
కాశించుచున్నది. ఎంతోకాలమునుండి మనము నిద్రాస్థయం
దొందినప్పటికిని, మన యీ సమావత్సరాది సమావేశమే మన
లో ఉదయించిన నూత్న జాతీయవికాసమునకు నిదర్శనముగా
నున్నది. (కరతాళస్వరము) ఇట్టి చర్యదిన సమావేశఫలితము
గా మనలో పాదుకానియొన్న ద్వైతములను, కార్యజ్ఞములను,
కలహములను, ముఱి అందఱును ఏకమనస్కులమై కృషి చేసిన
యెడల మన భావినికీ భయపడవలసినవనిలేదు. (అవును. ఆం
ధ్రమాతకు జై!) ప్రస్తుతము మన మొక హీనస్థితియందుండినప్ప
టికిని కడచిన యేడెడలకేంద్రమయి— నారాయణరావు
నాడు వచ్చి కృషిచేయు— జలగినంత యభివృద్ధి యైన
అక్కడను జలీయింపలేదు. (వివరి! వివరి!) ఒక ఆం
ధ్రులయొక్క మాత్రమే కాదు. భారతీయలందఱివృద్ధి, కళు
త్వమువారివృద్ధి, ఆర్యులగలిగిన నారాయణరావుగారు
ఆంధ్రులయందగు మనపెల్లరము గర్వపడవలసియుండును.
(చప్పట్లు) బర్మాలోని కార్మికోద్యమమునకు కారణభూతులు
ను, కాసనభయందలి చప్పుల (కపిధానినవాడను మన
ఆంధ్రులకు నారాయణరావుగారియగుట మనకందఱుకును సం
తోషమును గొల్పుచున్నది. ఈ క్రమిడికి తగినటుల నారాయ
ణరావుగారు కష్టములనుపొంద పొందియుండవలెను. కాం
ట్రాప్టు కడలియందలి మర్కటము నారాయణరావుగారు బ
హిరంగముచేసినంతగా మరలమును చేయలేదు. ఎంతోకాలము
నండి పాదుకానియొన్న దుర్భాగములను పెకలించుట సా
మాన్యమైన కనికారము. అచిరకాలమున నారాయణరావుగారి
క్రయత్నము సెరవేరకకప్పుదు. నారాయణరావుగారి పద్ధతు
లను మనము ఆమోదింపింపు ఆమోదింపకన్నను, నాడు జను
మపొందినను అవజయముపొందినను, బర్మాకార్మికోద్యమ చ
రిత్రయందు వారి నామము క్రధాస్థానము నాక్రమింపకకత్తు
దు. (ఆంధ్రమాతకు జై అనే కేళ, కరతాళస్వరములు.)

యువజనసంఘ సన్మానము

ఇట్లు ఉత్సాహమును జరుగుచుండగా ఆంధ్రయువజ
నసంఘమువారు నారాయణరావుగారి గౌరవార్థమై, యొక
యభినవందన వక్రికను సమస్తంప సంగల్పించి, అందునకై స
భ్యులయొకరుని పొందుటచే, నారాయణరావుగారి అగ్రాస
నమును విడువగా ధాత్యుల రఘునాథంనారి యాజకున్యాయున
యువజనసంఘమువారిచేపొంది, సిద్ధముచేసిన యీ వక్రిక
ను చదివిరి. —

మహాశయారా!
తమరు మాతృదేశమున కేగి కొలకొలము మమ్మెడవా
యనున్న తుతరణమున తమరు బర్మా ఆంధ్రసంఘమునకు గా
నించిన వివిధ సేవలను పరిత్రాంత్రదేశముయొక్క కీర్తిని బ
ర్మాయందు సమాన్వితని గల్గించుటలో తమకుచూపిన అపరా
ధితమైన ధైర్యమునకును, ఆంధ్రయువజన సంఘసభ్యులమైన
మేము అభినందించుట మామాఖ్యకర్తవ్యమై యున్నది. గత దశ
వర్షములలోను బర్మాకార్మికోద్యమ తరతరములనుండి అనుభవించు
చున్న లెక్కలేని కష్టనిష్ఠురములను తగిన తరణమునందు
పూజకొని తొలగించి తమ ఘనమైన కార్మికవక్రికయందు
కార్మిక కష్టనిష్ఠురములను వెల్లడించుటకు మినహార్య
ములలో మేమును సమానమైన సాహధునిని చూపుచున్నా
ము. ఆంధ్రకార్మికవక్రికమున మీరు బర్మా సంస్కార కాస
నసభలో, కావించిన క్రతిభుగ్గుణములను కార్మిక నాయ
కులగుటకు మీరు క్రతిలే ఆర్థిక గల్గియున్నాడు. కార్మిక
చరిత్రకులయందలి మీ అభిప్రాయములు స్వచ్ఛందములను, అ
సస్య దుస్సాస్యములను వి యొన్నవి. మనసంఘమునకు పరక్ర
సాద క్రతినిధులగు తమరు బర్మారాష్ట్రీకు ఆంధ్రమహావర్ణకు
నిర్వహించునన్న మన మాతృదేశ నాయకులయెడల సయితము,
ఇప్పటి సంఘపరిస్థితులను క్రకటపరక క్రయత్నింక నర్దులని
మనఃపూర్వముగా నమ్ముచున్నాము.

తమరు క్రస్తుతము చేయుచున్న కార్మికకృషియొక
మనసంఘమును కల్యణముతో నాహరించుచున్న సాధురాగర
ములకు సయితము, నివారించు క్రయత్నమును తీవ్రముగా
వృద్ధిపెట్ట మొనరించుకొని, బర్మాయందు ఉన్న కనీకలము
దున్న ఇతరసంఘములతో పాటుగా మనసంఘమును సయితము
సమస్థితికి తెచ్చుటకై తమకు వివరపూర్వమైన సహాని

తరుణము మించిపోకమునునే మీరలవెండ్రుకలగురించి తగ్గుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెండ్రుకలు దువ్వనలో ఉడిపివ్వనంతవరకు ఆలసింపకుడు
వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యదశ యని గ్రహింపుడు.

కామినియాటియల్ రిజిస్టర్డు
ను నేటినుండియే వాడుటారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధలన్నింటికీ

దివ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట బిరు
దుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చునలై, మమ్మెడకల్గెనలై
నిగనిగలాడించును. ఈసులభపద్ధతిని నేడే పరీక్షింపుడు. మీవెండ్రుక
లెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించు
గనో మనింపుడు. కామినియాటియల్ మీవెండ్రుకలకు నెట్లు అభి
కృము గలుగజేయునో గుర్తింపుడు. ప్రతిపట్టుకములోను, పట్టెలోను,
దుకానాదారలందరివద్దను, సరిమళ్లద్రవ్యము లమ్మవారలందరివద్దను దొరకును. మీయూరివత్తకులయొద్ద కొనుసప్పుడు,
కామినియాటియల్ నా అని చూచి మరీ కొనుడు.

సీసా 1-కి వెల రు 1-0-0; పోస్టేజీ 0-6-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 2-కి రు 2-10-0; పోస్టేజీ రు 0-12-0.

ఓ టో ది ల్ బ హా రు (రిజిస్టర్డు)
కొనుట ముఖ్యవస్తువు.

మీదుక్కులమీదగాని, జేబు దుమలమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు ఆటోడిట్ బ
హారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, దైశిపువుల సరిమళ్లములను, వెదజల్లి
ట్టా నర్చును. వెండిసమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోడిట్ బహార్
స్వప్న మరెద్దియు కానరాదు. నేడే ఒకసీసాను కొని, దాని అద్భుతపరిమళము లనుభవించువును.

1/2 ఓటోడిట్ బహారు	రు. 2-0-0
1/4 " "	" 1-4-0
1 డ్రాము " "	" 0-12-0

నమూనాసీసా రెండణాలు పోస్టు స్టాంపులు పంపిన, పంపబడును.

సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అందు కెమికలు కంపెనీ,

285, జమ్మూమనీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం. 2.

జ్యోతిషము. బృహస్పతియనునది నక్షత్రము ఈ క్షయమునందు కల్లు లోపము కల ఆంధ్రులకు కాల, ప్రతివారికిని నివారకముగానున్నది.

రంగూన్, 10-4-29. ఆంధ్రయువజనసాంఘికులు

నారాయణప్రశంన

అభినవనాథుని పురుషిని దేవ శ్రీమతి సోమరాజు రామనాథరాజు పితౄ వ్రాసినది యీ కవ్యములను చూడండి:-

సీ, కార్తికం దేవ్యునికడనే మాధ్యమం దోహదలు పాసి కన్నులను దెలుచె ఆంధ్రుడేధికుని యాజమాన్యమున మానవశీలలో మాన్యదయ్యె కార్తిక పద్మినికా రాజ మెనసి సం పాదకర్ణమున నహితమయ్యె నభయ భీతిని శాంధ్రజను లెవ్వనియందె, సంఘసంపాదనకుదు రైరి నోరువిప్పగ వెనకాడు భీతిల్లె ఒకరై నిల్చి రెవ్వని ప్రాపకమున అట్టి యాటవిల్లి నారాయణాభ్యు సంస్తుతియొనర్చగా నాకు సాధ్య మగునె సీ, కార్తికవిద్రోహకర్తైన శోకు నెను దురాచరణము నిలిచిపోయె బహుజనావకృతిప్రదమైన బోధుకం బ్రాక్షప్రహమ బహిరంగమయ్యె నిర్దోషులగుడ నింపాన్యుల జేయు అడవివారం బైలో వాడవివార కులకాంతలనైన కలకాంతలగ నూర్చు కంబానుగిల్లిలు కూలిపోయె ఏకహాకయి శీర్షిపూర్ణిచేత అతని నాటవల్లి నారాయణాభ్యు ధైర్యసాహసవనావద్యములను సంస్తుతియొనర్చగా నాకు సాధ్యమగునె సీ, గంభీరమైన విగ్రహ పాంథగల్గెనో యడవి వృక్ష భూమిన్మృగదళము మేఘమన్నుగ భీకరతయ్యెం దెంతిల్లెనో దీక్ష యం గలదు ఎంతిల్లె యెని వలెనో యెంతో కావ్యచరణ మంత గల్గుచును దుష్ప్రయోగులకు కెంత దుర్బునియదో సదుదాత్తుల కంతపదము దత్తును దుష్టాశేషము దెంత పట్టుగదో దీక్షామణులను దంత దీక్ష గలదు అట్టి యాటవిల్లి నారాయణాభ్యు సంస్తుతియొనర్చగా నాకు సాధ్య మగునె!

సభాధ్యక్షుని చివరపలుకు

యవజన సంఘమువారి కృతికా సమర్పణము ముగిసిన కరువార నారాయణరావుగారు తిరిగి ఆశ్రాపన ఫిరకీయను పోంచి యిట్లు చెప్పిరి:-

సహజులారా!

నేడు యవజన సంఘమువారు పురుషిని యభినవన వర్తికకు శ్రీమతి రామనాథరావుగారి కవ్యములను లెకపూర్వము మాట్లాడినవారి ప్రేరేపకమున వదన లక్షణ కృతిజ్ఞుడను, బ్రహ్మ ఆంధ్రుల యభివృద్ధిలై నేను శుభాశ్రయ కాకపోయినను, ఏవోకొంత చేయుటలో నావి యాకమునే నేను నెరవేర్చుకొనిగాని అంతకన్న అధికమేయియ్యలేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్విద్యకును లంబలకొట్టిన మాన్యులు, క్షాబండ్లకు లాగువాఁ డెదు సామములు కల్పించుట, కావన భలయందను, ముగిసి లిఖించు ప్రశంస, ఆంధ్రజనుల నిరీహితకాల సౌఖ్యము, ప్రభుత్వమువారిచే గొప్పపాతి, కార్తికపూర్ణిమోత్సవమునై ప్రభుత్వ కార్య గానము సాపించుట; కార్తికవిద్రోహవాదము నిర్దలము, వి, బీదెంతో దీక్షాదులు తెలిసిన వైశ్యులను నియంపించుటలాటి విషయములలో జరిగిన కృషినిన కొంత యోజనము కలిగినవారు మానవ మే. ఇది గక కార్తిక ప్రతిక, కార్తిక సేతులను దెలుపు గంధము, పశ్చాత్తపములం ద్యుపములమున కార్తికపరిశీతులు వల్ల దియైనవి, ముక్తి వదలియందలి యధ్యక్షులకు ప్రభుత్వమువారు మాన్యమొప్పారు. కార్తికలకు గృహములను వర్తకపుక కట్టవల యనని ఆరోగ్యపథవాద చేసిన శిష్యులుతో నాడను కొంత వివిధము లేకపోలేదు. ఈ ప్రకారముగా నా కత్తికొలది నేను కార్తికము నేమిండుటకయి ప్రయత్నించినది. కాని, పద్దులు, శత్రు, ముకవ్యులను, తక్కువ పంపు:-యాలాటి దురభ్యామును మాన్యుటకయి యి కను చూడవలె నువలసియున్నది. బాలోద్ధాటున్నచో కిరీస నలుపుట కత్తుమొనకని కాదు. కిరీ, కనా, నయిలో కప్పిలుగా నీసంవత్సరాది కర్మజిన పన ముక్తికనులకు కార్మికులకును వలది యేకమనకున్న మై కృషి చేసినయెడల నీకార్మికులకు సాధించుటకత్తుములొని ని కాదు, బ్రహ్మలోని లక్షా లక్షనదిజేమని ఆంధ్రులలోను

లక్షాదులదిజేమని కార్మికులు, వీరి పిల్లి కావనవరకు నున వారికి గౌరవము కలగనేరదు.

మహాజనులారా!

నామానుజరావుగారు వ్రాసిన గీతములకులో "ఈమాటా కర్మముని దేయిన రెవ్వరవో యిహిందినాడవా ఓ యాంధ్రభూత" అని ప్రశ్నించుచు,

ప్రొత్తవత్తు మానాడు కొంగ్రొత్తలై న భావములు మానమున కల్పగవలయు య కను గడియించు ప్రొత్తరాళ్ళు ముందేత జనములకు ప్రొత్త యోధకృతులతో నలువలయును."

అని పాచ్చరించియున్నాడు. మనమంగలమును ప్రాత దున్నుత్తును మని కార్మికజనులనే ప్రధానముగా కలచి నూతన జీవనకథాంబలము కనెయెడల ఆంధ్రజనులు తనయర్హతను మహింపి కలలకెక్కన సాఖ్యమును, గౌ రవమును, మర్యాదయు కలిగి నుభవింతురు. (ఆంధ్రమతజ జై యనెడి కేకలు, కరతాళధ్వనులు.) ఈ ప్రయత్నమునందు నా క తోడ్పడిన కాంజీవల సర్వములు, నాడి పత్రికలు, ప్రొత్తకల్లి కంప్యూటర్లను తక్కిన విద్యుత్తులకు కృతజ్ఞతా పూర్వకమున కురిపించుచున్నాను-అనికెప్పుడు పత్రికా, వెంకన్న గార్లను ముప్పాత్రులతో బహుకరించిరి (కరతాళధ్వనులు, ఆంధ్రమతజ జై ఆడి కొలహులు)

నాట్యకళావికారద

అతనవారకు ఆంగ్లాది నాక కళాకాక్ష కృష్ణుల యందలి కంపన భాగము మిక్కిలి కనపరముగా ప్రదర్శించిరి. బందరునివాగు లకు పిచ్చి రామకృష్ణారావు వాయు

సా పి త ము 1893

సీమ కమలములు మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి న్యాయమైన ధర ఏకంసి చబిల్ దాస్ అందు సన్స్ రత్నాలు, బంగారు, వెండిగలు వర్తకులు 112, 113 వైనాబజారురోడ్, మద్రాసు.

దుగాదు కలనునిభూతను ఎవరిని, జనదర్శనమున మాపిన భావత్రకటనము ప్రత్యేకకళకంపన పాత్రగుచున్నది. తిరిగి ఆరాత్రే ప్రదర్శించబడిన పాత్ర్యంబు నాటకమున కామకృష్ణ రావుగారు హాస్యంబ్రహ్మతమును ధరించి అపహసమును ప్రజలకు ప్రకటించిరి. పాత్రావిశ్యము, భావత్రకటనము, కనోత్పత్తి, మనస్సునన్ని తెలిసి పథ్యము ముఖా 3-4రి. అప్పున భావ కలగు ప్రసిద్ధా ప్రయోగలో రామకృష్ణరావుగారిని నిప్పుండి మాముగా నిర్వచింతురు. వీరికలావైభవమునకను, కటనా సామర్థ్యమునకను మెచ్చి, రుచును నెందున నాట్యకళావికార దయకు వికగును. బంగారుగల శ్రీ రాజా, రావులవారి రామకావ రెడియోను యల్. యల్. డి. గారి వ్యారా అవూకలి, యటతో పంపర్వరాదిజేతులకు బహుజను ప్రద ముగను, ఈ కావ్యకనమును, ముగిసి వి. (కాతకే, కళకలిని)

సీమ కమలములకు (బ్ల్యాజాగరు రకము) చోగితాల్ మంగల్ జి కంవెని, కిలి, సాలవీడి, మదరాసు.

గిలాజితురసాయనము (REGD) శుక్రసంజవినివటి 40 వత్తుల సేజించిన ముక్తము అమితముగా వృద్ధి యగు చు. జనసేవియినవనకు మేదకృత్తులంచి బలమునకెటుల్య నుకు కృతీకముగా నిచ్చును. ముఖ్యముగా, నూతన యవ్వన మున, కావ్యమును, శిష్టకీర్తిని, రక్తవృద్ధిని గలిగించునట్టి విద్యముగను. 40 మాత్రము గల 1-8 య్య. 3, పొద్దు ఖమ్మ, ఆ. రి. ఆయుర్వేదరత్న, బి. యన్. కావుబడర్ను, నెం. 87 గంజాం ఆయుర్వేద ఫార్మసి, బరంపురం, (గంజాంజిల్లా)

ది "క్రైబుస్" చేతితో మంచుగడ్డ తయారుచేయు యంత్రము వర్తకసంబంధమైన గంధకద్రావకముతో పనిచేసిన ఈ యంత్రమునందు 20 నిమిష ములలో పూచీగా నిర్మలమైన 2 పౌనుల మంచుగడ్డగాని, లేక ఐస్క్రీముగాని తయారగును. నాగరిక ప్రదేశములనుండి ఎంతదూరముగా నున్నను, వలసతోటలు లేక అడవులు, గ్రామము లేక గుత్తిపాలము మొదలగు స్థలములందు మంచుగడ్డ మీ అందుజాటులో నుండును. ఎవరైనను తయారుచేయ విలుగలదు. ఈయంత్రముతో పనిచేయుట మిక్కిలి సులభమగుటవలన చతురయైన శ్రద్ధ అవసరములేదు. మద్రాసునందు యివ్వబడు ఖరారు ధర రు. 220-0-0 THE MADRAS MACHINERY MART., 1/22 Broadway, Madras.

“డిసెంబరువరకు శాంతిమార్గము నవలంబించుడు”

“డిసెంబరులోగా డొమినియన్ ప్రతిపత్తి యొసంగబడనిచో దౌర్జన్యముచే స్వాతంత్ర్యము గడించుటకు యువకులకు సెలవొసంగవలెను.”

డాక్టరు కిర్లాగారి యువన్యాసము

మీరటు, ఏప్రిల్ 29:—జిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీవారి యాజమాన్యమున నిన్న సాయంత్రము గోపీనాథ సింహగారి యధ్యక్షతన సభ జరిగెను. డాక్టరు పైపుద్దీన్ కిర్లాగారు దువ్వె పించుచు నిట్లునిలి:—

“మీరటు కుట్రకేసును అంతర్జాతీయసమస్యగా నేను చేయ నిచ్చుచున్నాను. చివరలోనున్న విషయమై నేను చెప్పదలచుకొన లేదు. కాని వైసరావయిగారి కొక్కవిషయము మాత్రము చెప్పెదను. ప్రజాసంరక్షక చట్టముగాని, ఆర్డినెన్సుగాని స్వాతంత్ర్యోద్యమమున నాశము చేయబాలవు. ఆంగ్ల కమ్యూనిస్టులను నవలంబింపి భారత కమ్యూనిస్టులను బంధించుట యందలి యభిప్రాయము నాకు గోచరమగుటలేదు. దేశములో నన్ని రాజకీయ పక్షముల యాశయమును దౌర్జన్య రాహిత్యమే. డిసెంబరు వరకు దౌర్జన్య మార్గమునే చేపట్టియుండవలెనని నేను యువకులను కోరుచున్నాను. డిసెంబరు మాసాంతములోగా ఆంగ్లేయులు భారతీయుల కొర్రల నంగీకరించనిచో యిప్పుడు వచ్చినచో యువకులు దౌర్జన్యపద్ధతి నవలంబించుటకు అనుజ్ఞ యివ్వవచ్చును. కాననసభలోని బాంబుదరంతమును, యిట్టివే. ఇతర దురంతములయందలి యభిప్రాయము రాజకీయము గనుక వానిని భారతీయ నాయకులు ఖండించుటకు పీలు లేదని నేను రాజప్రతినిధికి జెప్పదలచియున్నాను. ఇట్టి దురంతములు ప్రతిదేశమునందును చేయబడినవి. ఈ ఘనలను చేసినవారు బాతీయవీరు లని ప్రసిద్ధిగాంచుచున్నారు. కాని యువకులొక్క విషయమును గమనించాలెను. ప్రస్తుతము భారతీయులు శాంతిమార్గము నవలంబించినారు గనుక అప్పుటచ్చట యిట్టి దౌర్జన్యపద్ధతులు నిష్ఫలముగను. భారతీయులందరు గాంధీగారి నాయకత్వమునజేరి శాంతిమార్గమున స్వాతంత్ర్యము బడయ ప్రయత్నించవలెను. డిసెంబరు మాసాంతములోగా స్వాతంత్ర్యము లభించకపోయిన సేనలోను పోలీసులోను చేరి దౌర్జన్యపద్ధతినవలంబించి దేశస్వాతంత్ర్యమును గడించుటకు యువకులకు స్వాతంత్ర్య మొసంగవలెననిదిగా నేను కోరుచున్నాను. (అ. ప్రెస్.)

ఆంధ్ర దేశమున మహాత్ముని సంచారము

చోడవరములో పోరులు 1116 రూపాయల నిచ్చుట

శ్రీలు ప్రత్యేకముగ ధనమిచ్చుట

“నేడు (1-5-29) వ తేదీ బుధవారము ఉదయమున 7½ గంటలకు మహాత్ముడు చోడవరము వచ్చెను. వేలకొలది ప్రజలు మహాత్మునకు జయజయారావములతో స్వాగతమొసగిరి. యూనియనుబోర్డువారు తాలూకా ప్రజలను సన్మానపత్రములను సమర్పించిరి. ప్రజలు 1116 రూపాయలను సమర్పించిరి.

వందలకొలది శ్రీలు ప్రత్యేకముగా సభను జరిపి అచట మహాత్మునకు ప్రత్యేకముగా ధనమొసగిరి.

“మాడుగుల వాస్తవ్యులను శ్రీయుత పాతూరు సూర్య నారాయణగారు మహాత్మున కొకవెండిగన్నె నిచ్చిరి.” అని వోడువరం కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీయుత ఎం. సుబ్బారావుగారు తంతివార్త నంపిరి.

చంద్రగిరితాలూకాబోర్డువారు మహాత్మునకు సన్మానపత్రము నొసంగుటకు తీర్మానించుట

మహాత్ముడు కాళహస్తివచ్చినపుడు చంద్రగిరి తాలూకాబోర్డువారు సన్మానపత్రము నొసంగవలెనను. తీర్మానము తాలూకాబోర్డుసభలో యేకగ్రీవముగా నామోదించబడెను.

కాళహస్తి పోరులు బుధవారానికి 1250 రూపాయలనిచ్చుటకు నిశ్చయించిరి. జ్ఞానాంబికామెలలు ఫాక్టరీ యజమానులను పనివాండ్లునుకలసి మహాత్మునకు 500 రూపాయల నొసంగగగన (అ. ప్రెస్.)

బెంగాలు అస్సాము ఎన్నికలు

ప్రాతమంత్రీ నామినేషను కాగితము నిరాకరింపబడుట

స్వరాజ్యపక్షమువారు పోటీలేకవచ్చుట

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 30:—అస్సామువార్త యిట్లు చెప్పుచున్నది:—ఎన్నికలసందర్భమున నామినేషను కాగితముల నెంచుట జరిగెను. స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడును యితర స్వరాజ్యపక్షము అభ్యర్థులకొందరి కాగితములకు పోటీయే లేకుండెను. స్థానిక కాఖ మంత్రుల గమనించి యెవరి పైపైతే విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానము వచ్చి యీ సాధాబిడి యెన్నికలకు కారణమయ్యెనో అట్టి నికలాసురాయిగారి నామినేషను కాగితమును రిటర్నింగ్ ఆఫీసరు నిరాకరించెను. అందు బలపరచువారి పేర్లు మున్నగు వివరములు సరిగ లేనని కారణము చెలిపిరి. రాయిగారు దీనిగూర్చి కేసు జేయనెంచిరి.

బెంగాలు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు-భేదాభిప్రాయములు

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 30:—బెంగాలు కాంగ్రెసు సంఘము వారు యిప్పటికి 36 గరు అభ్యర్థుల నామములను నూచించిరి. మహమ్మదీయతర స్థానములు మొత్తము 57 గలవు.

బెంగాలు ముస్లిముపక్షమువారు, సర్ అబ్దుల్లాగారు నాయకత్వము క్రిందనున్న వారు 39 మహమ్మదీయస్థానములను పూర్తిగ ఆక్రమింపదలచిరి, అగాఖానుగారి అధ్యక్షతన డిల్లీలో జరిగిన సభను వీరు అనుసరింతురు. ఎ. హెచ్. గజ్జువి, డా॥ అబ్దుల్ మర్షద్గార్లు ప్రత్యేకముగ నొక ప్రకటన గావించిరి. వీరు పైమను సభ్యులగుటలురు.

సుబ్బాను బోనుగారి ఎన్నికల విన్నవము

సుబ్బానంద్ర బోనుగారు, వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు ఎన్నికలసందర్భమున యీ దిగువ విన్నవము ప్రకటించిరి:—

“ప్రస్తుత కాననసభను రద్దు జేయుట ప్రభుత్వమువారి ఓటమిని దెలుపుచున్నది. కాంగ్రెసువారికి విజయ నూతన. వీలన. దేశబంధు చిత్రరంజనదాసుగారు విధించిన కార్యక్రమము ప్రకారము ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానము హితమైనట్లుచే కాంగ్రెసుయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును పడకట్టి ప్రభుత్వమువారిని కాననసభలోను బయటనుగూడ యెదిర్చుటయే కాంగ్రెసువారు యిప్పుడుగూడ జేయునున్న పని. తమకు తోచిన రాజ్యాంగవిధానమును మనపై చొప్పించుటకువిదేశీయుల కెట్టిఅధికారము లేదనియు, స్వయం నిర్ణయాధికారము భారతీయులకు గలదనియు కాంగ్రెసువారు చాటుచున్నారు. కావున యీనైమను కమిషన్ను భారతీయులు అవమానకరముగ నెంచుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారు యీ దేశములో ప్రారంభింపబడిన కార్మిక, స్వాతంత్ర్యోద్యమములను చంపుటకు నిర్దాక్షిణ్యముగ చర్యలను అవలంబించుచున్నందున కాంగ్రెసువారు తమ జవాబు జెప్పనెంచిరి. మరియు! రాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘమువారు కార్మికులు, కృషివరులు, మున్నగు సర్వజనముయొక్క సాంఘికార్థికాభివృద్ధికి పాటుబడెదరు. కాంగ్రెసువిజయమే స్వాతంత్ర్య విజయమగును” (అ. ప్రెస్.)

మొత్తము 57 మహమ్మదీయతరస్థానములలో 39 స్థానములకే బెంగాలు కాంగ్రెసు సంఘమువారు అభ్యర్థులను నిలువదలచిరి. అభ్యర్థుల జాబితా సవరింపబడినదిని ప్రకటించబడెను. ఎలక్షనుబోర్డు సభ్యులకు నేనుగు ప్రగారికిని సుబానుబోను గారికి కిరణ శంకరరావుగార్లకు కొందరు అభ్యర్థుల విషయమున ఏకీభావము కుదుర్చుకుండుటయే యీ ఆలస్యమునకు కారణమని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రెస్.)

శ్రీ నాభామహారాజుగారు

ఉదకమండలములో నుండుట కనుమతినిచ్చుట

రాజ్యసామ్రాజ్యులై యిప్పుడు కొడయకపాలలో నివసించుచున్న శ్రీనాభామహారాజుగారు బ్రిటిషుదొరతనము వారిని కోరగా మహారాజుగారు ఆరోగ్యముకొరకు ఉదకమంలములో నివసించుటకు దొరతనము వారునుమతినిచ్చిరిని నిన్న 30 వ తేదీ ఉదకమండలమునుండి హిందూపత్రికకు తంతివార్త వచ్చినది.

గాంధీమహాత్ముడు

బల్లారిజిల్లాపర్యటనము

రంగనాథ మొదలిగారి ప్రకటన

మద్రాసు, ఏప్రిల్ 30:—ఎ. రంగనాథ మొదలిగారు ఎం. ఎల్. సి. గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— గాంధీమహాత్ముని కార్యక్రమమునుండి బల్లారిజిల్లాను తొలగించవలెనని శ్రీయుత కొండ వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు నా కొక బాబును వ్రాయగా నేను ఆవిషయమై తిరిగి యాలోచించవలెనని వారికి వ్రాసితిని. బల్లారిజిల్లా కాంగ్రెసువిభజనము ననుసరించి కర్నాటకము నకు చెందినదనియు, అందుచేత గాంధీమహాత్ముని ఆంధ్రదేశ పర్యటనమునందు ఆజిల్లాను చేర్చలేదనియు, దానిని ఆంధ్రదేశ పర్యటనమున చేర్చుటకు గాంధీమహాత్ముడు కూడ అంగీకరింపలేదనియు వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు నాకు మరలవ్రాసిరి. ఈకారణ మింతకు పూర్వమే మాకు తెలిసియున్నచో ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు చెందియున్న రాయదుర్గమునకుగాని, ఆలూరునకు గాని మహాత్ముని మేము ఆహ్వానించియుండుము. కాని యిప్పుడట్లుచేయుటకు కాలాగీతమైనది. కడప అనంతపురం జిల్లాలవారు తమ జిల్లాలలో మహాత్ముని పర్యటనము నొకదినమును త్యంచి ఆదినమున బల్లారిజిల్లాకు మహాత్ము డేనుట కవకాశమిచ్చుట కంగీకరించినందుట నేను సంతసించుచున్నాను.

కావున, ప్రస్తుతము ఏర్పాటు చేయబడినట్లు గాంధీమహాత్ముడు మేసెల 21 తేదీని ఆదినమున నుండును. మరదటి నాడుదయమున బొంబాయిమెయిలులో బొంబాయి కేసును, గాంధీమహాత్ముని ఆహ్వానించుటకును, ధనము నొసగుటకును తగిన ఏర్పాట్లు చురుకుగ జరుగుచున్నవి.

ఆంధ్ర దేశమున మహాత్ముని సంచారము

గుమ్మలూరువాస్తవ్యులు శ్రీయుత కే. వేంకట

సుబ్బారావుగారి తంతివార్త

గాంధీమహాత్ముడు మట్టపాలమునుండి పాలకొల్లు వచ్చునపుడు దానిలో ఎలవంచిరి కోస్తూర్లు గుమ్మలూరు గ్రంథాలయమువారు 75 రూపాయలు ఇచ్చిరి. 26-వ తేదీ ఆంధ్రపత్రికలో 11-వ పేజీలో మొదటికలములో 26-వ తేదీని జరిగిన సంచారము అను కీర్తికక్రింద గ్రంథాలయమువారు 50 రూపాయల సమర్పించినట్లు ప్రకటింపబడెను. ఇది పారపాటు” అని శ్రీయుత కే. వేంకటసుబ్బారావుగారు గుమ్మలూరునుండి తంతివార్తనంపిరి. ఇది ప్రత్యేకవిలేఖరి తంతివార్తలో జరిగిన పారపాటో లేక మా కార్యాలయమున జరిగిన అమృతపారపాటో యిప్పుడు తెలుప నాధారములేదు. ఎంగుయండియా పత్రికలో యీ మొత్తములు ప్రకటింపబడినపుడు నిజస్థితి తెలియగలదు. (అం. ప. సం.)

కన్యభార్యతో సంభోగించిన

నెల్లూరు యువరునికి 1 సం॥ కఠినశిక్ష

రెండు మాడు దినములక్రిందట నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టుమాన్ జిన్నేటువారు కొప్పలు వెంకట్రావు అను నొక బ్రాహ్మణ యువకునికి ఒక సంవత్సరము కఠిన శిక్షను విధించిరి. ఆ యువకుని అత్తమామలు అతనిపై ఇంజియన్ పీనల్ కోడ్ సె 375 క్రింద ఒక అభియోగమును తెచ్చిరి. శ్రీయుత చివుకుల కృష్ణస్వామి, బి. ఏ. బి. యల్. గారు ప్రాసిక్యూటర్ జరిపిరి. కేసు పూర్తిగా విచారణ జరుగగా పన్నెండు సంవత్సరముల ఎరుగ్గున లోనయి అవయవ వృద్ధిలేని బాలికయొక తనభార్యతో పై వెంకట్రావు బలత్వైర సంభోగము గావించినందున అబాతిక అంగములు క్షతములై పోయినవి. డాక్టర్లు సాక్ష్యము చెప్పిరి. అందువలన బాలిక, ఆ జన్మమును భర్తృసాంగత్యమున కన్య యయ్యెనని ఋజువు అగుటచే సదరు వెంకట్రావుగారు కేఫ్ అను కేరమును చేసెననియు దోషియనియును తలంచి జిల్లామేజిస్ట్రేటు వారు ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్షను వారికి విధించిరిని తెలియుచున్నది.—మా న్యాయస్థాన విలేఖరి (దేశబంధు)

మద్రాసువార్తలు

మద్రాసు శాసనసభ ఎన్నికలు:—రాజోపు మద్రాసు శాసనసభ ఎన్నికలలో బహుజనపక్ష మహమ్మదీయేటర నియోజకవర్గము తరపున శ్రీయుత ఎ. రంగనాథమొదలియాడు ఎం. ఎల్. సి. గారు అభ్యర్థులుగ నిలచెదరు.

మద్రాసు ద్రావిడసంఘము:—ఈసంఘసభ్యులును యిరికొందరు పాఠులను నేటిరాత్రి 9 గంటలకు బొంబాయికి అప్పటనుంకి జిబీవాకు బోవుచున్నట్లు ఆర్. కె. మన్మథం, ఎం. ఎల్. ఎ. గారికి తెలియుట ప్రేమనవద్ద పీడింగ్లు నొసకెదరు.

సేలం, పెట్టూరు దాసులై ద్వేషింపబడెను—రెలుబండ్ల రాకపోకలు నేటి (1-5-1929) మధ్యాహ్నము 11-10 గంటలకు యధాప్రకారముగా జరుగుచుండనని జిల్లా ట్రాఫిక్సు సూపరింటెండెంటు పొడనూరునుంకి తంతివార్తనంపిరి. (అ.ప్రె.)

దొంగచెక్కు:—మద్రాసునందు ఇండియన్ బ్యాంకు 700 లకు ఒక దొంగచెక్కు బసగబడెను. దీని నొకపాట్లై గడు ఒక కేపరు కంట్రాక్టరునకు తాను బాకీయున్న ధనము గనిచ్చెనట. ఆపాట్లని పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. నార్తల్లీచి పోలీసువారు ఈ కేసువిషయమై దర్యాప్తు చేయుచున్నారు.

రాకపోకలు:—గ్వాలియరు మహారాజాగారు సఫరి వారముగా 4 వ తేదీన మద్రాసునచ్చి, 5 వ తేదీన మద్రాసు విడిచి ఉడకమండలమున కేగెదరు.

సర్. సి. పి. రామస్వామయ్యగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి మాయవరమున కేగిరి.

రాజా అన్నామలె సంగీతకళాశాల (చిదంబరం)
11-5-1929 తేదీనుండి తెరవబడెను. విద్యార్థులదరఖాస్తులు 7 వ తేదీలోగా కళాశాల ప్రిన్సిపాలు, నటనవిలాస్, 88, పోలీసుకమిషనరుగోడ్డు, వేపేరి, మద్రాసు, అను పైపె లానుమునకును, 7 వ తేదీవరవరకు సంగీతకళాశాల ప్రిన్సిపాలు అన్నామలెనగరు, చిదంబరం, అను పైపెలా సమునకును, అందవలెను.

తిరువల్లిక్కిణిలో ఉత్తరాదిమతమునందు శ్రీ మద్రామాయణమునుగూర్చి లాంతరబొమ్మల ఉపన్యాసము:—నేడు (1-5-29 బుధవారము) రాత్రి 8½ గంటల తిరువల్లిక్కిణిలో ఉత్తరాదిమతమునందు (18, సింగరాచారిపేది) టెంగుగూరు వాస్తవ్యులు నవారథిన్ ఆర్యుగ మొదల్యారుగారు శ్రీమద్రామాయణమునుగూర్చి లాంతరబొమ్మలను జూపించుచు నుపన్యసించెదరు. (లాంటరన్ లెక్చరు).

జాతీయపతాక వందనోత్సవము

యాకూబ్ హాస్సేన్ గారి యువన్యాసము
గత ఆదివారము ఉదయమున జాతీయపతాక వందనోత్సవమును హిందూస్థానీ సేవాదళముగారి కౌన్సిలరేచే మద్రాసునందు శ్రీరాములు పార్కులో జరుపబడెను. గుమారు 60 మంది స్వచ్ఛందసేవకులు హాజరైరి. యాకూబ్ హాస్సేన్ గారు పరియంకాలమునకు రానందున వి. ఎల్. కాస్త్రీగారు 8 గంటలకు పతాకను స్థాపించి యదియే జాతీయగౌరవవిన్నామ నియు, సోదరభావమును వికసితమును ప్రోత్సహించుటకు ఎల్లరును పాటుపడవలెననియు నుడిచిరి.

మరికొన్ని నిమగ్నములకు యాకూబ్ హాస్సేన్ గారు చొచ్చి టి కేసి యీ క్రిందివిధమున నుపన్యసించిరి.

హిందూస్థానీ సేవాదళము జాతీయ సేవార్థమై నెలకొల్పబడెను. సాంఘిక, రాజకీయ వివాదములతో నీడలమునకు సంబంధములేదు. మహమ్మదీయుల సేవకులు యీ దళమునందు సభ్యులుగచేరి హిందుసోదరులకు తోడ్పడవలెనని కోరుచున్నాను. కొలదిమాసములలో యీ దళమునందు అధ్యయము 5000 మందియైనను సభ్యులుగచేరి జాతీయసేవను చేయుటకై పూనుకొనవలెను. స్వచ్ఛందసేవకులను ఆత్మశక్తి యుతులుగను, ఎట్టిసమ

గాంధీ మహాత్ముడు

ఆంధ్ర దేశ సంచారము

గాంధీమహాత్ముని ఆంధ్రదేశసంచారమును సమగ్రముగను పుస్తకరూపమునను ప్రచురించుట కేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. మహాత్ముడు సంపదించిన గ్రామములను, సమర్పించిన సన్మానసత్కరములను, పూజానిధులను, మహాత్ముని యువన్యాసములను, చాయాపటములను, విశేషాంశములను వెంటనే ఈక్రింది చిరునామాకు సమగ్రముగను పంప వేడుచున్నాము.

పోస్టుబాక్సు
212.

గాంధీమహాత్ముని ఆంధ్రదేశసంచారము,
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 రెంబుచెట్టిపేది, మద్రాసు.

బాపూగారి

సంగము,
18, చెన్నై, మద్రాసు, 1929.

మీరటు ముద్దాయిలకు సహాయము

బొంబాయి కాంగ్రెసు సంఘము రూ 500.

స్వామిగారికి జ్వరము

జామీను విచారణ 5 తేదీన జరుగును

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 30:—సి. సి. జోషిగారు మీరటు కేసులోని ముద్దాయి ఎల్. ఎల్. బి. పరీక్ష ముగిసిన పిదప తిరిగి మీరటునకు గొంపోబడిరి.

మీరటు, 30:—డా|| కిర్లాగారు నిన్న పంజాబుమెయిలులో వెడలిపోయిరి. ముద్దాయిల తరపున జామీను దరఖాస్తు పెట్టుటకై తిరిగి మే 4 తేదీన వత్తురు. లాంగుఫర్డు జేయ్యగారు జామీనువెదుర్చుటవారముగోజులు స్వల్పధికోరిరి. మే 5 వ తేదీన బహుళ 5 వ తేదీన జరుగగలదు.

మోకతు ఉస్మానిగారి పార్లమెంటు అభ్యర్థిత్యము

మోకతు ఉస్మానిగారు స్వైమవాల్లో సర్ జాను నైమను గారికి పోటీగా పార్లమెంటు అభ్యర్థిగ నుంచెదరను వార్త ముద్దాయిలకెంతయు సంతోషము నొలిపెను. బ్రాడ్లీగారు స్వామిగారు బ్రిటిషుకమ్యూనిస్టు పక్షమువారిని అభినందించుచు వార్తలంపిరి. ఉస్మానిగారి ఫోటోగ్రాఫులు ఇంగ్లాండునకు విమానపుటపై పంపెదరు. మీరటు డిఫెన్సు ప్రచారకులు స్వైమవాల్ వోటరులకు అభినందనములంపిరి. ఉస్మానిగారిని ఎన్నుకొనినచో ఇంగ్లాండునకు ఇంకియాకు సభ్యుల పంపాందగలదనిరి.

స్వామిగారికి జ్వరము

స్వామిగారికి తీవ్రముగ జ్వరమువచ్చి యుండెను. ఇప్పుడు నిమ్మకాయగనున్నది. జెయిలునూపర్చే టుంగారు శ్రద్ధగ జూచుచున్నారు. ఎండ అత్యధికముగ నుండుటచే ముద్దాయిల ఆరోగ్యము చెడుచున్నది.

కోర్టు మార్చనలెనని గోరుట

మోహనలాలు సెగ్గానాగారు మీరటు కుట్రకేసును బొంబాయికిగాని కలకత్తాకుగాని మార్చవలెనని గవర్నరుజనరలు గారికి క్రి.ప్రో.కోడు 527 నెక్సు ప్రకారము కోరితినదిదెప్పిరి. తంజిత మోతీలాలు సెగ్గానా డా|| అన్నానిగార్లు యీ కేసునందు శ్రద్ధపొందుచున్నారని దెప్పిరి. కాని డిఫెన్సు నిధి బాగుగా పనులుకాలేదని విచారముదెప్పిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు ఖర్చుత్సేందుటకై జెయిలులో రిమాండు విచారణజరిపింపని సాకుజెప్పుట వట్టి బూటకమునిరి. (క్రీ.పె.)

బొంబాయి కాంగ్రెసుసహాయము

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 30:—బొంబాయి రాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘసభ నిన్న సాయంకాలము జరిగెను. మే 24 తేదీన జరుగు అ. భా. కాంగ్రెసు సంఘసభ ఖర్చులకుగాను రూ 1000 బసంతుకు తీర్మానించిరి. మీరటు ముద్దాయిల సహాయమునకై డిఫెన్సుకేంద్రసంఘమునకు రూ 500 తీర్మానించిరి. మినముగా రొక్కరే దీనికి ప్రతికూలముగ మాట్లాడిరి. కాంగ్రెసువారు కమ్యూనిజమునకు సహాయము జేయరాదనిరి. ముద్దాయిలు కోర్టువారిచే డిక్షింపబడుచున్న నిర్దోషులుగ భావించబడుచురని న్యాయకాస్త్రముయొక్క ప్రధానసూత్రమునే మీనముగూరు యెరుంగగని తల్పాడిగా గనిరి. (క్రీ.పె.)

నైజాం ప్రభుత్వపుటుత్తరువు

మాలవ్యా పండితుని ప్రకటన

మద్రాసు, ఏప్రిల్ 30:—శ్రీయుత పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారి క్రిందిప్రకటన గావించిరి. హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు నాపైని నిర్బంధప్రవాసపు ట్టురువును గావించలేదు. ఈ విషయమునకు సంబంధించిన వివరము లిట్లున్నవి. నేను హైదరాబాదున కేగుటకుగల ముఖ్యోద్దేశము నైజాంగారిని దర్శించి హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు ధనసహాయమును చేయవలసినదని గోరుటయు, అచ్చటి ధనవంతులగు హిందువులగుడ అట్లే కోరుటయు నైయున్నది. హిందూవిశ్వవిద్యాలయవిషయమై యొక యువన్యాసమును, సహారసభర్కము ననుసరించియున్న వైవభావమునుగరించి మరియొక యువన్యాసమును హైదరాబాదునందు గావించుటకు నేను తలచియుంటిని. నాయుద్దేశమును నాస్నేహితులగు శ్రీయుత వామన రావునాయకుగారికి ముందుగా తెలియాలమున నెఱుకపఱచి తనన ఏర్పాటులను చేయుటకు నా అసిస్టెంటు నొకరినిగూడ హైదరాబాదునకు పంపియుంటిని. నేను హైదరాబాదున కేగినపుడు నైజాంగారు అచ్చటనుండగని వామనరావునాయకుగారు నాకు తెలియజేసిరి. అందులన నాకాశ్చక్రమును నేను మార్చుకొని బొంబాయి కేగుటకు నిశ్చయించితిని. నేను హైదరాబాదు ప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రిగారికి నైజాంగారిని దర్శించుటకు నాకుగల యుద్దేశమును తెలుపుటకు నొక రెంటి నంపగా ఆప్రభుత్వమువారి హాంసెక్రటరీనుండి నాకోక తంతిచేరెను. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ వైసు ఛాన్సలరుగారికి కూడ ఆ విశ్వవిద్యాలయమును నేను చూచెదనని యొకరెంటి నంపితిని. హాంసెక్రటరీగారు నాకుపంపిన తంతివార్త యందెట్లు గలదు.

“మీరు ఏప్రిల్ 22 తేదీని పంపిన తంతివార్తయు, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ వైసు ఛాన్సలరుగారు పంపిన రెంటివార్తయు చూడబడెను. రాజకీయ విషయములందును, శుద్ధి, సంఘాతనవిషయములందును మీరు పొల్లనవండుచో మీరింట్లుకు వచ్చుట కేవిధముగ ఆక్షేపణయులేదు”

తరుపరి నేను హైదరాబాదునకు ప్రస్తుతము రానని హాంసెక్రటరీగారికి రెంటివార్త నంపితిని. మే నెలఖరన నేను హైదరాబాదున కేగుటకు ఉద్దేశించితిని. (క్రీ.పె.)

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెనేటునకు ఉన్నతపాతకాలల ప్రధానోపాధ్యాయులవలన నెన్నుకొనబడుటకు నేను అభ్యర్థిని. కల్లూరి సుందరరామయ్య. హెడ్డుమాస్టరు, సామర్లకోట

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరు పేట, బెజవాడ

గవర్నరు మిక్చర్

గవర్నరు గారి 3 రోజులలో కుడిచేతును

(1) ఈమందు నెగ్గోగములను నివారించి మాత్రము నిరుచునప్పుడు గలగు పోటు, మంట, చురగును యింజను లతోను పిచ్చికారితోను నిమిత్తం లేకుండ తప్పక కుదుర్చును. సీసా 1-కి రు 8-0-0.

మూర్ఖరిష్టము

(2) ఈమందు యెల్లప్పుడూ మూర్ఖత్వమును యెన్నిసంపన్నమునుండియున్న మూర్ఖులైనను గవర్నరుగారి కుదుర్చును నెలకు సరిపావుమందు రు 2-0-0.

పాడలకు తెలము

131

(3) ఈ తెలము తెలపాడలనేగాక యితరవిధములైన పాడలగునూ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పాణి మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చిరమౌలుకలను పోగొట్టి చిరమును మామూలుస్థితికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0

ఏజంట్లకాలెను.

బెజవాడ ఆంధ్ర ఆర్ట్ థియేటర్

వారి ప్రదర్శనములు

నిలూరు శ్రీహంతురంగసినిమాలో

2-5-29 ప్రహ్లాద సా|| 6-30 గం||

బెజవాడ శ్రీమైలవరంహాల్లో

4-5-29 సుధద్ర రాత్రి 9-30 గం||

శ్రీయ్యత టి. రాఘవాచారిగారు బి. ఏ., బి. ఎల్. బల్లారి, శ్రీమతి సరోజినీదేవి, అన్నపూర్ణాదేవి, పద్మావతిదేవిగార్లు ముఖ్యపాత్రలను ధరింతురు.

రేట్లు:—రు. 4, 3, 2, 1, 8 అణాలు.

జి. లక్ష్మణరావు, బి. ఎ.,

గౌ|| కార్యదర్శి.

దేహమును ఇనుమునలే

పుష్టిగలదిగా చేయుటకు రక్తవృద్ధిని గలిగించుటకు గుప్తసిద్ధమైన

మా ఆతంకనిగ్రహ గుళికలను

ఈపయోగింపుడు, ఇవి మలబద్ధకమును, మెదడు, దుర్బలత్వమును, నరముల దుర్బలత్వము మున్నగునాటిని పోగొట్టును. 82 గుళికలుగల డబ్బా 1 కి రు 1-0-0 పూర్తివివరములకు మా కామకాస్త్రమును చూడుడు.

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మసి, 26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

NOTICE.

Tenders are invited for the lease of:

(1) Rice Mill at Borigumma.

(2) Rice Mill at Kotpad.

(3) Saw-Mill at Gunupur.

Applications for tender forms should reach the undersigned on or before 5th May 1929.

The undersigned will sell in public auction the right to extract for a period of three years.

Teak, Maddi, Yegisa and bamboos of Malkanagiri and Motu Ranges on 14-5-29 at Rajahmundry.

Uggams and Bamboos of Gunupur and Gudari Ranges on 10-5-29 at Amadala-valasa Fuel in Cheedivalasa and Alamanda coupes on 8-5-29 at Parvatipur.

V. RAMAKRISHNA, M. A., I. C. S.,

Dewan to the Maharajah of Jeypore

బి. ఐ. ఎస్. ఎన్. కంపెనీవారికి మహాత్ముడొసగిన ప్రత్యుత్తరము

భారత బ్రాహ్మదేశములకు రాకపోకలుచేయు స్త్రీమరులలో ప్రయాణికుల యిబ్బందులనుగూర్చి

గాంధీమహాత్ముడు కలకత్తానుండి స్త్రీమరులలో మూడవ తరగతిలో రంగూనువెళ్లి మరల రంగూనునుండి కలకత్తానువచ్చి నపుడు స్త్రీమరులలోని ఆపరిశుభ్రతను నిరసించుచు వ్రాసెను. “స్త్రీమరులలో ప్రయాణముచేయుచున్న మనుష్యులసమూహమునుగూర్చి అపరాధకర్మగు నశ్రద్ధ చూపబడెను.” అని మహాత్ముడు వ్రాసెను. ఇది నిజముగాదు. మూడవతరగతి (డెకు) ప్రయాణికులు రెండవ తరగతి సౌకర్యములను బడయుట కర్హులని మహాత్ముడనుకొనెను. చీకటికొట్టు అని మహాత్ముడు పేర్కొనిన స్థలము అదనముగా డెకు పాసెంజరుల కియ్యబడెను. గాలి వచ్చుటకు కిటికీలు తెరచియుంచబడెను. పారిశుధ్యమునుగూర్చి మరుగుదొడ్లు మున్నగువానిని కుభ్రపరుచుటకు చాల మంది పనివాండ్లు కలరు. తమకు యిబ్బందిగా నున్నదని ప్రయాణికులెవరును కెప్టానుకు తెలిపియుండలేదు. వైద్యశాలకు గూడ యేర్పాటులు కలవుగాని గాంధీమహాత్ముడు మున్నగువారు రంగూనునుండి మరల కలకత్తా వచ్చునపుడు అనుమతిని బడయకుండనే ఆస్థలమునందు ప్రవేశించిరి.” అని బి. ఐ. ఎస్. ఎన్. కంపెనీవారు యింగ్లీషుమును పత్రికకు వ్రాసిరి.

దీనినిగూర్చి మహాత్ముడియు వ్రాసెను. కంపెనీవారు పత్రికకు పంపిన ప్రత్యుత్తరము పూర్తిగా నేను చదువలేదు. శ్రీ బ్రహ్మచారి పంపిన తంతివార్త సత్యమే యైనచో యీ ప్రత్యుత్తరమునకు నేను చాల చింతించుచున్నాను. స్త్రీమరులలో జరుగుచున్న అనమానకర్మగు దుష్ప్రవర్తన తొలగించుటకు ప్రయత్నించుటకు బదులు నా లేఖలోని విషయములు నిజమైనవి కావని వ్రాయుటకు దొడ్డెంటు సాహసించెను. డెకు పాసెంజరులదుష్ప్రవర్తననుగూర్చి నేను స్వయముగా చూచిన విషయములనే వ్రాసితిని. వానివైనను చాల తగ్గించియే వ్రాసితిని. డెకు పాసెంజరులకు రెండవతరగతి సౌకర్యముల నొసంగవలెననుటకు నేనంతటి మూర్ఖుడను కాననియే నమ్మెదను. కాని డెకు పాసెంజరులకు నెలూనుపాసెంజరులకు ఆపరాధమును భేదమును కలిగించుట అక్రమమనియే నేను నమ్మెదను. నెలూనుపాసెంజరుల కొసగబడెడు భోగములన్నిటిని డెకుపాసెంజరులకుగూడ నియ్యవలెనని వారు కోరగాని పారిశుధ్యమునుగూర్చి చూచి యేర్పాటులను చేయుటయును వారు నివసించుటకు విశ్రామమును కుభ్రమునగు స్థలము నొసగుటయును వారు కోరినను కోరకున్నను కంపెనీవారికి ముఖ్యకర్తవృత్తిమేయగును. సాధారణముగా యింటి వద్ద పరిశుభ్రముగానుండు వ్యక్తి స్త్రీమరులలో డెకుపాసెంజరుగా ప్రయాణము చేయగోరినచో యిబ్బంది కలుగకుండ చూచుటకు కంపెనీవారికి ముఖ్యకర్తవృత్తిమేయగును. లేనిచో వ్యాధిగ్రస్తుడు కానునెవచ్చును. కాకున్న తిండిలేకుండ మాడవలెనెచ్చును. నాకు స్త్రీమరులలో సరియైన మరుగుదొడ్డి లభింపనందున నేను పన్నుపడి యుండవలసివచ్చినది.

ప్రయాణికుల సౌకర్యము కొరకు అదనముగా కొంత స్థలము నియ్యగోరినవారు చీకటికొట్టు నియ్యవలసా? మనుష్యులు నివసించుట కేర్పరుపబడని స్థలములలో డెకుపాసెంజరులు నివసించుటకు నేర్పాటు చేయవలెను. ఇరకటమునబడి కష్టపడకుండుటకుగాను యెటు నవకాశము కనబడిన నటునే డెకు పాసెంజరులు సాధారణముగా ప్రవేశించుచుండురు.

మరుగు దొడ్డును బాగుచేయుటకు చాలమంది పనివాండ్లుండిరా లేదా అనునది మనకప్రస్తుతము. వారు వానిని సరిగా కుభ్ర పరుచుచున్నారా లేదా అనునదియే విచారణీయాంశము. “మరుగుదొడ్లు కుభ్రముగా నుండలేదు. సగము తెలుపుల రక్కలను, లోపలనుండి మూసిబిగించుటకు పిలు లేకుండ చెడిపోయినవి. అదొడ్డు స్త్రీమరులనున్న ప్రయాణికులకు చాలవు.” అని నేను వ్రాసితిని.

ఇబ్బందులను గూర్చి యెవరును కెప్టానుతో చెప్పియుండలేదను మామూలు సమాధానమును యీ ఏజంట్లగూడ వివరించునని నేనునుకొనలేదు. సాధారణముగా డెకు పాసెంజరులకు నాందోళనముచేయగల స్థితియే యేర్పడినచో నాబోటివారి కప్పుడెక నెట్టి పనియును యుండనేయుండదు. ఇబ్బందులనుగూర్చి ఆందోళనము చేయకపోవులయే గాక మనుష్యుడు సహింపవలెనని దుష్ప్రవర్తన సహించుచుండుటగూడ భారతవానికి గొప్పలోపముగా నేర్పడెను. సాధారణముగా డెకు పాసెంజరులకు పారిశుధ్యమును గమనించుట తెలియనే తెలియదు

అందువలన కంపెనీవారు స్త్రీమరులలో బ్రెయిములను పారిశుధ్యమునుగూర్చి మరియే శ్రద్ధబూనవలసిన అవ్యక్తం యేర్పడుచున్నది. ఏజెంట్లువ్రాసిన లేఖలోని కడపటి వాక్యమునిజమే యైనచో నది మానవజాతికరముగూడ నగుచున్నది. నాకోర్క తలేని స్థలములలో ప్రవేశించుట నాకెన్నడును అలవాటులేదు. నాజీవితమునం దిప్పటివరకుగూడ నేనెన్నడును అటులచేసియుండలేదు. కంపెనీ యుద్యోగులలోసంగిన తావునందే మేము ప్రవేశించితిమిగాన వైద్యశాల కు ద్వైశిం ప బ డి న స్థలము మాకు తెలియకపోవుటచే మే మటు ప్రవేశించితి మనుటకు గూడ పిలులేదు. కావున నే ననుమతిని బడయకుండనొక ప్రదేశమున ప్రవేశించితి ననుట కెట్టి ఆధారమును లేదు. నా కియ్యబడిన స్థలముచుట్టును ప్రయాణికు లుండిరి. అది స్త్రీమరులలో ముఖభాగమున (బో) రెండు లైపుబోట్లకు మధ్య నన్ను ఖాళీస్థలము. అటు మేము మూర్రమే గాక మరికొందరు గూడ నుండిరి. స్త్రీమరులలోని పనివాండ్లు లైపు బయోప్రాక్టిసు చేయుటకు ఆస్థలము నుపయోగించుచుండుటను గూడ నేను చూచితిని. అది వైద్యశాల కేర్పరుపబడిన స్థల మని యెచటను ప్రకటింపబడి యుండలేదు. మేముచు నుండవలసివచ్చిన మాడు రోజులును విరామము లేకుండ బొగ్గుపాడి మాతలపైని పడుచునే యుండెను. అందువలన అటు నుంచబడిన వస్తువు లన్నియును పాడగుచునే యుండెను. అట్టి స్థలమే నిజముగా వైద్యశాల కుద్దేశించబడినచో నది కంపెనీవారికిని వైద్యునకు నూగుడ కీర్తి కోర ము గాదు. అట్టిస్థలము ఆరోగ్యముగలవారికే హానికర మనినపుడు ఇకరోగుల సంగతి వేరుగా చెప్పనేల? ఆస్థలముమీదుగా ప్రయాణికులు నావికులుగూడ తరచుగా తిరుగుచునేయుండురు. కాని దాని కెట్టిమరుగునలేదు. ఇతర స్త్రీమరులలో డెకుపాసెంజరుల కేర్పరుపబడిన వైద్యశాలలను నేనుచూచితిని. ఒకమంచిగది (కామిన్)లోనే వైద్యశాల నేర్పాటుచేసిరి. రోగుల కొరకచట ప్రత్యేకమగు నొకమరుగు పెరడుగూడ నుండెను. ఆరోండా స్త్రీమరులలో నెవరునుగూడ నిట్టియేర్పాటులు మాకు కనబడలేదు. నిజముగా మేము ప్రవేశింపగూడనిస్థలమునందే పారిబాటున ప్రవేశించియున్నచో స్త్రీమరులలోని కెప్టాను మున్నగునుద్యోగులు మాకాసంగతినపు డేల తెలుపలేదు? ఇట్టి అపవిత్రము మోపి నందులకు కంపెనీవారు తమపాపము తెలుపుచు దానిని రద్దుపరుచుకొనవలెను. లేదా దానిని ధ్రువపరుపవలెను. కంపెనీవారనవసరముగా దంభోక్తులను పలుకుటకంటె లోపములను సవరించుటయే చాల లాభకరము.”

(మో. క. గాంధీ ఎంగ్లయిండియా 25-4-29)

శుక్లబందు

ఎంత దుర్బలమైన పీఠ్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గంటలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లబందుమును కట్టుటలో పేరు పొందినది. శ్రీపురుషులకు నిరతికయ్యమేమును కలిగించుటకు దీనిని మించిన ఔషధము లేదు. 25 మా. 2-8-0

త్రిపురసుందరి వైద్యశాల,

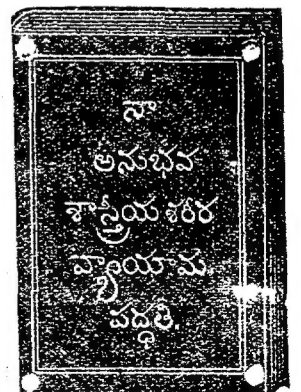
మహేంద్రవాడ - రామచంద్రపురంపాస్ట్ర, గోదావరిజిల్లా

ఈ చిత్రము.

ఈ చిత్రము.

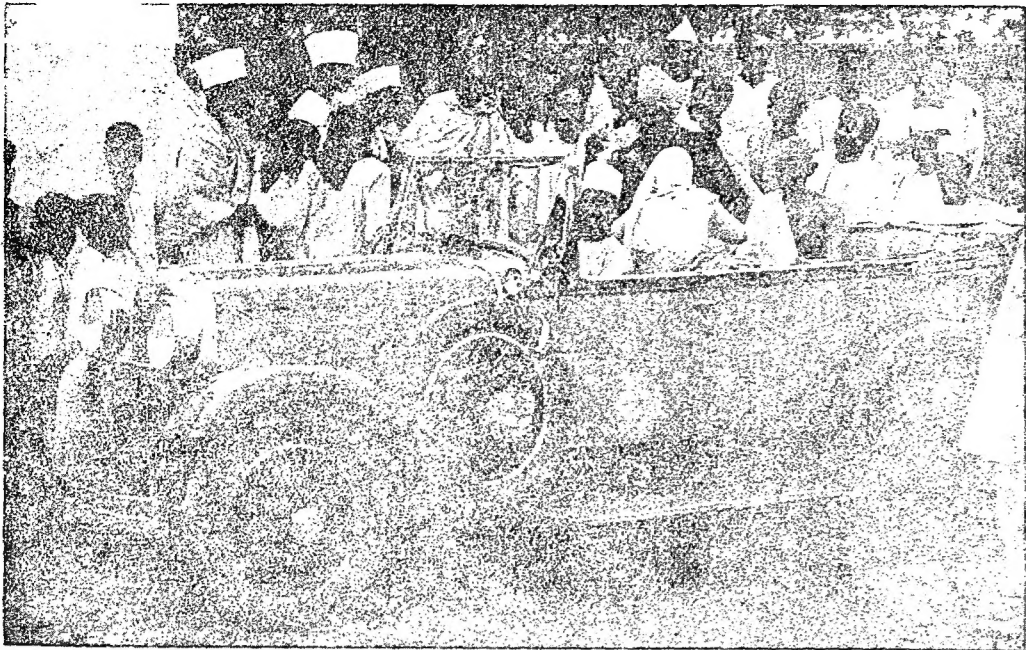
అందఱకు నుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు శరీరవ్యాధులను విషయములు పూర్తిగా పరిపరిచి, ఇందునాయొక్కయు, నాశిష్టయొక్కయు, పెక్కు-పద్ధతులను సూచించుచున్నావటము లుగూడ కలవు. దీనిని సమగ్రముగ పఠించితేని నావ్యాధులను పరిమోచుటకు బాగుగా బోధపడును.

గలదు. ప్రతిభారతీయునకును దీని జదివిన మాత్రమున నూతనోత్సాహమును శరీరవ్యాధులనుపై క్రియ కలిగి తీరును. తపాలాఖర్చుకు మాత్రము రు. 0-2-0 రెండుకాండ్లు పంపితేని యీ గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని, మోజీవయాత్రయందు నిస్సంకోచముగ మార్పు గలిగితిరును. ఈసమయము పోగొట్టుకొనకుడి. ఈవిషయము మీచిత్తమునందుండగనే లేఖను వ్రాయుడు. దీనిని జదివి ఆయురారోగ్యబలములను నభివృద్ధిగాక

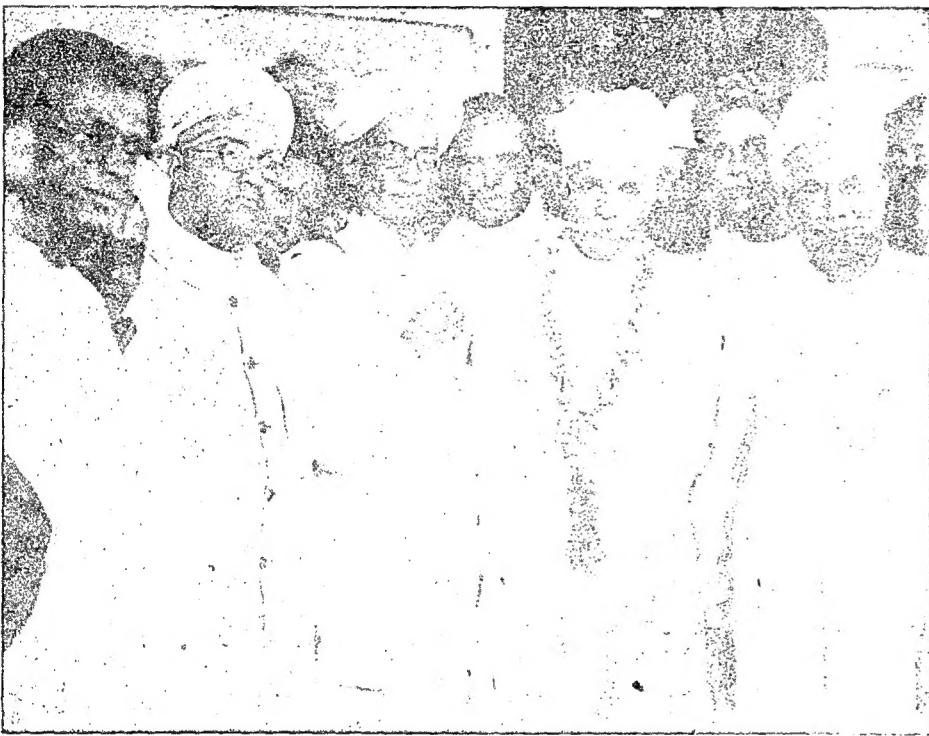
ప్రాసెస్ యం. వి. కృష్ణారావు, అఖిల భారతీయ శరీర వ్యాధులమార్గదర్శి, పోస్టు బస్సాగుడి, బెంగళూరు సిటి.

మహాత్ముడు కొవ్వారు వీడుట (28-వ తేది)

(కె. చిన్నయ-రాజమండ్రి)

పండిత మాలవ్యగారు రాక

మంగళవారమునాడు పండిత మాలవ్యగారు మదరాసు వచ్చినపుడు ఎ. రంగస్వామిఅయ్యంగారు సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు మున్నగువారు పెంట్లలు వేయవద్ద స్వాగత మొసంగిరి. (ప్రె. ఫో. బీ.)

మదరాసు స్త్రీలసభ

సోమవారము సాయంత్రము కెల్లెట్టు హౌస్కులునందు స్త్రీలబహిరంగసభయందు పాల్గొనిన నారీ మణులు. సంఘసంస్కారచట్టము, బహుమతికిసభజరిగెను. (ప్రె. ఫో. బీ.)

ప్రభుత్వమువారు అక్రమములు, న్యాయవిరుద్ధములను సంఘములను దెలుపుటకు ఇండియా ప్రభుత్వము వశితినిని వింటు ద్దనుప్రభు వనెను. అట్టిసంఘములలో ప్రతిహాల ఇంపీయలిట్టు సంఘ మొకటి.

లుసియానా గవర్నరుపై ఆరోపింపబడిన శోరమును మే 14 తేదీని విచారించెదరు.

మే దినోత్సవమునాడు దొమ్మిని అల్లరులను గలుగ జేయుటకు మాస్కో-నాడు ప్రయత్నించుచున్నారని పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

అంగ్లో అమెరికను సౌకాదళ వైద్యములను తగ్గించుటలో ఇద్దరికిని ఒడింబడిక కుదురు వనుచున్నారు.

డా॥ హెచ్. పరమేశ్వరనుగారు

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలోని ప్రధానము. మే 9 తేదీని జరుగనున్న సంపూర్ణ మార్గదర్శకమునూర్చి యా చిత్రములు దీయ మలయాద్యవములకు జరిగి. (ప్రె. ఫో. బీ.)

రా॥ సా॥ టి. ఎస్. కచాపకేశ మొదల్యారు

మదరాసు కార్యరేషను సభ్యుడుగ వశితి ఇండియా వాణిజ్యసంఘమువారిచే నెన్నుకొనబడిరి. (ప్రె. ఫో. బీ.)

ఆషాసేనుకన్య

డిగ్రీ విశ్వవిద్యాలయమునందు తీర్థరాలయిన ప్రథమ గ్రాడ్యుయేటు. విశ్వవిద్యాలయము రిజిస్ట్రారు ఎల్. కె. నేనుగారి కుమార్తె. ఈమె యీవత్సరము ప్రత్యేకమునకథో ను తీర్థరాలయ్యెను. (ప్రె. ఫో. బీ.)

మాళవ్యాసం దేశము

ప్రస్తుత రాజకీయస్థితి గూర్చి పండిత మదనమోహన మాళవ్యాగారు నిన్నటిదినము సముద్ర తీరమున గావించిన మహావన్యాసము, ప్రజలకర్తవ్యమును చక్కగ తెలుపరచుచున్నది. రాజకీయవ్యవహారములలోను, దేశహితైక కార్యములలోను జాతి మతభేదములను ముందుకు తీసికొని రావల దని చెప్పి, మాళవ్యాగారు, జాతీయసం దేశమును బోధించిరి. హిందూమహమ్మదీయ భేదములను గాని, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరభేదములను గాని, దేశవ్యవహారముల కట్టుబట్టునంతవరకు, స్వాతంత్ర్యస్థితి గలుగదని మాళవ్యాగారు చెప్పిన విషయమునందు ప్రజలసత్యమి మిడియున్నది. హిందూసంఘనాయకు లగు మాళవ్యాగారిటుల ఎచ్చరించి యుండుటచే, వీరిసం దేశమున కెక్కువ విలువ ఏర్పడుచున్నది. వీరివలె, ఇతర నాయకులును జాతీయసం దేశమును వ్యాపింపజేయుచో, అనతికాలములో అంతర్వైషమ్యములు నుటుమాయమగును. దేశమే ప్రధాన మను ఉపదేశము ఎల్లరహృదయములను ప్రేరేపింపఁబరిసియు న్నది. హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమొనగకుండ జేయుటకు ప్రతికూలప్రయత్నము లెన్నియో జరుగుచున్నపుడు, భారతీయులు జాతిమతభేదములను దేశాభివృద్ధి కడ్డుపెట్టకుండ, స్వేచ్ఛబడయుట శ్రేయస్కరము గాదా? తాత్కాలికస్వలాభాపేక్షతో, జాతి యోధ్య మ ము ను విఘ్న ప ర చు ట కష్టము, ఏవ్యాపగుకార్యము వేరుండదు.

అంతఃసఖ్య మెపుడు చేకూరునో, అప్పుడే స్వరాజ్యము ప్రత్యక్షము గాగలదు. ఇంగ్లండు భారతీయాశయములను నిరోధింప సాహసించదు. అందుచే, నాయకు లెల్లరును జాతీయసం దేశమును దేశమున మారుమోగింపవలసిన సమయ మానన్న మయినది. ఉపేక్ష వహించుట కిది తరుణముగాదు. ఏ దేశమున కయినను. అంతఃకలహముల వలన నష్టమే గలుగును. స్వాతంత్ర్యమును వాంఛించు పరాధీనమగు హిందూదేశమున, మరింతనష్టము గలదనుట నిశ్చయము. సాంఘిక విభేదములను గోరంతలు కొండంతల జేయుట కిది సమయము గాదు. దేశభక్తియంధు, అన్ని భేదములును లీనము గావలయును. దేశభక్తియే, ప్రధానమతముగ పరిణమింపవలయును. రాజకీయ పక్షముల మధ్యగూడ గల భేదములను వెనుకకుబెట్టి, జాతీయవాదు లెల్లరును కలసి సనిచేయవలయు ననియు, రాబోవు ఎన్నికలలో నొక సంయుక్తసంఘము నేర్పరచి, దాని ద్వారా ఎన్నికలను నిర్వహించి, దేశారాధన తత్పరులనే శాసనసభలకు బంపుటమేలనియు, మాళవ్యాగారు కోరిరి. ఇట్టిసూచన యొకటి పండిత మోతీ

లాల్ నెహ్రూగారియొద్దనుండి గూడ వెలువడినటుల వార్తలు చెలిపెను. మాళవ్యాగారికోర్కె ఆచారణలో సాధ్య మగునో లేదో తెలియదుగాని, రాజకీయ పక్షములమధ్యగూడ భేదములు తొలగి, ఎల్లరును గలసి స్వేచ్ఛానిరోధమును తొలగించుటకై పాటుబడుట లాభకర మనుటకు సందియము లేదు.

ఇంతకు పూర్వము కాంగ్రెసుసభయే, సర్వ పక్షసమావేశము గూడుటకు హేతువలె గ. అన్ని పక్షములమధ్యను గల సామాన్యతయములను బైకి చెచ్చుట కే సమావేశము బ్రయత్నము సలిపెను. తదర్థమై నెహ్రూకమిటీ ఏర్పడి, స్వరాజ్యవిధానమును తయారుజేసెను. దీనిని గత కలకత్తా కాంగ్రెసు మహాసభ యామోదించెను. దేశములో నెహ్రూ విధానపు ఏర్పాటుల పట్ల సామాన్యంగా కారము ప్రబలియున్నదని చెప్పవచ్చును. హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయవిప్లవము విషయమున, మహమ్మదీయులు కొంత యభిప్రాయభేదమును కనుపఱచినను, వారిలో గూడ పలువురు నెహ్రూ రిపోర్టు నామోదించుచున్నారని, ఢిల్లీలో జరిగిన గత ముస్లిము లీగు సమావేశము తెలుపరచెను. ఇంకను తగినకృషి జరుగుచో నెహ్రూ రిపోర్టు సర్వ పక్షామోదము బడయునని నమ్ముట కవకాశములు గలవు. కాని, సంయుక్తసంఘము మేర్పడి ఎన్నికల జరుగవలెననిన, వివిధ పక్షములవారును ఏకాశయబద్ధులగుటయ గాక, వీరల కార్యక్రమముగూడ ఏకీభవింపవలయును. స్వరాజ్యవిధానమును సంపాదించుట కవలంబించదగిన మార్గముల గూర్చి గూడ ఏకీభావము గుదురవలయును. లేనియెడల, తరుచు భేదాభిప్రాయములు ప్రబలి, మాళవ్యాగారు సూచించిన ప్రజాపక్షము పరిహాసాస్పద మగును. వీరలసంఘీభావమున కంత రాయము గలుగును. సంధిగ్ధసమయములందు యిట్టి పక్షము తన ధర్మమును ప్రశంసాపాత్రముగ నెరవేర్చజాలనిచో, లాభము కన్న నష్ట మధిక మేర్పడును.

అందుచే, సంయుక్త సంఘము నేర్పరచుట కన్నను, కాంగ్రెసు పక్షమునందే ఎల్లరును చేరు నటుల, మాళవ్యా ప్రభృతులు ప్రోద్బలపరచుచో, దేశమునకు మహావకారము గావించినవారగుదురు. ఇందునిమిత్తమై తాము పాటుబడెద మని గూడ మాళవ్యాగారు వాగ్దానము చేసిరి. ప్రస్తుతస్థితిలో శాసనసభలలో రెండేపక్షము లుండుటకు వీలుగలదు. ఒకటి అధికారపక్షము. రెండవది ప్రజాపక్షము. దూర మాలోచించిన మూడవపక్ష ముండుటకు తావే లేదని, స్పష్ట మగుచున్నది. భారతశాసన సభలో రెండేపక్షము లుండియున్నచో, ప్రజేచ్ఛను ఇప్పటికన్న నెక్కుడు బాగుగ సఫలపరచుటకు వీలయ్యెడిది. ప్రజలను స్వాతంత్ర్యవీధిని నడుపుటకు, కాంగ్రెసు సంస్థకన్నను, బలమయిన సంస్థ వేరొకటి గానరాదు. ఇంతకన్నను, ప్రామాణ్య మగు సంస్థ మరియొకటి గనుపింపదు. విద్యాధికులును, జనసామాన్యమును గూడ ఈ సంస్థ పైననే తమ దృష్టిని నిగుడించి, దానిద్వారానే దేశముక్తిని బడయజూచుచున్నారు. విదేశములలోను కాంగ్రెసు సంస్థయే ఉత్కృష్ట ప్రజాసంస్థ యని భావింపబడుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో కాంగ్రెసు సంస్థ

యం చెల్లరును సభ్యులై, కాంగ్రెసుపక్షము నొక్కదానినే నిలిపియుంచునెడల, దేశమున కెక్కుడు మేలు గలుగును. కాంగ్రెసునందు జేరుట కిపు డెట్టియభ్యంతరము గానరాదు. కాంగ్రెసు పక్షము రాబోవు ఎన్నికలలో నింకను బలపడి, స్వాతంత్ర్యోత్సాహ భరితులగు ప్రముఖులతో శాసనసభలను నింపునని నమ్మెదము.

ఉద్యోగ స్వీకారము విషయమై మాళవ్యాగారు చేసిన ఎచ్చరిక, సమయానుకూలమై, స్వేచ్ఛాప్రియులెల్లర యామోదము బడయగలదు. ఇటీవల కొంతకాలమునుండియు కాంగ్రెసుపక్షమువారిలోనే ఉద్యోగస్వీకారముపట్ల మక్కువ ఏర్పడె నని వినవచ్చెను. కొందరు దాక్షిణాత్య ప్రముఖులు కాంగ్రెసుపక్ష విధానమునందు ఉద్యోగ స్వీకారము నొకయంశముగ జేర్చవలెనని గోరుచున్నారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు, ఉద్యోగస్వీకారము సుతరాం గూడదని, యిటీవల తీర్మానించి యుండిరి. తమిళ దేశమునందును కాంగ్రెసుసంఘము లలో బహుజనాభిప్రాయ మిటులనే యుండు నని నమ్మెదము. ఇట్టి సందిగ్ధసమయమున ఉద్యోగముల వంకకు ప్రజలు బుద్ధిని మరల్చవల దని, మాళవ్యాగారు నిన్నటిదినము ప్రబోధించిరి. ఈవిషయమున రాష్ట్రములకు స్వేచ్ఛ నొనగుటకన్నను అనర్థము వేరుండదు. ప్రధానసూత్రములవిషయమున, వివిధరాష్ట్రములలో భేదాచరణ ముండుచో, కాంగ్రెసుపక్ష పటుత్వ మంతరించును. కాంగ్రెసుపక్షపు స్వేచ్ఛాప్రియత్వమున కంత రాయము గలుగును. కాంగ్రెసుపక్ష మననేల, రాజకీయపక్షము లన్నియు స్వరాజ్యము లభించువరకు ఉద్యోగముల నాశింప కుండుట యత్యవసరము.

మాళవ్యాగారును, కొన్ని సంవత్సరములక్రిందట, ఉద్యోగ స్వీకారమువలన హాని లేదని తలచియుండిరి. కాని, యిటీవలి యనుభవముమూలమున మంత్రిపదవులను నిర్వహించుటవలన ప్రజలనష్టము గలదని, వారికి గోచరించెను. ఆత్మగౌరవము గలవా రీపదవుల నాక్రమింపజాలరని తెల్లమయ్యెను. మితవాదులగు చింతామణి, పండిత జగత్ నారాయణగారు, తమమంత్రిపదవులకు రాజీనామా నీయవలసివచ్చెను. ఇటీవల సంయుక్తరాష్ట్ర మంత్రు లిరువురు, సైమనుకమిషను సందర్భమున తమఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనుటకై రాజీనామా నిచ్చిరి. మద్రాసురాజధానిలో, డి. బి. ఆరోగ్యస్వామి మొదలిగారును, రంగ నాథ మొదలిగారును, మంత్రిపదవులకు రాజీనామానీయవలసి వచ్చినసందర్భములు తెలిసియేయున్నవి. మంత్రిపదవులలో నెంతటి మేధావులు ప్రవేశించినను, ఎంతటి దేశాభిమాననిరతులు ప్రవేశించినను, ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము నిలిచియుండునంతవరకు, ప్రజల కెట్టి మేలునలుపజాలరని, రుజువయినది. ఈసంగతిని, మితవాదనాయకులుగూడ అంగీకరింపవలసివచ్చెను. ప్రజలకు మేలు నలుప జాల క బోగ, రిజర్వుడు శాఖ వారి నిరంకు శాధికారమునకును, నిర్బంధప్రయోగమునకును, స్వేచ్ఛానిరోధపద్ధతి కిని, మంత్రులు తోడ్పడవలసివచ్చును. దేశభక్తులు నిర్బంధింపబడుచుండ, మంత్రులు నిస్సహాయులై చూచుచుండవలసివచ్చును.

ప్రభుత్వాభిప్రాయమున కనుకూలంపనిచో, శాసనసభల తీర్మానములను మంత్రు లనుసరింప

వీలులేదని, పైమను కమిషను బహిష్కార సందర్భమున బయల్పడెను శాసనసభా అధ్యక్షము ననుసరించిన మంత్రులు స్వాతంత్ర్య లయిరి దానిని ధిక్కరించిన మంత్రులు తమస్థానములను నిలుపుకొన గలిగిరి. ఇట్టి సందర్భములలో, మంత్రులు శాసనసభకు భాగ్యత పొందుచున్నారని సూక్తి సత్యదూరముగాదా? కోశాధికారము మంత్రులకు లభింపనంతవరకు, వారు ప్రజేచ్ఛను సఫలపరుజాల రనుట, నిశ్చయము. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు దెలిపినట్లు, కొయ్యగుట్టముపై నెట్టిప్రజ్ఞావంతు లయినను స్వారీజేయగలుగుదురా? కాంగ్రెసు సభ సంస్కరణములకు తోడ్పడవలదని గోరినవిమ్మట, మిగిలిన పక్షములు గూడ కాంగ్రెసు సంబోధన న్యాయమయినదని గుర్తింపజొచ్చెను. సంస్కరణములు నిస్సారములనియు, ద్వంద్వ ప్రభుత్వము ఆచరణ సాధ్యము గాదనియు, సంపూర్ణభాగ్యతాయుత పరిపాలనమునకు కొరవడు సంస్కరణములను వేనినంగీకరింపగూడదనియు, దెలుపజొచ్చెను. దేశమునందంతటను ఇంతటి గాఢప్రబోధము సలిపి, ప్రజలకు సంస్కరణముల నిస్సారతను నిరూపించిన విమ్మట, కాంగ్రెసుపక్షమువారే నిరర్థకములని రుజువయిన మంత్రులవలన చేపట్ట దలచుచో, తమకున్న మర్యాదను బోగొట్టుకొనుటయగాక, కాంగ్రెసు సంస్థకుగూడ తీరని భంగపాటు గలిగించెదరు.

కాంగ్రెసు సంస్థ కీర్తిరస అవమానము గలిగిన వలదనియే దూరదృష్టిపరు లగు మాళవ్యాగారు వేడుకొనిరి. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము నాదర్శముగ నైకొనిన కాంగ్రెసు మహాసభ, స్వశక్తిని స్వరాజ్య సాధనముగ నైకొనిన కాంగ్రెసు మహాసభ, అహింసను సాధనముగ నైకొని, ఎట్టి కష్టములనయినను భరింప సంసిద్ధము గావలయు నని ప్రజలకు బోధించెడి కాంగ్రెసు మహాసభ, నిరుపయోగమగు ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము క్రింద మంత్రుల పదవులను పీఠకరించుట కన్నను, హాస్యాస్పదమగు విషయము వేరుండదు. ఇట్టి తలంపుగలుగుట యయినను విచిత్రముగ నున్నది. మాళవ్యాగారి సహేతుకమగు విన్నపము గాంచియైనను, తమిళ కాంగ్రెసు ప్రముఖు లిట్టి తలంపును విడనాడుట వివేకము. దౌర్జన్యము నెంతమాత్రము చేపట్టక, అహింసామార్గమును నిష్కర్షగ ననుష్ఠించుచు, విదేశవస్త్ర బహిష్కారమును కొనసాగింపవలయునని, మాలవ్యాగారు చేసిన హితోపదేశము అమూల్య మయినది. విదేశవస్త్ర బహిష్కారముకన్నను, స్వరాజ్యసిద్ధికి ప్రబల సాధనము వేరు లేదని, మాళవ్యాగారు గంభీరముగ చాటి, విదేశవస్త్రముల నికముట్టమని సభికులనుండి వాగ్దానము నైకొనిరి. ఏబదిసంవత్సరములనుండియు, మాళవ్యాగారు దేశేయధౌతవస్త్రములను ధరించుచు, స్వదేశవస్త్రమును దీక్షతో నాచరించుచున్నారు. భారతీయు లీస్వల్పకార్యమును నిర్వహించుచో, స్వరాజ్యము ఆయాచితముగ లభించుననుటకు సందియములేదు. ప్రజల కక్కరలేని సైమనుకమిషనును నియమించినందులకును, తీవ్రనిర్బంధములను ప్రయోగించుచున్నందులకును, ప్రజలు చెప్పదగినజవాబిదియే. ఇదిగాక మద్యపానమును త్యజింపవలయుననియు, దేశపరిశ్రమను చేపట్టవలయుననియు, అస్పృశ్యతను పాటింపవలదనియు, భారతీయుల స్వశక్తిపాబల్యము

పైసనే స్వాతంత్ర్యసిద్ధి ఆధారపడియుండు ననియు, మాళవ్యాగారు గావించిన యుద్బోధము ప్రజలహృదయములలో నాటుకొనుచో, దేశవిమక్తివిషయమై సందేహింప నవసరముండదు మాళవ్యాగారి శిశుయమున, దేశమందంతటను పర్యటనము సలిపి, స్వాతంత్ర్యసందేశమును వెదజల్లుచో, వీరు ప్రజలను కార్యోత్సాహపరుల గావించగల్గుదురు. గాంధీమహాత్ముడు, పండిత మదనమోహనమాళవ్యాగారును, దేశమునకు నాయకములై వెలయుచున్నారు. ప్రజాకర్షణశక్తి వీరికున్నట్లుల మరియొకరికి లేకున్నది. ప్రస్తుతసమయమున వీరిరువుర స్వార్థరహిత సేవవలన, స్వరాజ్యశుభాగమనము సంవత్సరాంతమున లభించుగాక!

పైమను తంత్రము

పైమనుగారు ఇంగ్లండులో కాలిడిననాటినుండియు, అక్కడగూడ ప్రతికూలాంధోళనము ప్రబలమగుచున్నది. వీరు లండనుకు జేరగనే బహిష్కార ప్రదర్శనములు జరిగెను. వీని నెంత నిరోధించినను, లాభము లేకబోయెను. నిన్నటిదినము పార్లమెంటు సభలో పైమను కమిషనును నిరసించుచు కరవ్రతములు వినరివేయబడెను. వీనిమూలమున కామన్సు సభను వెంటనే చాలింపవలసినట్లు. లండను టైముస్ పత్రిక గూడ, పైమను కమిషను విచారణ విఫలమయ్యె నని భావించుచున్నది. బహిష్కారవాదుల సాక్ష్యము లభింపకబోవుట గొప్ప లోపమనియు, దేశములో వీరి పలుకుబడిని తృణీకరింప వీలులేదనియు, చాటుచున్నది. భారతీయులు మాఝిన ప్రాతికూల్యమునకు ఇంగ్లండు గూడ భాగ్యత వహింపక తీరదని, యీపత్రిక మందలించుచున్నది. ఇకముందు భారతీయుల కనుకూలించు కార్యక్రమము నేర్పరుపవలయునని కోరుట నిష్ఫలము. బ్రిటీషు ప్రజలు సలుపదగిన కనీస ధర్మము, పైమను కమిషను కింతటితో స్వస్తి జెప్పి భారతీయుల కోర్కెలను సఫలపరచుటయే. ఇంకను నీ కమిషనుతో, బ్రిటీషు ప్రముఖులు డాగురుమూత లాడుటవలన పరిస్థితులు చక్క బడజాలవు. హైందవ ప్రశ్నను పక్ష ప్రశ్న గావించవలదని పైమను గారు చేసిన ఎచ్చరిక మాత్రము ఫలించుచున్నది. కన్న ర్యేటీవుపక్షమువారును, లిబరలుపక్షమువారును హిందూదేశప్రశ్నను ఎన్నికలలో, బయల్పరుప రని తెలిసిన విషయమే. లేబరుపక్షమువారుగూడ వీరి మార్గమునే అవలంబించెదరని, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. లేబరుపక్షమువారు ప్రకటించిన ఎన్నికల విజ్ఞప్తిలో, హిందూదేశముగూర్చి ఒక్కముక్కనయినను దెలుపలేదట. పైమనుగారు ఎన్నికలు ముగియువరకు, మనశ్శాంతి గలిగియుండవచ్చును. హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనమును నిరాకరించుటలో, అన్ని పక్షములవారును వీరికి తోడ్పడగలరు. హిందూదేశమునం దన్ని పక్షములవారును స్వాతంత్ర్య సంపాదననిమిత్తమై బ్రిటీషు పక్షములు చూపుచున్న ఏకీభావమునే జూపి, పైమనుగారి తంత్రములను నిష్ఫలము గావించుట యవసరము.

కెనియా భారతీయులు

గా. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు నేటిదినము బొంబాయినుండి కెనియాకు బయలుదేరిరి. శాస్త్రిగారి

నామధ్యము నుగడించుచు, వారి దేశసేవాసక్తిని శ్లాఘించుచు, రాజప్రతినిధిగాని శాస్త్రిగారికి సత్కానుండ్లి తెలిపిరి. శాస్త్రిగారికి మాత్రము, హైందవ సమన్యా పరిష్కారమువల్ల ఆశ గలుగకున్నది కాలనీల మంత్రులు కలనల్ ఎమెరిగారు నుడువులు, వీరి ఆవిశ్వాసమును మరింత పెంపొందింపగలవు. ఎల్లర యంగీకారముపై గాని, ఎన్నికనియమములను మార్చ వీలు లేదని, కలనల్ ఎమెరిగారు దెలిపిరి. కాని, తెల్లవారలు తమ ప్రత్యేకపు హక్కులను కోల్పోవుటకు సమ్మతించబోరు. అందుచే, మార్పు ఎన్నటికిని సాధ్యపడజాలదు. కెనియాభారతీయులు సామాన్య నియోజకవర్గములను గోరు చున్నారు. హిల్లను యంగు కమిషనువారును సామాన్య నియోజకవర్గములను ఆదర్శముగ సూచించిరి. కాని, కమిషనువారు ఎన్నికహక్కు విషయమై ఎట్టి మార్పు గోరలేదని ఎమెరిగారు సాహసించి తెలుపుచున్నారు. బ్రిటీషుమంత్రులు బలుకుట శోచనీయము. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి సంప్రతింపువలన, అనుకూల మగు మార్పుగలుగునని తలంప నవకాశము గనుపించదు.

పర్యతయాత్ర

ఇండియా ప్రభుత్వము డిల్లీనుండి వేసంగిలో సిమ్లాకు పోవుట, లండను టైముస్ పత్రికకుగూడ పరిహాసాస్పదముగ దొంగుచున్నది. ఇంగ్లండులోని ఇండియా ఆఫీసును తీసికొనిపోయి, పశ్చిమతీరమున బెట్టుట సప్రసాదకమగుండదాయని, యీపత్రిక యడుగుచున్నది. ఇంగ్లండులో నిట్టి ఏర్పాటు సాధ్యపడదని టైముస్ పత్రిక మందలించు చున్నది. ఇంగ్లండు వేరు, ఇండియా వేరని యీ పత్రిక గ్రహించుచో, ఇట్టి ఆశ్చర్యమును జూపియుండదు. ఇంగ్లండులో ఆరోగ్యము నిమిత్తము, మంత్రుల పర్యవేక్షణ వెలుపలకు బోయెదరు. హిందూదేశమునందు ప్రభుత్వ మంతయు తరలిపోవుచున్నది. హిందూదేశము స్వపరిపాలనము ననుభవించుచున్నచో, ప్రజలద్రవ్యమిటుల వ్యర్థపరుపబడజాలదు.

కుట్రకేసు

దక్షిణఇండియాపై కేసుకుట్రకేసులో, ముకుంద్ లాలుసార్కారు, సింగార్యలుచెట్టిగార్లతో కూడిన పదునైదుమందికి చెరి పదిసంవత్సరములశిక్షను విధించుట, దారుణముగ నున్నది. ముద్దయిలు తాము అహింసావలంబులమని చెప్పిరి. అపూర్వసాక్ష్యము దప్పదోసమునుమోపుటకు ఇతరఆధారమంతగ గనుపించదు. అస్సినరు లిరువురు ముద్దయిలు నిర్దోషులని అభిప్రాయపడిరి. ఒక అస్సినరు నలుగురు మాత్రమే దోషులని అభిప్రాయపడెను. కాని, న్యాయాధిపతి అస్సినరుల అభిప్రాయమును నిరాకరించెను. కుట్రనేరమునకు, ఎట్టి చర్యల గావింప నవసరములేదు. సందేహాస్పదమగు సాక్ష్యము బట్టి గూడ ముద్దయిలను కఠినశిక్షల పాల్గొనింప వీలు గలదు. ఇట్టి స్థితిలో కుట్రనేరము మోపునపుడును, ముద్దయిలు దోషులని నిర్ణయించునపుడును చాల జాగ్రత్త వహింపవలసియుండును. అట్టి విచక్షణ, యీ కేసునిర్ణయమునందు గనుపింపకున్నది.

బొంబాయిలో స్కాట్లకము తృణనిర్మూలకాకర్షణవేసి వారు ప్రయాణికులకు, సిబ్బందికి టికెటువేయించి ఎక్కించుకొనవలెనని ఉత్తరువుజేసితిమని ఆప్రకారము చేయుచున్నారనియు వింటర్ల ప్రభువు దెలిపెను.

పదేశవార్తలు

నైన్యములను తగ్గించుట

[వైరెస్]

రుగ్వీ, ఏప్రిలు 30:—నైన్యములను ఇంతవరకే యుండు పరిధిని నిర్ణయించుటకు బదులు రెగ్గింపవలెనని అన్నచో జాతి నమితి ఒడంబడికలో 8 వ క్షాత్రమును మించిపోవునను. జాతి వీరమునకు భంగము లేకుండు తగ్గింపవలెనని యున్నదట. ఏకాగ్రు లెంకవరకు రెగ్గింపచిరో జెప్పబిలులేదు. ఒకమూల నైన్య ములను రెగ్గింపవలెననియు ఇంకొకవంక ఇంత నైన్యముండ వలెనని నిర్ణయించిన 8 వ క్షాత్రము నుల్లంఘించినవా రగుదు రని బ్రిటిషు ప్రతినిధి డెరి పెను. బ్రిటిషువారు నైన్యములను రెగ్గింపనియు, దానివలన నైన్య ముంపు తగ్గవనియు 8 వ క్షాత్రము ప్రకారము బ్రిటను నైన్యములను తగ్గించెనని యు నుడివిరి.

బ్రిటిషు పార్లమెంటు ఎన్నికలు

[వైరెస్]

రుగ్వీ, ఏప్రిలు 30:—పార్లమెంటు 10 రోజులలో ము గియనుండుటచే అంతగా పని కన్పించదు. పార్లమెంటును రద్దుజేయనుండుటచే పార్లమెంటు సభ్యులు తమ నియోజక వర్గముల కడకు బోవుచున్నారు. ఎన్నికల సంరంభము తీవ్ర ముగ సాగచున్నది.

పార్లమెంటు సభ్యుడు చనిపోవుట

[వైరెస్]

రుగ్వీ, ఏప్రిలు 30:—పూర్వము పార్లమెంటు సభ్యుడుగ నున్న యంగరు ప్రభువు 77 వ ఏట ఆకస్మికముగ లండనులో హృదయస్థితి తిరిగిపోవుచు కూలెను. ఆస్పత్రికి గొంపో యిరి. త్రోవలో ప్రాణాయామపును వైద్యులు లోనికి బరపిరి. కాని లాభము లేకపోయెను.

జాతి సమితి

యూరపులో స్వల్ప సంఖ్యాకుల కష్టములు

[వైరెస్]

రుగ్వీ, ఏప్రిలు 30:—బ్రిటిషు విదేశాంగ కార్యాలయ మన యూరపులో నున్న స్వల్పసంఖ్యాకు లెవరైన మొదల జెట్టుకొన్నచో జాతీయమితి చేయవలసిన దే మని ఆలోచించు టకు సభ జరుగుచున్నది జూనునెంబరులో నిండు రోజుకు తెట్టెదరు.

అంతర్జాతీయ స్త్రీల సభ

బాల్టియగారు

[వైరెస్]

రుగ్వీ, ఏప్రిలు 30:—అంతర్జాతీయ స్త్రీల సభలో ప్రస్తావించును నీసీమాల వలన పాశ్చాత్యనాగరికమునకు గొప్ప ముప్పు వచ్చుచున్న దని బాల్టియగారు రనిరి. ఈ విషయమై రా బోవు సామాజ్య సభలో ఆలోచించవలె ననిరి. గతసభలోనే ఆలోచింపవలసి యుండెడి దనిరి. ఇప్పుడైన రాబోవు సభలో చర్చించవలె ననిరి. ఉన్నప్రదేశములం దున్న పాశ్చాత్యజాతుల సత్తు జూపబడు గౌరవమును బట్టి పాశ్చాత్యదేశీయుల పలుకు బడి యుండు ననిరి. మనకంటె నెనుకబడియున్న జాతులకు మన నాగరికము ఉత్తములము, మోసమని చూపుచో మన చలుకుబడి లేకుండ బోవుటయే గాక ఆజాతుల నుద్ధరింప లేకుం డుమనిరి. అదియుం గాక ఆప్రదేశములందున్న జాతులకు గండ ముగ ఏర్పడు ననిరి.

క్రొత్త ఎన్నిక పట్టిలో అధమము 5800000 ఓటర్లు జేరియుండురు. ఈ పట్టి రేపు బుధవారమునండి అమలు జరు గును. 38 పార్లమెంటు నియోజక మాటములందు ఎక్కువమంది పురుషులే ఓటర్లుగ నుండుట. కాని స్త్రీపురుషుల సంఖ్య సమానముగ నే యుండు ననుచున్నారు.

ప్రభెనరు కె. రామవిశరోటిగారు ఎం. ఎ., ఎల్. టి.

తిరుపత్తునయందుగల శ్రీరామమ్మ సంస్కృత కళా కాల ప్రధానోపాధ్యాయులు. అమెరికాయందు గల ఓరియం టలు సాసయివే సభ్యుడుగ ఎన్నుకొనబడిరి. గొప్ప సంస్కృత పండితులు. ఫిలడల్ఫియా యూనివెర్సిటీ ప్రభెనరు డబ్ల్యు. ఎల్. బ్రౌనుగారు వీరి నామమును నూచిరిచిరి. దక్షిణాంధ్రాలో ఇట్టి గౌరవము నింకెవ్వరును బడయలేదు. (ఎల్. వి. ఎ.)

అధినివేశపు మదింపులు

కామన్సునభవా రంగీకరించుట

[రూటరు]

లండన్, మే 1:—కర్నలు అమెరికా ప్రవేశపెట్టిన అధినివేశపు మదింపులను కామన్సునభవా రంగీకరించిరి. అయి దేండ్లబట్టి అధినివేశములందు జరుగుచున్న ఆర్థికాభివృద్ధిని దెలి పిరి. కెన్యా భారతీయులవిషయమై కష్టసమస్య లన్నిటిని ఆలోచించుటకు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు విల్సనుగారివెంటువచ్చెద రనిరి. భారతసమస్యనుగూర్చి ఇంతకంటె నిదానముతో ఎక్కువ వాక్యాత్మకముతో ఎవరును ఇతరులు వాదించజాలరు. ఈసమ స్థ్య ఫలిపాలనతో గూడుకొన్నదనిరి. రాజ్యాంగవిధానముతో నే గూడుకొన్నదిగాదు. హిల్సనుఎంగు కమిషనువా రెత్తుకొన్న వాటి నన్నిటిని విల్సనుగారు ఆలోచింపవలసియున్నది. దాని నుండి మార్గమున ఏదో ఒకసాధనమును వెదకవలసియున్నది. ఆపిదప కామన్సునభవారికి దెలుపవలసియున్నది. చర్చసమయ మున విల్సనుగారును శాస్త్రిగారును ఈవిషయమై వచ్చు చున్నారని విని హిల్సన్ గారు సంతసించిరి.

ఈజిప్టులో

బోలిషినికు ఉద్యమస్థాపనము

భగ్న మగుట

[రూటరు]

లండన్, మే, 1:—రెండుసంవత్సరములక్రిందట ఈజి ప్టులో సేతవస్త్రముల దిగుచుటల కంటెనే పేరుతో బోలిషినికు ఉద్యమమును స్థాపించుటకు సోవియటు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనిరి. ఆ సంగతి ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారికి దెలిసెను. అలగ్జాండ్రియాలో రెండుసంవత్సరములనుండి స్థాపించుకొనిరి. ప్రతిని కొనుట పట్టెడిది. ఇద్దరు రషీయనులను దేశమునుండి వెడలగొట్టిరి.

సముద్రము ఒకరే యధికారములో నుండుకొనవలెనను రోజులు పోయినవనియు అట్టి ఆశలను బెట్టుకొన్నవారు భ్రమ జెందుచున్నారనియు ఖడ్గముచే అధికారమును చెలాయించు రోజులు గతించినవనియు మాలిజ్జిగారు వ్రాయుచున్నారు.

ఇండియా సరకులను విదేశములందు విక్రయమును కెం పొందజేయుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అలగ్జాండ్రియా, మంచునా, దర్బన్లలో ట్రేడ్ కమిషనరులను నియమించుటకు ఆలోచించు చున్నారని వింటర్జ్ ప్రభువు దెలిపెను.

స్త్రీల వ్యాసరచనపోటీ

నెల్లూరు ప్రాగైవి సంగమవారు స్థాపించిన వ్యాస రచన పోటీయందు స్త్రీలు నాటకరంగమున పాల్గొనుట యను విషయమున గ్రాంథికభాషలో శ్రీ పులస్తీ కమలావతిదేవి గారు (రాజమండ్రి) వ్రాసిన వ్యాసమునకు ప్రథమ బహుమతి కేసరి బంగారు పతకము వచ్చెను. ఈమె వెళ్ళుగ్రంథములను గూడ వ్రాసెను.

సర్ జాన్ నైమను

దంపతులకు విందు

[రూటరు]

లండన్, మే 1:—సేవనలు లిబరలు కల్లువారు సర్ జాన్ నైమన్ దంపతులకు విందుసగిరి. సుస్వాగతము నొస గిరి. రాజుగారు అవార్డుగ్రంథముగ నున్నపుడు భారతీయు లందరును సానుభూతిని జూపుచు వేయి దేవుళ్ళకు మ్రొక్కి రనిరి.

లాయిడ్ జార్జిగారు పనిలేని వారల సమస్యను గూర్చి చెప్పిన సంగతులను విమర్శించుచు ఆనూచనలు అమితోత్సాహ మును కలుగజేసెను. బాల్టియగారికిని రామ్సే మాక్డనాల్డుగారి కిని ఈ సారి యవకాశము లేదనిరి. సర్ జాన్ నైమనును లాయిడ్ జార్జి రీడింగు ప్రభువు కొనియాడిరి.

బగ్దాదునుండి కెయిరోకు బోవుచుండగా, మంగళవార ముదయమున ఇండియను నైమానిక తపాలను గొంపువు పెట్రో లున్న పెట్రె చిల్లపడెను. అందుచే విమానము పోవుటకు వీలు లేకుండెను. బగ్దాదునుండి తపాలు పోవుటకు 24 గంటలు ఆు స్తయగును.

ఇండియా ప్రభుత్వ సిఘ్నాపయనము

వైటుహాలు ప్రభుత్వము

[బీము సర్వీస్]

లండన్, ఏప్రిలు 30:—ఇండియా ప్రభుత్వము వేసవికి సిఘ్నాప పోవునటులే వైటుహాలు ప్రభుత్వము గూడ పడవటి తీర మునకు బోవుట సమంజసముగ నుండునని టైముస్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది. కాని ఈ యభిప్రాయము ఎవరికిని ఇష్టము లేదట.

కర్నలు నేవీయరుగారి హితవు

[బీము సర్వీసు]

లండన్, ఏప్రిలు 30:—మార్నింగు పోస్టు పత్రికలో ఇండియాను గూర్చి ఆంగ్లేయుల కేమియు దెలియదని కర్నలు నేవీయరుగారు వ్రాయుచున్నారు. ఇండియాకు స్వపరిపాలన ము నీయదలంచుటకంటె విపరీత మొకటి యుండును. యూర పున కంతకను కేంద్ర బాధ్యతాయుత్తప్రభుత్వము నిచ్చి రాజ ధానిని మాస్కోలో బెట్టునటులగు ననిరి.

మే దినోత్సవ సందర్భములందు అందరును వికమత్వము. తో పని చేయవలసి యున్నది గాన ప్రతిపక్షుల ప్రచారమును, సోవియట్ల యూనియను సభవారు ప్రస్తుతము మానుకొనిరి.

కార్మిక పక్ష ఎన్నికల కార్యక్రమము

(బీమునర్వసు)

"ఇండియా ప్రసక్తియే లేదు"

లండన్, ఏప్రిల్ 30:—కార్మిక పక్షపు ఎన్నికల కార్యక్రమము రేపు ప్రకటిత మగును. ఇంగ్లండుకు సంబంధించిన విషయములను గూర్చియే ఆలోచించుచున్నారు. దానితోబాటు అంతర్జాతీయ శాంతిసమస్యలను, గూడ చూచిందిరి. పని తీసివారి సమస్య, గృహనిర్మాణము, విద్యా విషయమును గూర్చి శ్రద్ధవహించెదమని ప్రకటించుచున్నారు.

గనులను ప్రభుత్వమువారే ఏర్పాటు చేయుటను గూర్చి ఆలోచించెద మనిరి. ఆహార పదార్థములమీద పన్నుల నెత్తి చేయుట, జీవనాధారమును ఇతర వస్తువుల మీద పన్నుల నెత్తి చేయుటను గూర్చి స్త్రీలకు సమానహక్కుల నేర్పాటు చేయుటను, భూమిధరలు పెంపునకును ప్రయత్నించెదమని వాగ్దాన మొనర్చిరి.

కార్మిక పక్ష ప్రకటనములో ఇండియా ప్రసక్తియే లేదు.

చీనాపరిస్థితులు

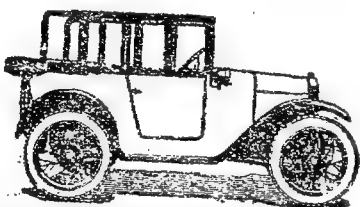
(బీమునర్వసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 30:—జపానును బహిష్కరించుట కిష్టపడనివారెవరో బుధవారము దురంతములో పాల్గొనియుండు రుద్రునియు వారిని దండించినగాని సమ్మెగట్టెదమనియు చీనావర్తకసంఘమువారు న్యాయాంగింపు ప్రభుత్వమునకు చెలిపిరి.

విషవాయుని వేధము

(వైరెస్)

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 30:—1925 లో జనీవాలా యుద్ధములో విషవాయు వ్యాపనముగాని క్రిమిని సృష్టించు పద్ధతులనుగాని అవలంబించరాదనుకొన్న ఒడంబడికను కొన్నివరతులతో ద్రువపరచుచున్నార మని బ్రిటిషు ప్రతినిధి కువంఠం ప్రభువుచెలిపెను. ఈ ఒడంబడిక నంగీకరించి దృఢ పరచినవారు గూడ తమవలెనే జేసిననే తాముగూడ జేసెదమనిరి. అనగా ఆటువంటివారితోలికి పోవువారము గామనిరి.

BABY AUSTIN 7 H.P.

ఆప్టిన్ 7 హెచ్. పి.

ఈకారు మోటారు సైకిల్ సైడ్ కారు ధర కంటెను స్వల్పముగా హెచ్చు ధర గలది, ఒకసైకిల్ సైడ్ నందు ఉంచ వీలుగలదు, గంట 1-కి 45 మైళ్ళ వేగములో ప్రయాణ మొనర్చును, నిట్రమైన దిగుడులందు ఎక్కగలదు, ఒకగాలును పెట్రోలుకు 55 మైళ్ళ దూరము ప్రయాణ మొనర్చుగలదు, ప్రయాణపు ఖర్చులు ముక్కిరి తక్కువ, ప్రతివిషయమునందును తృప్తిని గలిగించినది.

మంచి మగూములలో ఇదికొన్ని

ఆప్టిన్ 7 నందు గలదు.

ధరలు రూ. 2300 నుండి గలదు.

Ind. Indian Motor Co.,
MOUNT ROAD, MADRAS.

విప్లవనాయకుల బెదరింపులు

విదేశీగుడ్డలవర్తకులను చంపెద మనుట-స్కాట్ ప్రాణము దీయుటకు ప్రయత్నములు

డిల్లీ, ఏప్రిల్ 30:—హిందూస్థాన్ మెర్కెంటైల్ అసోసియేషను అనునది విదేశీములనుండి గుడ్డలను దిగుమతిచేయు కంపెనీ. ఈకంపెనీవారు తమ విదేశీవ్యాపారమును కట్టిపెట్టనిచో వారినంతమునొందించెదమని ఉత్తరము తత్సంఘకార్యసర్వీకంపబడినది. అది ఉద్యోగాలలో వ్రాయబడియున్నది. హిందూస్థాన్ రిఫైన్డ్ వ్యాపారకార్యసర్వీకారసంకేతమున పంపబడినది. విదేశీవస్త్రవ్యాపారులే విదేశీపరిపాలనకు మూలకారణ మనియు, భారతదేశముయొక్క బానిసత్వమునకు కారణములనియు ఉత్తరము తెలుపుచున్నది. విదేశీవస్త్రవ్యాపారమును మానిరి, రిఫైన్డ్ ఉద్యమమునందు చేరవలయునని ఉత్తరము కోరుచున్నది. ఈకోరికను వారు నిరాకరించినచో వారిప్రాణములదీసెదమని యది బెదరించుచున్నది. డిల్లీగుడ్డల బజారుసితిగతులను కనిపెట్టియుండుటకు 11256, 261 సంబంధముగల రిఫైన్డ్ సిపాయిలు నియోగింపబడిరిని లేఖలో గలదు. (అ. ప్రె.)

లాహోరులోగోడల కింకాక ఉత్తరము అంటించబడినది. ఈఉత్తరము స్కాట్ గారిని సంపుటకు నియోగింపబడిన రిఫైన్డ్ కన్ సైనికులనుండియున్నది. ఈ లేఖలో స్కాట్ కుతప్పించుకొనిపోయినందులకు తమలజ్ఞాభిముక్త్యుక్తమగుచున్నది. 14 ఏప్రిల్ నుండి తమ కొక్కసారిమాత్రమే అనంతముగలిగిననియు, ఆ నాటినుండి స్కాట్ కు పోలీసు కాపలాలో నుండుటవలన తామతనిని కడలేర్చుటకు వీలుకాకపోయెననియు, నిన్న పోలీసు కాపలాలో అతడు ఆంగ్ల దేశమునకు వెదలిపోయెననియు తమ ప్రాణముల నాహుతిజేసియున్న వానిప్రాణము దీసెద మనియు ఆ ఉత్తరములో గలదు.

ఈ ఉత్తరముక్రింద పెరసనల్ అసిస్టెంటు ఇన్ ఛార్జ్ ఆఫీసరు ఆజ్ఞ యున్నది. బొంబాయిలో రిఫైన్డ్ కన్ సైనికులు ఈవిషయమై జాగ్రత్తబుచ్చుకొనవలెనని యతడు కోరుచున్నాడు. మరియు సిపాయిల తప్పేమియు లేదనియు, ఆ నాటినుండియు స్కాట్ కు బయటికిరా లేదనియు, అతడు వ్రాయుచున్నాడు. హంతకులకు సాయముచేయునట్లు బొంబాయిలోని తమ తాళాకు ఆజ్ఞ యిచ్చవలసినదనియు, ఈసారి స్కాట్ కు వదలరాదనియు, బొంబాయిలో అతడు ప్రాణముతో బ్రదికేనేని లండన్ శాఖవారికి వ్రాయవలసినదనియు వారు వ్రాయుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

మీరు చెల్లించు వైకమునకు తగిన

ఆ భ రణ ము లు

దొరకు నమ్మకమైన దుకాణమేదీ? యని మీరు నగలను కొనుటకుమునుపే చక్కగా విచారించి, దీర్ఘకాలమునుండి ప్రజలలాభము నిమిత్తమే వ్యాపారమును సాగించుచున్నట్టి దుకాణము నందే బేరముచేసిన, వెనుక చింతించవలసిన అవసరముండదు. గాన జగత్ప్రసిద్ధిబెందిన ఈదిగువస్థలమునకే దయచేయుడు.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ.

నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

గృహలక్ష్మీయరదగు స్త్రీలు కోరున వెచ్చి

విలువగల యాభరణము నాడెమైనచీర్లు

పురిపెట్టబడిన పట్టుతో నేయబడి పలురంగులలో దొరకు మా శకుంతల ధర్మవరం పట్టుచీర్లు కొనినచో రు 1350 మహుమతి లభించుటచే పైరెండు కోరికలు నెరవేరును.

వివరములకు కేటలాగు వ్రుచితం

డి. కె. నారాయణస్వామి,

(శుద్ధపట్టు ధర్మవరం చీరలు తయారుచేయు కంపెనీ లిమిటెడ్,) ధర్మవరం. M. S. M. Ry.

ది ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడ్., బందరు, మచిలీపట్టణము.

మూలధనము	రూ. 10,00,000	ఫీల్డ్ డిపాజిట్లు	రూ. 5,00,000
హారీ రేయబడినటువంటిది,		5 " 6 1/2 % వడ్డీ	
నిమూల చేయబడినటువంటిది,	1,00,000	సేవంగు బ్యాంకు ఆర్డరులు	రూ. 50,000
మూలధనము.		కనీసపు మొత్తములకు	4 1/2 % వడ్డీ
సీజ్ డిపాజిట్లకు ప్రత్యేక రేట్లు		కనీసపు మొత్తములకు	2 1/2 % వడ్డీ
హారీ నిలువమొత్తములకు		వారి నిలువమొత్తములకు	వడ్డీ యివ్వబడును.
అన్నివిధములైన బ్యాంకింగు వ్యాపారముచేయబడును; వివిధములకు బ్యాంకు కేర (వ్రాసిన బదియగుట).			
గజల్ శ్రీరామమూర్తి,			
		భాగ్యవతి పట్టాభినీతా రామయ్య,	
		డైరెక్టరు మేనేజింగు కార్యదర్శి.	

రైతాంగము

రైతులకు సంబంధించిన వ్యవసాయక, ఆర్థిక, సాంఘిక, పారిశ్రామిక విషయముల చర్చించు తెనుగుమాసపత్రిక. అసభన జ్ఞాన వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలు; ఆర్థికాస్త్రవేత్తలు, సుప్రసిద్ధులగు వ్యాపకర్తలు ఇందు వ్రాయుచుండురు. రైతులపాలిటి కానుకనువు.

కావలెను:— ప్రతి జిల్లాయందును, తాలూకాయందును సందాదారుల చేర్చుటకు ఏజెంట్లు జీతమునకుగాని, కమిషనునకుగాని, క్రింది చిరునామాకు వ్రాయుడు.

మేనేజరు రైతాంగము తిరుపల్లికే.జి., మదరాసు,

“సంవత్సరములో స్వరాజ్యము”

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారి పరతులు

“అత్తగారవనందనాడై అధికారాభిలాష వివర్జితమనెను”

విదేశవస్తు బహిష్కారవ్యవస్థ—తిలకు ఘట్టమున గొప్పసభ

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు నిన్న సాయంకాలము తిలకు ఘట్టమునందు సమావేశమైన గొప్ప పౌరసభలో పాల్గొని దేశస్థితిని గూర్చి విపులముగ ఉపన్యసించిరి. గా. వి. రామదాసు పంతులుగారు అధ్యక్షులుగనుండిరి. సభ కేసులు ప్రముఖు లరుడెంచెరి.

అధ్యక్షులు

శ్రీ వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు:—ప్రథమమున పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారిని సభ్యుల కెరిగించుచు మాతృదేశారాధన యందు మాలవ్యాగారి ప్రతిమానులనియు, వారి జీవితసర్వస్వమును దేశసేవయందే సమర్పించి యుండిరినియు, మంచి తరుణముననే వారి రాష్ట్రమున కరుదెంచిరినియు, భారతదేశ కాంతిమాతయగు మాలవ్యాపండితునికంటె సుత్తమ మార్గదర్శి వేరొక రుండవోరనియు కావున వారిసందేశ మమూల్య మని నుడిచిరి.

ఇటీవల ప్రభుత్వమువారు కలగజేసిన పరిస్థితులకు ప్రజలు దృఢముగ సమాధాన మొసంగవలసి యున్నది. యింగ్లండు దేశమునందుగూడ భారతీయులు సల్ల జెండాలతో సయిమును సప్తకమున బహిష్కరించి తమ యాత్మగౌరవమును సంరక్షించుకొను లెంతయు సంపన్నమయ్యెను. (వినుడు, వినుడు)

కార్మిక సంఘములకు కాంగ్రెసుసంస్థ జెందిన చెక్రం ద్రుప్రముఖులన, నిరంతర దేశసేవని ముగ్గులను నిర్బంధించుటచే ప్రభుత్వమువారి దేశమునందలి జాతీయోద్యమము నొక ద్రోహముగా తమ కృతనిశ్చయమును ప్రకటించి యున్నారు. ఇట్టి నిర్బంధవిధానముచే నీ దేశమున స్వాతంత్ర్యోత్సాహము నణచివేయవలయునని వారి యుద్దేశము. ఇదియునుగాక రాజప్రతినిధిగారు అసెంబ్లీ అధ్యక్షులకు పత్రముగా రొసంగిన నిర్ణయమును ధిక్కరించి అధ్యక్షుని హక్కులను ల్గించెదనని సవాలు చేసియుండెను.

ఇట్టి పరిస్థితులందు భారతీయు లవలంబింపవలసిన విధానమెయ్యది? కాననసభా ప్రవేశములన కలిగిన లాభ మింతవరకును విశేషముగా లేదనియు, సభ్యుల హక్కులు తృణీకరింపబడగలవనియు, అందుచే కాననసభల బహిష్కరించి మిన్నకుండరాదాయని కొంద రనుచున్నారు. కాని అయ్యది ప్రయోజనకారిగాదు. మనము కాననసభలం దింకను అధికసంఖ్యాకులుగ ప్రవేశించి అధికారవర్గము నింక తీవ్రముగ నెదుర్కొనవలెను. నైతిక విజయము మనపక్షముననే యుండగలదు. పత్రముగారును, అసెంబ్లీసభయున్న అన్ని దేశములందును సంస్థుల పాత్రము లయ్యెను. ఒక్క బ్రిటిషు వారాప్రతికలు తప్ప మిగతన న్ని దేశములవారును పత్రముగారి ర్యను మిగులకొనియాడిరి. (వినుడు, వినుడు) నేడుగాని, రేపుగాని ప్రభుత్వమువారి సవాలుకు మీరు తన సమాధాన మొసంగినచో అసెంబ్లీసభ జయింపగలదు. ప్రభుత్వ మెడిపొగలదు. కావున మీరెల్లరును కాననసభాబహిష్కారము నామోదింపక కాననసభలలో కాంగ్రెసు పక్షమును బలపరుచు ప్రయత్నములు గావించవలెనని కోరుచున్నాను. నివృత్తపాత్రులును, అచంచలస్వభావులును, దేశభక్తులు నగువారినే సభల కెన్నుకొనుడు. భారతదేశమునందు కాంగ్రెసుకంటెను పలుకుబడిగల రాజకీయ సంస్థ మొకటి లేదు. కావున కాంగ్రెసుపక్షమే జయింపగలదుట నిస్సంశయము. అధినేత స్వాతంత్ర్యము, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య లక్ష్యముల నామోదించువారినే ఎన్నుకొనవలెను. విదేశవస్తు బహిష్కారమునకు తీవ్రముగ ప్రచారము గావించవలెను. గాంధీమహాత్ముడు ఆంగ్లదేశ సంచారమును ప్రజలలో స్వదేశీయభిమానమును, విదేశీయవస్తు పరాభ్యుత్థమును గాఢముగ ప్రోత్సహించి యున్నారు. ఇప్పటికే బ్రిటిషు మిల్లులు బహిష్కారోద్యమము వలన నష్టముపాలయ్యెనని బ్రిటిషుప్రతికలు ప్రకటించుచున్నవి. ఈతరుణమునందే మిల్లు యజమానులను, కార్మికులను వివాదములు జరించుచు విచారకరము. ప్రజలలో స్వదేశీ యుత్సాహ మతిశయించిన నీ సమయముననే మిల్లులవారు ఈ యవకాశమును సంపూర్ణముగ వినియోగించుకొనుట యుక్తియుక్తము. ప్రభుత్వమువారిరెంత యాత్రేపించినను, హిందూమహమ్మదీయు

లుభయసంఘములవారును స్వరాజ్యమునకు, విశేషత్యమునకు సుముఖులై యే యున్నారు. మాలవ్యాపండితుని బోలు నాయకుల దివ్యసందేశముచే నింకను గాఢతముగ విశేషత్య మేర్పడగలదని నమ్ముచున్నాను” అని పలికిరి.

అభినందన వ్రతములు

యజ్ఞవల్క్య సమితివత్తుమన సమితి అధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మగారు మాలవ్యాగారికి సన్మానవ్రతమును సమర్పించి మాలవ్యాగారు దేశమునకు గత అర్థశతాబ్దమునుండి యు గావించుచున్న సేవలకు కొనియాడి రాజకీయ సంస్కరణమువారామేగాక, అతి బాల్యవివాహములు, కన్యాశుల్క పరకుల్లములు, దేవదాసీసంఘము మున్నగు దురాచారములనడచి హిందూసంఘము నుద్ధరించవలయునని ఆశించిరి. పిదప హిందీప్రచార సభాపక్షమునను, భారత యజ్ఞవల్క్యము వారితోను అభినందనవ్రతములు సమర్పింపబడెను.

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు

హార్షధ్వనులుచెలగ ఉపన్యాసమున కుపక్రమించుచు తమకు సన్మానవ్రతములు సమర్పించిన యజ్ఞవల్క్యసమితి ఆదిగా గల సంఘములకు తమ కృతజ్ఞతను ప్రకటించుచు సాంఘిక దురాచారముల నంతరింపజేయు విషయమునను, స్త్రీవిద్యమొదలైన సంస్కరణములను తాము సర్వదా నేపజేయ సంసిద్ధులమని పలికిరి. చెన్నరాష్ట్రమును హిందీప్రచారము అభివృద్ధి నొందుచున్నందులకు మిగుల సంతోషించుచున్నామనియు దుర్గాహవ్య మగు ఆంగ్ల భాష యందు ప్రవేశితమగు వడసిన మదరాసువారు సామాన్యభాష యగు హిందీభాషపాఠరంగతులెటయం దెట్టిప్రయాస లేదనియు పలికిరి. భారత యజ్ఞవల్క్య సంస్థ మవారి సన్మానవ్రతమునకు సమాధానమొసంగుచు కొలదికాలములోనే భారతవర్షము సంపూర్ణభాగ్యతాయుతపరిపాలన ననుభవింప జానుభాగ్యము తమకు కలుగుగాకయనియు తమ ప్రార్థనలు ఈశ్వరునిచే ఆలంబింపబడు గాకయని పలికిరి (హార్షధ్వనులు)

“నైమనుగారివన్నుగడ”

నైమను కమిషన్ యింగ్లండు దేశమునకు మరలిపోవుట యు, వారచొప్పు గావించిన ప్రసంగమును ఇప్పుడు రాజప్రతినిధిగారిచేతులను దేశసేవకుల నిర్బంధములును ఒకటొకటిగ కాననసభల రద్దుజేయుటయును నివియెల్ల విస్తృతముగ గాన్పించుచునే యున్నవి. ప్రజలపక్ష మెంత బలహీనమగుచున్నదియు, ప్రభుత్వమువారి రెంతలయలుతు లగుచున్నదియు ఇందుచే విశేషము కాగలదు. సర్ జాన్ నైమనుకొ గారు హిందూదేశ సభ్యులను బ్రిటిషు పార్లమెంటు ఎన్నికలందు ఏపక్షమువారు గాని తలపెట్టరాదని చెప్పినసలహాయం దెంతయో అర్థమగుచున్నది. సయిముగారి సలహా లేకుండెను, భారతదేశ సమస్య బ్రిటిషు ఎన్నికలందు కార్యక్రమములో జేర్చబడగల విషయ సంబంధించి యుండునాయని నే నాశ్చర్యపడుచున్నాను. ఏమనగా భారతదేశ సమస్యను యింగ్లండులోనే పక్షముగాని, కార్మికపక్షము నైతము-ఎన్నుదుగాని మహాపూర్వకముగ చర్చించి యుండెనా? కాని నైమనుగారి అభిప్రాయ ప్రకటనమాత్రము భావగర్భితమై యున్నది. “నైమనుకమిషను నియామకము విషయమై అన్ని పక్షములవారును ఏకీభవించియుండిరి. కావున అన్ని పక్షములవారును భారతదేశమున కెట్టి సంస్కరణము లొసంగవలయునని నిర్ణయించు విషయములో నేకాభిప్రాయమై యుండవలెనని వారి అభిప్రాయము. ఇందలి ఫలితమును మీరూహింపవచ్చును. ఒకతూరి వారొకనిర్ణయమును గావించుకొనిన పిదప ఆ నిర్ణయమును మార్పుజేయ నవకాశముండదు. అందుచే సర్ జాన్ నైమనుగారు కోరున దేమనగా, భారతీయు లీవిషయమై గౌరవ మార్గమున తమ యభిప్రాయమును జెలుపక పూర్వమే బ్రిటిషు వారందరును ఒకటియై నిర్ణయమొసంగవలసినదని ఆశించుచున్నారు. దీనివలన త్వరలో క్లిష్టపరిస్థితులు దేశము నెదుర్కొనియున్నవని తెలియజేయుచున్నాను. కాని మన అధ్యక్షులు నూచించిన

పరిస్థితు లెంతముఖ్యములైనను తాత్కాలికములు. కాని భారతదేశమందు విదేశపరిపాలనాసమస్యమాత్రము కాశ్వతసమస్య. అందుచే ఆసమస్య నెట్లు పరిష్కరింపవలయునో ఆవిషయమును మీరు ఆలోచింపవలసియున్నారు.

“పరరాజ్యావమానము”

అనేకులకు ప్రస్తుతపరిస్థితి చక్కగ గ్రాహ్యమైయుండలేదనియు, ప్రస్తుతపరిస్థితి తెలిసికొనుటకు మనఃపూర్వకముగ ప్రయత్నించి యుండలేదనియు, పరరాజ్యాధికారముక్రింద జీవించుటయందలి యమమానమును మన మింకను గుర్తించియుండలేదనియు, ఈ దుర్మార్గావమానము మన హృదయపుటమనందు చొరకుండుటచే మానములు, సంవత్సరములు, దశాబ్దము లిటులే వర్ధముగగడపుచున్నామనియు దలంపవలసియున్నది. భాగ్యతాపాలన సనాతనమును, నాగరికాగ్రగణ్యమును, విజ్ఞానయుతమును, బహుళవ్యాప్తమును నగు మరొకజాతి ఎచ్చటగాని విదేశ ప్రభుత్వాధికారమున ప్రయోయండుటలేదు. మన మాపరిపాలనావిధానమును మార్పుటకు తగినప్రయత్నములు గావించవలసియుండెను. ప్రపంచము దేశము గాని ఏ నాడును మనవలె పరప్రభుత్వావమానమునకునుగరియో, స్వాతంత్ర్యమును సాధింపక యంతకాల మిట్లు తూడ్చింభావము వహించియుండలేదు. పరాధీనులమగుటచే మననైతిక, ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధులు అరికట్టబడుటయేగాక, దేశము గర్భదారిద్ర్యమున మునిగి యున్నది. బ్రిటిషు ఆగమనాత్పూర్వము 165 సంలకు ముందు మన దేశమునందు హిందూ వాహమ్యుదీయులలో నెందరో పీరులు, రాజ్యాంగవేత్తలు, పరిపాలనాదక్షులు జనించి యుండిరి. 165 సంల బ్రిటిషు పరిపాలనాకాలములోను వందల కొలది గవర్నరులు, లెఫ్టినెంట్లు గవర్నరులు నియమింపబడినను కొలదికాలము ఒక్క భారతీయుడు మాత్రమే గవర్నరుగ నియమింపబడెను. నైతికదక్షమందుగాని, సివిల్కాబియందుగాని, బ్యాంకులలోగాని, రైల్వేలందుగాని, నావికదళమందుగాని ఉన్నతో ద్యోగములం దొక్క భారతీయుడైనను లేడు. ఈపరిపాలనా విధానమును మార్పుజేయవలెనని మీరందరు నేకీభవించినను అట్లు మార్పుజేయుటకై మీరు గావించిన కృషి ఏమి?

“రాజకీయములం దైకమత్యము”

భారతీయులు కుల, మతవిభేదముల బాటింపక, రాజకీయ వ్యవహారములం దొకే జాతిగా కలసి పనిజేయు వరకును, మహమ్మదీయులుగాని హిందువులుగాని, బ్రాహ్మణులుగాని తమ వ్యసంఘక్రీయమును మాత్రముకొంచువరకును పరప్రభుత్వావమాన భావము మిమ్ము దహించివేయుచున్నట్లుల ఎవరైనను నమ్మగలరా? సాంఘిక వివాదములు జాతియొక్క రాజకీయ, సాంఘిక జీవితమును పీల్చివేయుచుండ స్వపరిపాలనాసిద్ధి కలుగు లెట్లు? నా మహమ్మదీయుమిగ్గులును, బ్రాహ్మణేతర మిగ్గులును, ఏదైన పరిపాలనాధికారము సిద్ధించుటకు ముందు తమ భాగము తమకు వాగ్దానము చేయుడని కోరుచుండ, పరరాజ్యావమానమును గ్రహించిరిని చెప్ప సాధ్యమగునా? భారత ప్రభుత్వమును వాంఛించుచున్నాముగాని, హిందూ ప్రభుత్వముగాని, మహమ్మదీయ ప్రభుత్వముగాని, బ్రాహ్మణ ప్రభుత్వముగాని, బ్రాహ్మణేతర ప్రభుత్వముగాని ఆశించుచున్నామా (లేదు, లేదు.) అట్లు లేనచో నీసాంఘికలోభముల నలద్రోసి ముందు స్వరాజ్య సిద్ధికై పోటుబడవలెను. మహమ్మదీయులు స్వల్పసంఖ్యాకులుగ నుండిన తావులందు వారి కెట్టికొరతలు కలుగజేయవడరాదు. బ్రాహ్మణు లల్పసంఖ్యాకులైయుండుచో వారి కెట్టి కష్టములు నుండరాదు. స్వరాజ్యము నాశించువాడైనచో తల్లిదండ్రుల కృషిజేయ కృతనిశ్చయులుగావలెను. హిందువులుగాని మహమ్మదీయులుగాని బ్రాహ్మణులుగాని, తదితరులుగాని పరప్రభుత్వమువలన నైతిక, ఆధ్యాత్మిక, ఆర్థికాభివృద్ధులగుగోల్వరొదరు. స్వపరిపాలనచే సర్వతోమఖాభివృద్ధి వరదెదరు. కావున అన్ని సంఘములవారును స్వరాజ్యసిద్ధికై కొన్ని విధులను నిర్వర్తించవలసియున్నది. ఆవిధు లెట్టివి? అందు మొదటిది జాతీయైక మత్యము. హిందూమహమ్మదీయ, బ్రాహ్మణా బ్రాహ్మణ వివాదములంతరింపవలెను. హిందువుగాని, మహమ్మదీయుడుగాని బ్రాహ్మణుడుగాని, బ్రాహ్మణేతరుడుగాని నిరపరాధులు, స్త్రీలు తమవ్యసంఘీయునిచే బాధింపబడుచున్నను తాను సంరక్షింపసంసిద్ధుడై యుండగల అన్యోన్యసౌభ్రాతృత్వమును పెంపొందింపవలెను. ఇదియే స్వరాజ్యమునకు పునాది నుండగలదు. ఈ విషయమై మనమింకను శ్రద్ధ వహింపక విదేశీయుల ఆత్రేవలకు గురియగుట మిగుల సంతాపకరము. బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణ విభేదములు సమయవలెను.

బ్రాహ్మణుడనిపించుకొనునట్టివా డెవ్వడును బ్రాహ్మణేతరుని తేమాభివృద్ధి నాశింపజేయుటకు బ్రాహ్మణేతరుడుగాని, మరే సంఘముగాని సమానావకాశములు, సరిసమాన హక్కులొసంగబడవలెను. విద్యచేతను, శిలముచేతను, అర్హుడగువాడేసంఘమువాడైనను అట్టివాడున్న తస్మిత్తరదేందుట కెట్టి ప్రతిబంధకములునుండరాదు. మశిదులవద్ద మేళములువాయించు విషయమునందో మరేస్వల్పవిషయము పైననో హిందువులు, మహమ్మదీయులు పోరాడుచున్నారు. తలలు బ్రద్దులు చేసుకొనుచున్నారు. ఈ భయ సంఘములందును కొందరు నధింపబడుచున్నారు. ఈ 150 సం॥ల నుండియు ఈ భయము పోరాడుకొనుటవలన ఈ భయములలో నెవరికైనను ఎట్టి లాభము సమకూరెనో నైలుపగలరా?

“నూతనపక్షములు—ఉద్యోగాభిలాష”

ఇచ్చితిమిదే క్రొత్తపక్షములు దేశమునందు బయలుదేరట నాకు మిక్కిలి సరితాపమును కలిగించినది. దేశమునందున్న రాజకీయ పక్షములవారిని జరిగిందే, అధినేత స్వాతంత్ర్య లక్ష్యము నంగీకరించినవారినెల్ల సంయుక్త పక్షముగ నేర్పరచి, కాంగ్రెసు తరపున దేశమునందున్న కాపసంస్థలకును సభ్యుల నెన్నుకొనుట కై ఢిల్లీ లో నేనును, మోతీలాలు నెహ్రూగారును ఆలోచించియుంటిమి. అందుచే నీసమయమున నూతనపక్షములు బయల్దేడటంబు విచారకరము. కాంగ్రెసు సభ్యులు అధికార స్వీకారము గావించు విషయమై చర్చించుచున్నారని వినుటకంతయు దురపిల్లుచున్నాను. ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధాన మారణ సాధ్యమే లేక దుస్సాధ్యమే యను విషయమై నైపునకమిషనువారు నివేదిక వ్రాయగడంగు నీసమయమున 9 సం॥ల నుంచి ద్వంద్వపరిపాలన ఆరణ్య యోగ్యము కాదని తీవ్రముగ నాతేసించిన కాంగ్రెసువారిపుడు మరల ఉద్యోగస్వీకారమునకు సుముఖులుగ నుండుట జాతీయోద్యమమునకు తోడ్పడునా? వెనుకటి విధానము మాన్పుజేయబడవచ్చు నీతరుణములో కొలది యవకాశములో, ప్రస్తుత విధానము నింతవరకు ప్రతిఘటించిన కాంగ్రెసువారు తిరిగి అధికారమును స్వీకరింపరనిన ఎట్టి సంస్కరణము లొసంగినను భారతీయులు సంతృప్తికెందగలరని సయముగారును, వారిమిత్రులును తలంపకుండురా? ఏదియైతే జరిగినను ప్రస్తుతముందు స్వదేశాభివృద్ధియను భారతీయు డెవ్వడును ప్రస్తుతవిధానము క్రింద ఉద్యోగము నభివృద్ధిపరుచుటలేదని ప్రభుత్వమునకు స్పష్టముగ తెలియజేయవలెను. (వినుడు, వినుడు)

“అధికారవాంఛవీడి ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుడు”

తాము అధికార పదవుల నాక్రమింపనిచో, ఇతరజాతీయ శక్తులు ప్రతిహతపక్షములవారిని రంగీకరింపరని కొందరును అట్లు ఉద్యోగముల స్వీకరించెదవారిని అట్లులే జేయనిండు. భారతీయు లెవరుగాని ఆత్మగౌరవము నశింపజేయవో అధికారాభిలాషను విడనాడెదరని యాశించుచున్నాను. కాని రాజకీయోద్యమగుండభివృద్ధినిందిన చెన్నరాష్ట్రములోగూడ ఉద్యోగ స్వీకారమునుగూర్చిచర్చజరుగుటమాత్రమంతాపకరము. ఉద్యోగ స్వీకరణము లన ప్రజలత్పత్తికిగాక ఆత్మత్పత్తి లోనయ్యెదరు. నైపునకమిషను సంచారము వివిధ రాష్ట్రములందలి మంత్రుల యనుభవములను గతరెండు వత్సరములనుండి సంస్కరణముల స్వభావము మన కెరుకపరచియున్నవి. మిరాష్ట్రమునందు రిక్తికొట్టరూపముల గనముగ ఆదాయము వచ్చియున్నను అందెంతభాగము ప్రాథమిక, సెకండరీ ఉన్నత విద్యావ్యాప్తికై వెచ్చింపబడినది? వైద్యసహాయమునకు, నిరుద్యోగ సమస్యపరిష్కారమునకెట్టి ప్రయత్నములు గావించబడెను. మద్యపాన విషయములో ఈ రాష్ట్రమువలె అభోగతినందిన మరొకటిలేదు. కడచిన 9 సం॥లనుండి ప్రభుత్వఆర్థిక విధానముపై హక్కులేనివారికి ఒకటి ఒకటిన్నర సంవత్సరములదెట్టి యధికారము చేయగలదు? ప్రస్తుత విధానము క్రింద మంత్రులు నామమాత్రావశిష్టలేగాని నిజముగ అధికార మెంతమాత్రమును లేదు. కావున అధినేత స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించువరకును అధికార స్వీకారమునకు మన మంగీకరింపరాదు.

“1930 సం॥లో స్వరాజ్యసిద్ధి”

1929 సం॥ డిసెంబరు 31 వ తేదీలోగా భారతదేశమునకు అధినేత స్వాతంత్ర్య మొసంగబడవలెనని కాంగ్రెసు కాలపరిమితిని నిర్ణయించి యున్నది. 1930 సం॥లోగ గ స్వరాజ్యప్రాప్తి కలగవలెనని నేనును ప్రచారము జేయుచున్నాను. రెంటికిని అంతర్భేదము లేదు. కాని మన దృఢనిశ్చయమును ఆంగ్లేయుల కెరించుటెట్లు? దౌర్జన్యము విచారణీయంశముగాదు. దేశమునకై పోరాడి, ప్రాణమర్పించుటకు ప్రతివ్యక్తికిని

హక్కుగలిగి యుండినను కాంగ్రెసు అహింసా మార్గమును తీర్మానించుకొనుట తొందరయు సమంజసము. ఇది సమయానుకూల ప్రవర్తనమనియే యెంచుడు. హింసవలన ప్రతిహింస కలుగును. కాని అహింసాత్మక మగు మన యుద్యమమును జయింపగల శక్తి ఈ ప్రపంచమునందు లేదు.

“బాక్స్టోలీ విజయము”

బాక్స్టోలీ సత్యాగ్రహోద్యమము జయమందె నెట్లు? ప్రభుత్వమువారింత బలయుక్తులైనను ఆ యుద్యమము నణచి జేయజాలిరా? బాక్స్టోలీయందు సాధించినవనిని భారతవర్షమంతటను సాధింపవచ్చును (వినుడు, వినుడు) బాక్స్టోలీ ప్రజలు గావించినట్లు మనము మననిధుల నిర్వర్తించిన తప్పక స్వపరిపాలనను బడయజాలదుము.

కాంగ్రెసులో నన్ని పక్షములవారును చేరగలదులకై కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందవకాశ మొసంగబడవలెను. కాంగ్రెసును, ఇతరపక్షములను కలసి ఎన్నికలందు పోటీ జేయవలెను. ప్రజలందరును కాంగ్రెసునందు జేరి కాంగ్రెసును బలపరుపవలెను. అట్లుజేసినచో అసెంబ్లీ యందును, వివిధరాష్ట్రసభలందును కాంగ్రెసువారి తీర్మానకసంఖ్యలుగ జయమందజాలెదరు. కాని ఇంతమాత్రమనే ఆంగ్లేయులు లొంగువారుగారు.

“విదేశవస్త్రబహిష్కారము”

విదేశవస్త్ర బహిష్కారమువలన ఆంగ్లేయులను ఒప్పించవచ్చును. దేశమునందు 60 కోట్ల రూప్యములు నిలువజేయబడగలవు. 60 కోట్ల రూప్యములు గోల్పోవుటచే ఆంగ్లేయులలో నిరుద్యోగసమస్య తీవ్రమై కార్మికజనులపొరు బడలేక భారతీయులతో సమాధానము జేసికొన సంసిద్ధు లయ్యెదరు. ఇంతవరకు మన మనేకవిధముల విజృంభణ మూలమునను, విమర్శలను నను బ్రతిఘటించి నచ్చుజెప్పజూచినను ఆవంతయేని ఉపయోగము లేకపోయెను. రాగలసంవత్సరముందు స్వరాజ్యము సిద్ధించవలెనని యాశించినచో, అందులకు కొంతత్యాగ మొనర్పవలెను. విదేశవస్త్రములపై మిగుల వ్యామోహమును తోలించుకొనవలెను. మనదేశమునండి యిప్పటికిని ప్రత్తి విదేశముల కెగుమతిచేయబడుట దుఃఖభాజనము. నేటికిని 300 నంబరు మాలును వడుకగలసోదరి యొకరై ఆంగ్లేదేశమునగలదు. అట్టిచో మన ప్రత్తినంతయు విదేశముల కంపి విదేశవస్త్రములకై 60 కోట్లు వెచ్చించుట అవివేకముగాదా? విదేశవస్త్ర వ్యాపారులును, విదేశవస్త్రధారులును ఎల్లరు నికై తాము విదేశవస్త్రసంబంధమును వదులకొనెదమని ప్రమాణములు గావించవలసినదిగ కోరుచున్నాను. మిలో నెందరీప్రమాణమును మాతృదేశముకొరకు స్వీకరింప సంసిద్ధులు? (సభలోనున్న వారిలో దాదాపు మాడుపాళ్ల కుపైగా తమమామోహమును తెల్పిరి.) ఈ ప్రమాణమును గైకొనినందున మిలో నేయాంగ్లేయుడును పోరాడబోడు. నేను గాంధీమహాత్మునిచేతను, వారికి పూర్వము 1860 ప్రాంతమునందుగూడ నీఖద్దరప్రచారము గావించబడియున్నది. విద్యావంతులగు యువజనులెల్లరు దినమునకు కొంతకాలమైన రాత్నుమును వడుకవలెను. భారతీయులందఱగఱబడున గాంధీమహాత్ముడు కారాగారముందును రైల్వేలోను గూడ వడుకుచు నేయున్నాడు. కడచిన 50 సం॥లనుండి నేను స్వదేశీయుద్యమముందు విశ్వాసముగలవాడనై యుంటిని. విదేశవస్త్రబహిష్కారము జయప్రదముగ కొనసాగినచో మాడు మాసములలోపలనే ఆంగ్లేయులు కాండుబేబిల్ సమావేశమునకై రాజీనామముల మార్పడగలరు. ఇది మహమ్మదీక నిశ్చయము గాని ఎట్టి సందియమును లేదు. స్వరాజ్యసంపాదన పార్లమెంటుచేతులలో లేదు. ప్రజల హస్తగతమై యున్నది.

“మద్యపాన మంతరింపవలెను”

శంకర, రామానుజ, మధ్వాచార్య ప్రభృతులు జననమందిన దేశమున, దివ్యస్థలముల కునికిపట్టన నీదేశమున మన్మథసానురాచార మింతగ ప్రబలియుండుట అమానకరము. ఈ సంస్కరణాప్రియు లందరును కాంత్రినైనికులుగ జేరి, కల్లుపారాదుకాములను మూయుటకు ప్రచారము జేయవలెను.

ఆత్మసంరక్షణ - దేహహతుత్వము

దేశరక్షణ నేడు విదేశీయసైనికులవలన జరుగుచున్నది. ఒకప్పుడు రాజ్యములజయించి స్వపరిపాలన మనభవింపుచు దేశమును సంరక్షించుకొనిన భారతీయులు నేడు ఆత్మసంరక్షణ గావించుకొనుట కత్యంత యుండుట కేమికారణము? పరిపాలకులు మిగుల నైతికశక్తిగా కవకాశము లొసంగకుండినను మిక్కిలి మిగుల దేహపరిశ్రమను గావించుకొని బలిష్ఠులగుట కెట్టియభ్యంతరమును లేదు. దేశసేవకు దేహహతుత్వముగూడ ఆవశ్యకమై యున్నది. రాగల సంవత్సరములో స్వరాజ్యమును సంపాదించు

రను దృఢ నిశ్చయముతో కృషి సలుప వలెను. మిమాలించును మిత్రవర్తనయందును ఆ మామోతానము ఆయమంతివిశ్వాసము ప్రస్ఫుటము గావలెను.

అస్పృశ్యుల నుదరింపగడంగవలెను. ప్రజాహితీవేదనయందు, రాజకీయములందోకసంఘమునకు వేరొక సంఘమున కెట్టి విభేదము లుండరాదు. ఎల్లరును సమానహక్కులు అవకాశము లుండవలెను. నేను వైనివరించిన కార్యక్రమమును కొనసాగించినచో స్వరాజ్యము సంవత్సరములోగా సిద్ధింపగలదు” అని పల్కిరి. (హస్తద్రవ్యము)

అధ్యక్షులు

శ్రీ వి. రామదాసు పంతులు గారు మాట్లాడుచు అసెంబ్లీ యందు జాతీయ పక్షమునకు జేరిన జయకరు, కెల్కాటప్రభృతులు తమపక్షమును రద్దుజేసి కాంగ్రెసుపక్షమున జేరి ఎన్నికలందు పోటీ జేయవలెననియు, దేశమునందన్ని పక్షములను కాంగ్రెసుతో జేరవలసిన యవసరము కలదనియు చూచించిరి.

కాంగ్రెసువారు మంత్రపదవుల స్వీకరించుటనుగూర్చి కాంగ్రెసు ఆమోదమును, ప్రజల అంగీకారమును ఆవశ్యకములనియు, కావున ముందుగనే కాంగ్రెసువారిని నిందపాలుడేయుట భావ్యముకాదనియు, వేరేవరరాష్ట్రములందలిపరిస్థితులు భేదింపవచ్చుననియు, కాంగ్రెసు ఆమోదించిన నేగాని ఉద్యోగ స్వీకారము గావించజాలరనియు పల్కిరి.

పండిత మాలవ్యాగారు సమాధానమొసంగుచు కాంగ్రెసులో వేరేవరపక్షములుండుట విచారకరమనియు, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును సడలించి అన్ని పక్షములు జేరుట కవకాశము గల్పింపవలెను. లేక కాంగ్రెసుపక్షముతో ఇతరపక్షముల జత జేర్చి సంయుక్తపక్షముగ ఎన్నికలందు పోటీజేయవలెననియు, అందు మొదటిదానికై తాము కృషిసలుపుచున్నామనియు, కాంగ్రెసు విధానము 1919 సం॥నందువలె ఉండుట కాశించుచున్నామనియు, తాము అసెంబ్లీ యందు డెల్ల వేళలను ముఖ్యసమస్యలందన్నిటను కాంగ్రెసుపక్షముతో గలసియే వోటుజేసితిమనియు పల్కిరి. ఉద్యోగస్వీకారము విషయమై ప్రస్తుత స్థితియందు కాంగ్రెసువారిందులకు గడంగు టెంతమాత్రమును ఉచితము గాదని పల్కిరి.

శ్రీ ఓ. కందసామిశెట్టిగారు వందనము లర్పించుచు కాంగ్రెసువారు ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనిన పిమ్మటనే, కాంగ్రెసు అనుమతించినచో ఉద్యోగస్వీకారమునకు గడంగదరు. కాని లేనిచో అట్లు చేయబోరని పల్కిరి.

పిదప సభ జయజయధ్వనులతో ముగింపబడెను.

శ్రీరంగం మునిసిపాలిటీ

అయ్యంగారికి, నెహ్రూగారికి సన్మానపత్రములు తిరువనాపల్లి, ఏప్రిల్ 30:—నేడు రానున్న శ్రీనివాసయ్యంగారికిని తిరువనాపల్లి రానున్న పండిత మోతీలాలు, మాలవ్యాగార్లకును సన్మాన పత్రము లొసంగ, మునిసిపల్ సంఘమువారు నిన్న సభజేసి తీర్మానించిరి. మంత్రపదవుల స్వీకరింపవలెనని యిదివరకు లజపతి రాయగారిని గోరినట్లే వీరినిగూడ సన్మానపత్రములద్వారా కోర నుద్దేశించిరి. క. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు ఎం. ఎల్. ఎ. యీ సంఘమునకు అధ్యక్షులు (శ్రీ పెగ్గు)

క్రొత్తపెస్తాయి, క్రొత్తగవర్నరు

నాల్గునెలలు తాత్కాలికోద్యోగములు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, మే 1:—సర్ నార్మను మాన్యుబ్యాంక్సుగారు మదరాసునందు గవర్నరుగ పనిజేయుదురను నిన్నటి రూటరువార్త యిచ్చట పలువుర కాన్షిపకరముగనుండెను. అభివందనములు అన్ని తావులనుండి వచ్చుచుండెను. కాని ఏలేదీ నుంకి యీ నియామకము లమలు జరుగునో అందు తెలుపబడలేదు. గోపన ప్రభువుగారు జూన్ 27 వ తేదీన బొంబాయిలో వైస్రాయిపదవి స్వీకరింతురు గావున సర్ నాక్కుమ గారుగూడ అప్పుడే గవర్నరుపదవి స్వీకరించెదరు. తిరిగి ఇర్విను పృథువుగారు అక్టోబరు 27 తేదీన వచ్చి వైస్రాయిపదవిని స్వీకరింతురు కనుక యీ తాత్కాలిక ఉద్యోగములు నాల్గు మాసము లుండును.

ఎం. వై. జి. కాంబెలుగారు, పృథువకార్యదర్శి మాన్యుబ్యాంక్సుగారిసానే నాల్గవ పృథుత్వ సభ్యుడుగను హెచ్. జి. స్టాక్సుగారు ప్రధానకార్యదర్శిగను పనిజేయుదురు. (రంతి)

బాంకింగు విచారణ

ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమును
నియమింప నుండుట

ఉదకమండలము వార్త

(స్వీయనిశ్చయం)

ఉదకమండలము, ఏప్రిలు 30:—భారతవేళమున బాంకింగు సౌకర్యముల నభివృద్ధిపరచుటకై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములతో ఉత్తరప్రభుత్వములను సలుపుచున్నారు. ఇందులకు ఒక కేంద్రసంఘమును ఒక్కొక్క రాష్ట్రమునకు ప్రత్యేక ఉపసంఘమును నియమింప ఉద్దేశింపబడినది. ఒక్కొక్క రాష్ట్రమునందలి ప్రత్యేకపరిశీలకులను పరిశీలించి రాష్ట్రీయోపసంఘములు తగు నూచనలు గావించెదరు. బాంకింగు సౌకర్యముల నభివృద్ధిపరచుట, బాంకింగు ప్రజలకు విశ్వాసమును నృద్ధిచేసి బాంకిలములముగ వ్యవహారములను జరుపు అలవాటును ప్రజలయందు వ్యాపింపజేయుట, బాంకింగు శిక్షగలపుట ఈ ముఖ్యోద్దేశములు. రాష్ట్రీయోపసంఘమున ఈ దిగువ కేంద్రసంఘమునకు సభ్యులుగా నియమింపబడుదురని తెలియుచున్నది. జిల్లా పరిపాలనమునందును రైతుల కష్టములను విషయమునందును నుంచి అనుభవముగల ఒక ప్రభుత్వోద్యోగి, వ్యవసాయదారుల ఋణములు ఆస్తి మున్నగువిషయముందు అనుభవముగలిగిన ఒక కో-ఆపరేటివు డిపార్టుమెంటు ఉద్యోగి, ఆర్థికాస్త్రనిపుణుడగు ఒక భారతీయుడు, వర్తక సంఘముల ప్రతినిధి, బాంకిల ప్రతినిధి, వ్యవసాయదారుల ప్రతినిధి ఇట్టివారిని ఉపసంఘమున నియమించువిషయమై ప్రభుత్వము వారు తగు ప్రయత్నములను గావించుచున్నారని తెలియుచున్నది. త్వరలో ఉపసంఘసభ్యుల కేర్లు ప్రకటింపబడును.

పెటరినరిశాఖా పునర్నిర్మాణము

పెటరినరి డిపార్టుమెంటు పునర్నిర్మాణపు స్క్రీమును అమలునందుంచ ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించు కొనినట్లు తెలియుచున్నది. ప్రస్తుతము మద్రాసు రాజధాని 7 సర్కిలుగ విభజింపబడి యున్నది. కొత్త స్క్రీము ననుసరించి 12 సర్కిలులు ఏర్పడును. ప్రస్తుతము 7 సర్కిలు ఆఫీసరు లున్నారు. ఇక 12 నుండి సర్కిలు ఆఫీసరులు నియమింపబడెదరు. పశువులలో జాడ్యములు అధికముగ చుండుటచే ఈ కొత్త స్క్రీము తయారు చేయబడినది. కొన్ని తాలూకాలయందు కొత్త పెటరినరి వైద్యశాలలు స్థాపింపబడును.

మద్యపాన నిషేధప్రచారము

మద్యపాన నిషేధము విషయమై ప్రచారము సలుప ప్రభుత్వమువారు ఈ సంవత్సరపు బడ్జటునందు 4 లక్షల రూప్యములు ప్రత్యేకించియున్నారు. ఈ మొత్తము మునిసిపాలిటీలకు జిల్లాబోర్డులకు పంచి పెట్టబడును. ఈ మొత్తమును వివిధమున పంచి పెట్టవలయునో నిర్ణయించుటకు ఎక్సైజు కమిటీ సభ్యులు మేనెలలో ఉదకమండలమున సమావేశమయ్యెదరు. మద్యపాన నిషేధ ప్రచారము సలుప ధనసహాయ మొసగువలయునని ఎన్నియో స్థానికసంఘములు ప్రభుత్వమువారికి దరఖాస్తులు పంపినవి. ఈ దరఖాస్తులను పరిశీలించి రాష్ట్రమున ప్రచారము సలుప ప్రత్యేకసంస్థల నేర్పరచువిషయమై ఆలోచించుటకు ఎక్సైజు కమిషనరులు మేనెలలో సమావేశమయ్యెదరు. ఈసమావేశమునకు అనధికారులలో కొంతమంది ప్రముఖులకుడ ఆహ్వానింపబడెదరని తెలియుచున్నది.

బి. ఏ. కోర్సునందు మార్పులు

బి. ఏ. కోర్సునందు పకనీయవిషయములందు కొన్ని మార్పులను గావించ కొంతమంది నెనెటుసభ్యులు నూచనలు గావించియున్నారు. బి.ఎ.లో రెండవభాష చదువుట నిర్బంధ మొనర్పవలయునని నూచింపబడినది. ఈ నూచనలనుగురించి ఆలోచించుటకు మేనెల 4 వ తేది మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు సిండికేటుసభ సమావేశమగును. ఈమార్పుల కలుగు ఇబ్బందులు తెలుపవలయునని సిండికేటువారు వివిధకళాశాలల అధికారులను కోరెదరు.

(తంతివార్త)

లండనులో స్ఫోటకము

రూటరు

లండను, మే 1:—లండనులో 291 మందికి స్ఫోటకము పుటెను.

సత్యవతి దేవిగారి నిశ్చయము

యావజ్జీవ బ్రహ్మచర్యము నవలంబించుట యే

నాయుడుగూడెం, 29-4-29:— మహాత్మా

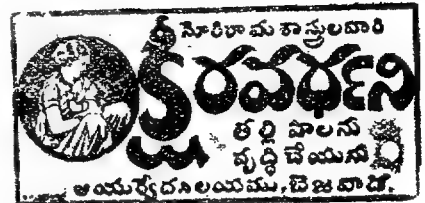
గాంధీగారి పెదపాడు ఉపన్యాసము 27-4-29 ఆంగ్లదివసత్రికయందు జూచితిని. నన్ను కూడ సంబోధించుచు పునర్వివాహమును ప్రోత్సహించుచు చెప్పినట్లు ప్రకటింపబడిన గాంధీగారి యుపన్యాసము ఇచ్చగల వితంతువుల కనుకూలముగ నుండవచ్చు నేమోగాని నా మిగతజీవితమును బ్రహ్మచారిజీగ నే గడప నిశ్చయించిన నాకు వినుటకు కర్లకళోరముగ నుండి అందలి కొన్ని వాక్యములు నాధర్మమునకు కూడ కళ్లకము నాపాదించుచున్నట్లున్న వేమోయని చింతిల్లుచున్నాను.

నాయుడుగూడెం 21 సంవత్సరములు. నాభర్త గతించినందు వల్ల యీ ప్రపంచములో నే నానందింపవలసిన దేదియు లేదని నే నెరిగియే నాయాభరణముల నన్నింటిని కాలానుగుణముగ యుక్తముగ ధర్మముని గ్రహించి గాంధీగారి ఖద్దరు నిధి కొనితిని. స్వార్థత్యాగియు, దేశసేవకుడును, పరోపకారియు, ప్రేమించి పెండ్లియాడిన నాయనంగ భర్తయనుంతరము బ్రహ్మచారిజీవిత వారిననుసరించుచు దైన్యక్షిగిరి దేశసేవజేయుటేనా

ముఖ్యధర్మముని నే నెరుగుచును. ఇదియే నా నిశ్చితాభిప్రాయము. బ్రహ్మచారిజీగ నాధర్మముల నిర్వర్తించుటకు మహాత్మా గాంధీగారి యాశ్రమము సాధనాశ్రమముగ నుండునని యెంచి వారితో కూడ వచ్చుట కనుజ్ఞ గోరియుంటిని. వితంతువుల పునర్వివాహములను ప్రోత్సహించుటకన్న వారి మిగత జీవితమును బ్రహ్మచారిజీగ నే యుండి దేశమునకును మతమునకును సేవ జేయుట కనుకూలముగనట్లు యీ ప్రాంతమున సాధనాశ్రమమును నెలకొల్పుటకు యత్నించువారికి నాశక్తికొలది చేయగల సహాయమును జేతును.

మహాత్మా గాంధీజీవారి యాశ్రమమున నే నున్నంతకాలము నాయాధర్మముల కాదరణజూపి వితంతుదాహములకన్న బ్రహ్మచర్యమందలిపవిత్రత లోకమునకు వెల్లడించుట కెక్కువ కృషి సల్పునుగాక.

ఇట్లు సేవకురాలు,
యలమంచిలి - సత్యవతి దేవి.

11

వివాహమైన

మానవుని ధర్మము

1. తన జీవితమును భీమాచేయుట.
2. తన శక్తి తగినంత భీమాచేయుట.
3. తన పైకము మిక్కిలి శ్రేష్టమైన ప్రయోజనము నిమిత్తమై ఉపయోగించబడునట్లు చేయుట.

దీనికి అర్థము

PRUDENTIAL

భీమాకంపెనీలో భీమాచేయవలెనని గ్రహించుడు. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమునందున్న వాటిలో 26,000,000 పౌలసి హోల్డరులకు పైగానే గల మిక్కిలి గొప్ప భీమాసంస్థ. ప్రపంచమందు గల ఇతర యే భీమాకంపెనీ కంటెను పెద్దది.

మొత్తము ఆస్తులు

రూ. 292,00,00,000!!

లకు పైగానే గలవు. పూర్తివివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

THE PRUDENTIAL ASSCE. CO. LD.
CLIVE BUILDINGS, CALCUTTA.

Branch Office: C/o GILLANDERS ARBUTHNOT & Co.,
Post Box No. 261, MADRAS.

Inspectors:

G. R. NARAYANA IYER

Bangalore City

V. SINGARAVELU MUDALIAR,
Secunderabad, (Deccan).

M. M. NATHAN, Trichinopoly

ఏజంట్లు:—ఇంకను కొన్ని ఏజెన్సీలు ఖాళీగా

నున్నవి. పలుకుబడి, విద్యార్హతగల

పెద్ద మనుష్యులుమాత్రమే ధర

ఖాస్తులను, వైవిలాసమునకు పం

పుకొనవలెను.

ఆప్తునురుదము

నాదిరుఖానుగారును, సోదరులును
బందీలు చేయబడిరి

నాదిరుఖానుగారు తప్పించుకొనిరి

పెహవరు, ఏప్రిల్ 29 :—ఆప్తును వర్తకవ్యాపార వ్యవహారప్రతినిధి యొక్కరు పెహవరులో కలరు. వారికి యీ క్రిందిటిగా కాంధహారములో విదేశరాజ్యాంగకాఖా కార్యదర్శినుండి వార్తవచ్చినది.

“కాబూలునుండి బయలుదేరిన విమానములలో రెండు మాత్రము కాంధహారముచేరినవి. ఈ వైమానికులవల్ల తెలిసినదే మనగా :—గోర్ఖండుమీదుగా హజారా తెగవారును దక్షిణ ఆఫ్ఘనిస్తానములోని మరికొన్ని తెగలవారును జనరల్ నాదిరు ఖానుగారి నాయకత్వమున లోగారు కొండకనుమద్వారా కాబూలుమీదికి పోవుచున్నారు. వార్దీకులును, హిరాతీలును, కాంధహారీలును, మైదానుమీదుగా అబ్దుల్ హాదీఖానుగారి నాయకత్వమున కాబూలుమీదికి దండెత్తుచున్నారు.

పెహవరులోనున్న ఒక ఆఫ్ గను వర్తకునకు కాంధహారమునుండి యీదిగువవార్త వచ్చినది.

అన్నివైపులను లాస్కారులు కాబూలునుండి బాచ్చాసాహూగారిపక్షమున పోరాడుటకు బయల్దేరిరి. బాచ్చాసాహూగారు రెండువిమానములను కాబూలునుండి పంపిరి. ఈరెండు విమానములును బాంబులను ప్రయోగించుటకు మారుగా కాంధహారములో దిగెను.” (ఫ్రీ ప్రెస్.)

సర్దారు అబ్దుల్ హాదీఖానుగారు

సర్దారు అబ్దుల్ హాదీఖానుగారు పెహవరునుండి కాంధహారమునకు బయలుదేరిపోవుచున్నారు.

నాదిరుఖానుగారును సోదరులును

బందీలు చేయబడిరి

గార్డీజునుండి యీక్రిందివార్త వచ్చినది. ఫియాజాద్దీను గిల్జాయిగారు వెనుక (అమానుల్లాగారు సింహాసనము వదిలి వెళ్లి నపుడు) తానే ఆఫ్ఘనిస్తానమునకు రాజునని ప్రకటించుకొనెను. కాని, తర్వాత నాదిరుఖానుగారియొడ అభిమానియై ఆయనకు సహాయము చేయ పూనుకొనెను. అందుమీదట, నాదిరుఖాను గారిని వారిసోదరులను ఒక విందునకాహ్వానించి గత 26 తేదీని వారినందరిని బందీలుగా జేసి ఖైదులో నుంచెను. కాని నాదిరు ఖానుగా రెట్టో యొక్కట్లు తప్పించుకొని పారిపోయిరి.

బాచ్చాసాహూగారి అజయము

అమానుల్లాగారు గజనీ నగరమును ఆక్రమించుకొనియు న్నూరనియు, గజనీపట్టణమున కుత్తరముగా అబ్దుల్ ఆహదు ఖానుగారు నడిపించుచున్న పటాలముల నెదిరించలేక బాచ్చా సాహూగారి పటాలములు బీభత్సమైనవని కాంధహారమునుండి వార్తలు వచ్చినవి.

అమానుల్లాగారు తమ పటాలములను కాబూలు మీదకు క్రొత్తమార్గమున నడిపింపబోవుచున్నారు.

హజారా పరగణాలోని హజారా తెగవారు అమానుల్లా గారి యొడ స్నేహభావము గల్గియున్నారు. గజనీ నగరమునకు పశ్చిమోత్తరముగా యీ హజారాపరగణానుండా పటాలము లను నడపింపవలెనని యెత్తువేయుచున్నారు.

కొహిదనును కొండల కనుమలలో యీ హజారాతెగవారు బాచ్చాసాహూగారిని ధిక్కరించి ఎదిరించు చున్నారు.

కాని, కొందరుహజారాలును, ఖుగియానీలును బాచ్చా సాహూగారితో మాట్లాడుటకై కాబూలు వెళ్లి నట్లుగా తెలియు చున్నది.

నాదిరుఖాను గారి పటాలము లింకను బాచ్చా సాహూ గారిపటాలముతో తలపడి యుండలేదు.

ఉలేమాలు-ఉపన్యాసములు

ఆప్తు సురాజ్యములో అమానుల్లాగారు అమలుపరచిన సంస్కరణములు మహమ్మదీయ మతవిరుద్ధములు కావనియు అమా నుల్లాగారికి ప్రతికూలముగా ప్రజలు తిరుగబడరాదనియు ఆప్తు సురాజ్యములో బోధించి సమాధానముచేయుటకై పెహవరు నుండి బయలుదేరి వెళ్లియుండిన ఉలేమాలకు ఆప్తు సురాజ్యము లోని మొహమ్మదు పరగణాలో మంచి స్వాగత సన్మానములు జరిగినవి. వీరు 28 తేదీని ఒక ఉపన్యాసముసంగిరి. తురంజ

మీ చిన్ని బాలుడు.

రాజు. ఆతడు బలముగాను, ఆరోగ్యముగాను పెరుగునట్లునర్పవలెను. అందువలన మీకు పెరు ప్రతి ప్థలు గలుగును. రాజాహారమైన - గ్లాక్సో యీవిష యములో మీకు చాల సాహాయమునర్పను. యితర ములెవ్వియు చేయజాలవు.

2

Glaxo

గ్లాక్సో ఆరోగ్యవంకమైన పదార్థములు చేరిన పాలాహారము.

ఆత్మభద్రతయంగు అందుకో, లిమ్బుల్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకొక్కరిని చేయుచున్నది.)

రచాలెట్టె నెం, 40 మదరాసు.

8706

గాయిలోని హాజీసాహెబుగారిని ప్రధానస్థానమునకు పకారాయి కెవర్లిరి.

మొహమ్మదు లండనును అమానుల్లాగారిని గూర్చి అపార్థము చేసికొనియున్నారనియు అమానుల్లాగారి చర్యలు ధర్మ విరుద్ధములు కావనియు 26 తేదీని యుపన్యాసించిరి.

చికనూరులోని ముల్లాగారు మాత్రము యీ ఉలేమాలు తమకు బోధించవలసినది ఏదియులేనని సంప్రదించుటకు నిరాకరించెను.

(ఫ్రీ ప్రెస్.)

ఆప్తును రెడ్ క్రెసెంటు సొసైటీ

అమానుల్లాగారి పటాలములకు యుద్ధకాలముందు వైశ్య పచారమును జేయుటకై ఏర్పడిన రెడ్ క్రెసెంటు సొసైటీవారి యాజ్ఞానుసారము బ్రిటిషు సరిహద్దురాష్ట్రములోనుండి పోదలం చిన వాలంటీరు దళమునకు పెహవరు డిప్యూటీ కమిషనరుగా రు బ్రిటిష్ సరిహద్దులను దాటివెళ్లుటకు అనుమతి పత్రముల నొసంగెదమని ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. కాని యీ వాలంటీరుదళ ములోనివారందరను సమర్థులైన వైద్యవేత్తలై యుండవలెనని యు, ఆఫ్ఘనిస్తానమునకు వెళ్లిసేమిట అవటిరాజకీయవిప్లవ ములలో పాల్గొనకుండు మని పూచీకత్తు వ్రాసియివ్వవలయు ననియు డిప్యూటీ కమిషనరు ప్రత్యుత్తర మొసంగెను.

(ఫ్రీ ప్రెస్.)

ప్రకటన

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కౌత్రిగారిచే తయారుచేయ బడిన ఆయుర్వేదోషధులు లన్నియు మావద్ద దొరుకును.

రాజువైద్య పి. పూర్ణయ్య, గంటలమ్మచెట్టువద్ద, గుంటూరు.

185-3

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!

ఇకను మోసపు పుస్తకములను కొని మోసపోకుడు.

సతీపతికుటుంబాల
రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ మిదివర కాంధ్రభాషలో వెలువడియుండ లేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము సతీపతుల న్యోగ్యత్రేమ తో వర్ణింపబడిన విధులు, శ్రేయతత్వము, శ్రీరామాయణ, పురావ. జాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, జాతుల పాఠనములు, వానియొక్క అభిప్రాయము, కర్మగృహస్థాశ్రమము, వాని లక్షణములు, ఎట్టి సతీపతుల కెట్టి సంతానము గలుగునను విష యము, గర్భవిషయములు, గర్భశ్రీ లనుసరింపజులసిన విధు లు, గర్భవతుల యారోగ్యావశ్యకత, శిశురక్షణ, అల్పకోడం ద్రవైరములకు గల కారణములు, వానిని కేమింపజేయు మహ యములు, వారికుండవలసిన స్నేహవశ్యకత, మున్నగు 280 విష యములతోను, సందర్భానుసారముగ గల ఆఫ్ బోక్, రెకార్డు కులు 25 తోను గ్లాజు 410 పేజీల పెబిషిన సేమకాలికోతోను చక్కని బైండుతో విరాళిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తప్పక చదివియే తీరవలెను. కొద్దిప్రభుత్వం గలవు.

28

పుస్తకము 1-కి రు 2-0-0; రచాల ఖర్చు 7 అణాలు రెండుపుస్తకము లొకేసారికొనువారికి రసాలఖర్చు లేదు.

మా చిరునామా:—ఆర్యక బుక్ డిపో.

16 తాండవరాయ మొదలివిధి, తిరుపతి క్షే. జి. మ. ద్రాసు.

పందలపాక బనియనులు

కాళికట్టు, బెంగళూరు, సేలము మాదిరి అన్నిరకముల బనియనులు మేము పందలపాక, మధురమిల్లుల నూలుతో తయారుచేసి విక్రయించుచున్నాము. తక్కువధరలు, ఎక్కువ ధర్మిక, వాడిచూడుడు 0-2-0 బిళ్లల సంపుటానికి కాంపిల్ని పంపుదుము. ఏజన్సీ దరఖాస్తులు అంగీకరింపబడును.

ది ఇస్లామియా హౌజ్ డివిజన్ వర్క్సు

నెం 59 పందలపాక, తూర్పుగోదావరి.

వెల స్వల్పము! ధన మధికము!!
చలువకు, చత్వారమునకు, తగిన సులొచ నములు మంచి నమ్మకముగా యివ్వగలనమర్దులు. వెట్టు-ఎండు వస్త్రా గడియారములు నమ్మకముగా ఒకేఖరారు ధరకు యివ్వబడును.

యివ్వుడి చలమయ్య, తెనాలి.

లోకప్రసిద్ధిపొందిన

మదరాసు ముక్కు-పొడి

గాటు కమ్మదనం సువాసన అన్నిటిలో ఈడుకానిది
ధర నెం 1. వీలె 1-కి 4-0-0. నెం 2. 3-4-0
(120 తులం)

ఆర్. ఎన్. సుగంధ ముక్కు-పొడి

కాటులు డబ్బె 1-కి 2-4-0 24 తులం టిన్ను 1-కి 1-12-0
రైలుచార్జీ పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

విలాసము:—వి. వి. రాజన్ అండ్ కో,
44, గోవిందప్పనాయకన్ వీధి, మదరాసు.

"Bynin" Amara
జగద్వ్యాపితకీ రిగల
గొప్ప టూనిక్

ఇది హేమున కత్తెలకాలములో
కత్తిని ఉత్సాహము నిచ్చును.
అజీర్ణము ఆకలి లేమి చే బాధ
పడునారలకు ఆకలి గల్గించి జీర్ణ
కత్తి పెంపొందించును.

టైనిక్ అమారా ప్రతి గృహము
నందు ఉంతుని నడే. 1
హిందూదేశమునందలి అన్ని ము
ఖ్యమైన ఉగ్రాణములయందును
మందులమ్మవారికడను దొరకును

Allen & Hanburys Ltd.
LONDON
Special Representative for India:
A. H. P. JENNINGS,
Block E, 2nd Floor, Clive Buildings,
CALCUTTA

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(1-5-29)

నీమజువులి దినుసులు

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు ర.అ.పై
కాళికంపుల్లు—22 X 22 ముంగిసమార్కు— (బి) 8-8-0
" సరాసరిరకము 7-9-0
కాళికంపుల్లు—22 X 22 రాబీ "లయ్" (బి) రు 8-2-0
తెలుపుపుల్లు—1708 (నెట్) రు 12-6-0 గ్లాస్ 9000
రు 12-4-0 ఎత్. ఎత్. 78, రు 8-3-0 88/888
రు 11-12-0; 1702 రు 11-0-0 9041 (నెట్)
రు 10-7-0, 80 (నెట్) రు 8-4-0 వైట్ వర్మింగులు
బి. బి. బి. రు 15-4-0 సి. 40000 రు 21-0-0
గేముల్లు—58 "క్వీన్ మార్కు" 2424 రు 12-8-0; 2222
రు 11-4-0; బంగారు దుప్పి 22 X 22 (బి) రు 8-4-0;
సామాన్యరకం రు 7-4-0

నూలు

40 నెంబరు (సీమ 5 పా కట్టులు)—ట్రాక్ రు 5-11-0
చలువ (కొంక) రు 7-8-0; చలువ (ఎనిటిక్స్) రు 6-13-0
చలువ (నాగకన్యక) రు 6-13-0 చలువ (గుప్తి) రు 6-14-6 చలువ
(గడ్డకెండా) రు 6-13-0 పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు 7-8-0
40 జపాన్ (పదిపానులకట్టు) అయిదు నత్తరములు
కలర్ బాత్ రు 11-10-0

60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడక తైల రు 14-12-0
టి. (ఎర్ర) "పాటేలుతల" మార్కు రు 11-10-0
రాట్టుము (ఎర్ర) రు 11-0-0; ఏ దుడుకారము రు 8-12-9;
ఎద్దు గడియారము రు 8-2-0; కంగారు మార్కు రు 8-15-0

పాబుజులు రు 8-11-0
గడ్డిబండి మార్కు రు 8-12-0
పెన్నిల్లు రు 8-7-0
సిరాబుడి రు 8-6-0
తెల్ల "కంగారు" 10-6-0
ఇండియా బ్రూనియామార్కు తెల్ల రు 10-2-6
ఇత్తడిలేకులు—(డిట్ మేక్) రు 275
డిట్ (క్రూసాయర్) రు 272
రాగిరకు రు 320.

సిమెంటుపీసా వెల:—

గిల్ హేమ్ ("చెయ్యి") రు 11-0-0
జర్మన్ "స్టాగ్" రు 9-8-0 జర్మన్ "టవర్" రు 9-8-0

చక్కెరములు యొక్క ధర:—

జావా "రెడి" రు 26-2-0 మే జావా రు 26-0-0
జావా సెట్టెంబరు రు 25-6-0.
వేరుసెనగ నూనె
పీపాలలో రు 98-8-0

ఆముతము

(మిల్ డెలివరీ) రు 99-8-0.

పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

ఆవుతోలు (7 టు 9) "అఫ్ కంట్రిన్" రు 0-13-6 టు 1-0-0
" (లేటిక్) " రు 1-2-0 టు 1-2-6
" (7-9) బెంగళూరు రు 0-14-9 టు 1-0-6
" (లేటిక్) " రు 1-2-8 టు 1-2-10
" 6 1/2 టు 8 1/2 లెజవాడ్సు రు 0-14-6 టు 1-0-8
" (6 1/2 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 0-15-6 టు 1-1-6
" (7 టు 7 1/2) ఏలూరు రు 0-15-6 టు 1-0-0
గేడతోలు రు 0-10-0 టు 0-10-6
గేడమాడతోలు రు 1-2-0 టు 1-2-6
ఆవుమాడతోలు రు 1-11-6 టు 1-12-6
పదునుచేసిన మేకతోలు మొదటిరకం రు 8-0-0 టు 8-2-0
" మధ్యరకం రు 2-12-0 టు 2-15-0
" గొత్తతోలు మొదటిరకం రు 2-12-0 టు 2-15-0
" " మధ్యరకం రు 2-10-0 టు 2-11-0

భద్రాచలములో

ఔరామనవమి ఉత్సవము

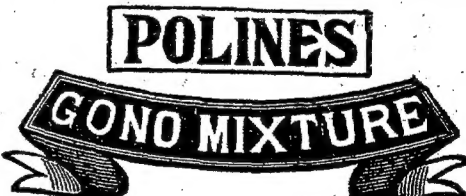
యాత్రికుల యిబ్బందులు

ఆంధ్రదేశమున యాత్రాస్థలములు పెక్కులు గలవు. వీని లో తిరువతి, భద్రాచలము, సింహాచలము మున్నగునవి ముఖ్యముగా పేర్కొనదగినవి. ప్రతిసంవత్సరమున వైత్రశుద్ధ నవమికోజున భద్రాచలమునందు శ్రీ సీతారాములకు కళ్యాణముహూర్తవము జరుగును. ఈ యుత్సవమునకు వేలకొలది ప్రయాణికులు వెళ్లుచుండురు. వెనుక రాజమహేంద్రవరమునుండి గోదావరినదివైన పడమరదిశనే భద్రాచలము వెళ్ల వలసియుండెనుగాని యిప్పుడది చాలవరకు రైలుమార్గము వేయబడినది.

మోటారుబస్సులుగూడ నడుచుచున్నవిగాని బస్సులును ట్రెయిసులునుగూడ కాలనియమును నెంతమాత్రమును పాటిం చుటలేదు. ఈ విషయమున సరియైన పరిశీలన జరుగుటలేదు. ముఖ్యముగా బూరగంపాడునకు భద్రాచలంకోడ్డుకును, భద్రా చలంకోడ్డుకును డోర్స్ కలు, జంక్షనుకును మధ్య ప్రయాణి కులకు చాలయిబ్బందికలుగుచున్నది.

భద్రాచలములో ఏ ర్యాటులు చాల బాగుగానున్నవి. నైజాముయిలాకా రెండవతాలూకాదారు శ్రీయుత ఏకనాథప్రసాదుగారును పోలీసు డిప్యూటీ సూప రింటెండెంటు శ్రీమాన్ రంగస్వామి అయ్యంగారును, ఇతర పోలీసుఉద్యోగులును భద్రాచలం తాసిల్దార్ శ్రీయుత టి. పార్థసారధి నాయుడుగారును వారి యుద్యోగులును యాత్రికు లకు సకలసౌకర్యములను సమకూర్చిరి. వారిసౌకర్యము ప్రశం సనీయము. యాత్రికులకోరకు వేయబడిన స్థిరకాలకడకు మంచి యెండ వేళ గూడ వారు వెళ్లి యాత్రి కులకష్ట ముఖముల నడిగి తెలుసుకొని వారికి సదుపాయములను గావించుచుండిరి. వీరికి యాత్రికులు మిక్కిలి కృతజ్ఞులుగా నున్నారు.

దేవాలయమున కళ్యాణముంటపమువద్దగూడ యాత్రికు లకు చాలయిబ్బంది కలిగినది. మంటపము సీరమును వికాలమునై వేలకొలదిప్రజలకు నీడనియ్యగలదిగానుండవలసినది. అందులో కళ్యాణము మట్టమధ్యాహ్న కాలమున జరుగునుగాన ఈ నీడ మిక్కిలి అవసరము. అదట స్థలము చాలతక్కువయగుటచే యా త్రికులొకరిపైనొకరు పడి కష్టపడవలసివచ్చినది. ప్రస్తుతము ఆక్టింగుగా నొకదేవాలయము అమీనుపని చూచుచున్న శ్రీ యుత చిలుకూరి కాశున్న గార్లకర్మమత్రము యాత్రికులకు స్వామిదర్శనము చేయించుటలో చాలకష్టంగా పనిచేసెదరు. ఈ బ్రాహ్మణేతరోద్యోగిని యాత్రికులందరను ప్రశంసించిరి. అని ఏలూరునుండి భద్రాచలము వెళ్లివచ్చినవారొకరు మాకువ్రాసిరి.

"పాలి నీస్ గనో మి క్షర్"

గనోరియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని సమూలముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే శ్లాఘింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి డోస్ తో వెంటనే విముక్తిగలుగును,
 2. 12 గంటలలో నవించుట ఆగిపోవును.
 3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను.
- ఒకమారు వాడిచూచిన, దాని అద్భుతగుణ మునుమీరే కనుగొనెదరు.

16 డోసులకు సరిపోవు నీసా 1 కి రు 3/-
పోస్టేజీ ప్రత్యేకం రు 0-7-0 126
ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Beliaghata, CALCUTTA

మీరటు ఖైదీల దురవస్థ

ముద్దాయిలు చాల ఆనారోగ్యముగా నుండుట కొందరికి జ్వరము, కొందరికి మలలు, కొందరికి ఊయ

సేవాసంఘము పంపిన చేపలు మారలు నడుమ మటుమాయమగుట

(ఫ్రీ ప్రెస్ తంతి).

మీరట్, ఏప్రిల్ 29 :—మీరటు కుట్రకేసులోని ముద్దాయిలవిషయమై పత్రికలలో అనేక ప్రకటనలు పడినవి. వీనిలో కొన్నిటిని ముద్దాయిలు విని నవ్వుడు వారు కోప గించుకొనిరి. చరసాలలోని ముద్దాయిల నిజస్థితిని కనుగొనుటకై ఫ్రీప్రెస్ ప్రతినిధి వానిని చరసాలలో కలిసికొని సంప్రదించెను. అతనికి క్రింది విషయములు తెలియవచ్చెను:—

ముద్దాయిలకు ఆడుకొనుటకు ఫుట్ బాలు యివ్వబడిన మాట అబద్ధము. ఒక సారి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు బ్రాడ్లీగారివద్దకు బోయి మీకు క్రిడాకందుకము కావలెనాయని యడిగెను. ఇచ్చినబాగాని బ్రాడ్లీగారు బదులు చెప్పెను, ఇట్లు జరుగలేదు.

కూరగాయలు

సేవాసంఘమువారు కూరగాయలు చేపలు మాంసముపంపు విషయములో ముద్దాయిలు తాము వానిని కోరియుండలేదని చెప్పిరి. సేవాసంఘమువారిని కనుగొనగా జైలులో నుండి వచ్చిన యొవ్వలో యీవస్తువులను ముద్దాయిలు కోరియుండిరిని చెప్పగా తాము పంపితిమని చెప్పిరి. ఈవస్తువులు ముద్దాయిలకు చేరలేదు. ఒకనాడు కొందరికి చేపలివ్వబడెను. సేవాసంఘమువారు తాము పంపిన వస్తువులు దుర్వినియోగపడునని తలచి తరువాత పంపుట మానుకొనిరి.

ఆహారము

ముద్దాయిల కిచ్చు ఆహారము తృప్తికరముగా లేదు. బ్రాడ్లీ, స్పాట్ జన్ మనీ, అధికారి, దేశాయి లెంగడి వమ్మభల్ చౌదాగారికి కొంత ఆంగ్లభోజనము లభించుచున్నది. ఈసౌకర్యము వీరికి కలిగినప్పటినుండి బ్రాడ్లీ స్పాట్లు గార్లకు ఒక రొట్టె రెండు ఛటాకుల మాంసము యివ్వబడుచున్నది. అది వరకు వారికి 3 రొట్టెలు ఆరు ఛటాకులమాంసము యివ్వబడుచుండెను. ముద్దాయిల కివ్వబడుపిండి పప్పు మనుషుటివలెనే ఆసంతృప్తికరముగా నున్నది. ఎప్పుడైన గోధుమపిండి యివ్వబడును. కాని దానిలో జొన్నపిండి కలుపబడును.

ముద్దాయిలకు జబ్బులు

ఇట్టియాహారము లభించుటచేతను ఎండ ప్యాగానుండుటచేతను ముద్దాయిలు చాల కోరికపడిరి. చరసాలకువచ్చినప్పటినుండి ముజఫర్ అహమ్మదుగారు తుయవ్యాధి పీడితులైరి. జబువాలా స్పాట్లుగార్లకు జ్వరము వచ్చుచున్నది. స్పాట్లు గారికి 104 డిగ్రీలు వచ్చినది. ఖైదీలలో చాలమందికి మలబాధ గలిగినది. అరుత్ మాఖికోరిలాలు ఘోషులెంగాడి గోపాల్ బాస్క, సర్కార్ హుదా అజాదియా ప్రసాదుగార్లకు వ్యాధి తీర్చు గావచ్చినది. విచారణలోనున్న ఖైదీలబరువు తగ్గినది. తూచవలసినదిగా వారు కోరుచున్నారు. వీరు నీళ్లవిరోచనములు, జికటవిరోచనములు, మొదలగు వ్యాధులచే బాధ పడుచున్నారు.

చరసాలలో వసతి

తాముండు బారకీమలలోనికి గదులలోనికి గ్రీమ్మవాయువులు ప్రవేశించి తమకు తాపము గలుగజేయుచున్నవనియు పర్దాలు కావలెనని తాము కోరియుండిరిగాని యివ్వబడలేదనియు వారుచెప్పిరి. బ్రాడ్లీగారికి కన్ను జబ్బుగానున్నది. వమ్మభల్ హుదాకు చెవిపోటు తీవ్రముగా నున్నది. తమకు పత్రికలు కావలెనని విచారణలోనున్న ఖైదీలు కోరికగాని యివ్వబడలేదు. స్వయంపాకమునకు సౌకర్యము మాత్రము ముద్దాయిల కొసంగబడినది.

దాంగుగారి బామిను అప్పి కేవను యారోజు విచారింపబడును. దాంగుగారు స్వయముగా వాదించుకొందురు.

హాలిమ్ గారు ముద్దాయిలతో మాటలాడుటకు వెళ్లిరి. మాట్లాడబోవుచుండగా పల్ల గాదని నూపరిం పెండెంటు జెయిలరుకు పెలిపోసుద్వారా చెప్పిరి. అంతట హాలిమ్ గారు నూపరిం పెండెంటుగారి యింటికి వెళ్లి యడుగగా యిదివరకు జరిగిన సంభాషణ పత్రికలకు పంపుటవలనను, దానిలోని విషయము ఆసత్యములగుటవలన యీసారి సంభాషణమును పడదని వారు చెప్పిరి. కేసోమాఫా హాలింగారు కలజత్తై తిరిగి వెళ్లెదరు.

సుప్రసిద్ధుడైన దైవజ్ఞుడు

మహారాజులు, న్యాయాధిపతులు, వక్త్రులు, మొదలగు గొప్పవారు బంగారుపతకములను, వేనకువేలు యోగ్యతాపత్రకల నొసగియున్నారు. త్రికాల ఫలములు సరిగా చెప్పబడును. ఒక బాతకము గణించుటకు రూ 2. జీవితాంతమునకు ఖుద్దున తెలుసుకొనుటకు రూ. 5 దీనినే వ్రాయుటకు రూ 20. సరిగ్గ ఫలములు వ్రాయుటకు రూ 5. భవిష్యత్తును గురించిన 3 ప్రశ్నలకు రూ 1. తరువాత ప్రశ్న 1-కి 0-8-0. బాతకము, మీ జననతేది కాలము, లేక ఉత్తరము వ్రాయుకాలము తెలుపవలెను. ఇతర వివరములకు వ్రాయుడు, లేక ఖుద్దున దయచేయుడు.

ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషలోనే వ్రాయవలెను.

Pandit Kaliyur M. SREENIVASA CHARIAR, 218, Srinivas, Mint Street, Madras.

గృహలక్ష్మి

స్త్రీల ఆయురారోగ్యముల పెంపొందించుట కేర్పడిన సచిత్రమాసపత్రిక.

సం॥ చందా రు. 4.

విడిపత్రిక అ. 6.

మే 1929 విషయములు

ప్రభుత్వము—స్త్రీలయభివృద్ధి.

వీరమాతలు...సింగంపల్లి వెంకటాద్రిగారు.

ప్రాచీన భారతమణి.

నిశీధము—నిర్యాణము...అష్టావధాని వడ్డాది సీతారామాంజనేయులుగారు.

యెరుక...టి. ఎన్. భ్రమరాంబగారు.

బాలవిత్తంతు విలాపము...మంగిళూడి వెంకటకర్మగారు.

తల్లి...వడ్లమూడి వెంకటరత్నంగారు.

అశ్వినీదేవతలు.

స్త్రీ—పురుషుడు.

సీమవంకాయ.

బాలింత సంగమ్మ...ఆంధ్ర కేసరిరావుగారు.

సౌందర్యకళారహస్యములు.

జోల...లలితకుమారిగారు.

అంతర్జాతీయమహిళాసభ.

మాచిపత్రి.

ఇటలీదేశపు స్త్రీలు.

ఏడ్డుమానుము పసికూన యింకనైన...బాలకవి కోపూరి వెంకటరాఘవచారి గారు.

స్త్రీలు—నాటకరంగ ప్రవేశము...పులవర్తి కమలావతిదేవిగారు.

శిబిరి...వాచిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు.

పుష్పచయము - కథలు - కబుర్లు - స్త్రీత్వము - ఆలోచనమొదలైన వ్యాసములు.

గృహలక్ష్మి

తపాలుపెట్టె నెం. 752, ఎగ్మూరు, మద్రాసు.

మాంట్రోడ్డు, మద్రాసు, న్యూసు ఏజెన్సీ వారివద్దను దొరకును.

శ్రేష్ఠ మైన తలనూనె

కుంతలకౌముది తలనూనె

నవీన ఆవిరి పద్ధతులవల్ల మంచి సువాసన గలిగియుండునట్లు జిడ్డురహితమై యుండునట్లును, పరిశుభ్రముగా తయారైనది. అందులో చందన తైలము, పువ్వులనుండితీయబడిన నూనెలు చేరి యుండుటవలన మెదడునకు చల్లదనము గలిగించు గుణములను గలిగియున్నది.

ఉష్ణప్రదేశములకు

చాల ఆహ్లాదకరమైనది.

సోరు లన్నిటియందును

దొరకును.

R. C. Sen & Co., Ltd.,

Calcutta

